

ÖVERSIKTSPLAN 2012

Antagandehandling 2012-04-23
Laga kraft 2012-05-21

SÄVSJÖ KOMMUN

Översiktsplan 2012 Sävsjö kommun

-kommunens långsiktiga planeringsdokument för mark- och vattenanvändningen

Antagandehandling

2012-04-23

2012-05-21

LÄSANVISNINGAR TILL ÖVERSIKTSPLANEN

Översiktsplanen består av följande dokument:

Huvuddokumentet-

Översiktsplan 2012 Sävsjö Kommun

Dokumentet ni för närvarande läser är Översiktsplanens huvuddokument och beskriver Sävsjö kommuns mål för utveckling på kort, medel lång samt på lång sikt.

Plankartor och projektvisioner-

Projektkatalogen 2012 Sävsjö kommun

I Projektkatalogen diskuteras och illustreras kommunens planer samt visioner. Projektkatalogen skall läsas tillsammans med Översiktsplanen.

Tematiska tillägg-

Till detta förslag till Översiktsplan för Sävsjö kommun hör redan antagna s.k. tematiska översiktsplaner. Dessa utgörs av:

Fördjupad översiktsplan för del av Stockaryds samhälle

Den nu utbyggda råvaruterminalen är på 5,5 ha för Stora Ensos del och en terminaldel för flis på ca 2,5 ha och en allmän terminaldel på ca 1,5 ha som är utbyggbar. Terminalens spåranslutning möjliggör och lämpliga ytor finns för en utbyggnad till 4-5 gånger nuvarande storlek. Den fördjupade översiktsplanen visar på möjligheterna att utöka terminalen och behandlar de problem och åtgärder som krävs. Planen har behandlats politiskt och vunnit laga kraft 2009-11-17.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Det tematiska tillägget är nu inarbetat i översiktsplanen som behandlar den nya strandskyddslagstiftningen och visar vilka strandnära lägen som är lämpliga för någon typ av bebyggelse inom 100 meter från stranden. "LIS" planen vann laga kraft 2011-05-13

Ni kan ta del av planerna på Sävsjö kommuns hemsida:

www.savsjo.se/

under länken Samhällsplanering i snabbvals listan.

Underlag till översiktsplanen-

VA-plan

Utifrån detta förslag till Översiktsplan arbetas en VA-plan fram. Delar av VA-planen ingår i Översiktsplan 2012.

Webbkartor

På kommunens hemsida skall översiktsplanen presenteras på en eller flera interaktiva kartor. Områden skall vara "klickbara" för åtkomst till ytterligare information. I den nuvarande kartan "Kolla för bygglov" skall användaren kunna se om översiktsplanen anger några förbehåll eller riktlinjer som är aktuella för just dennes byggplaner.

INLEDNING

Fakta Sävsjö kommun

Landskap: Småland

Areal: 682 km²

Invånare: 10 830 (2010.12.31)

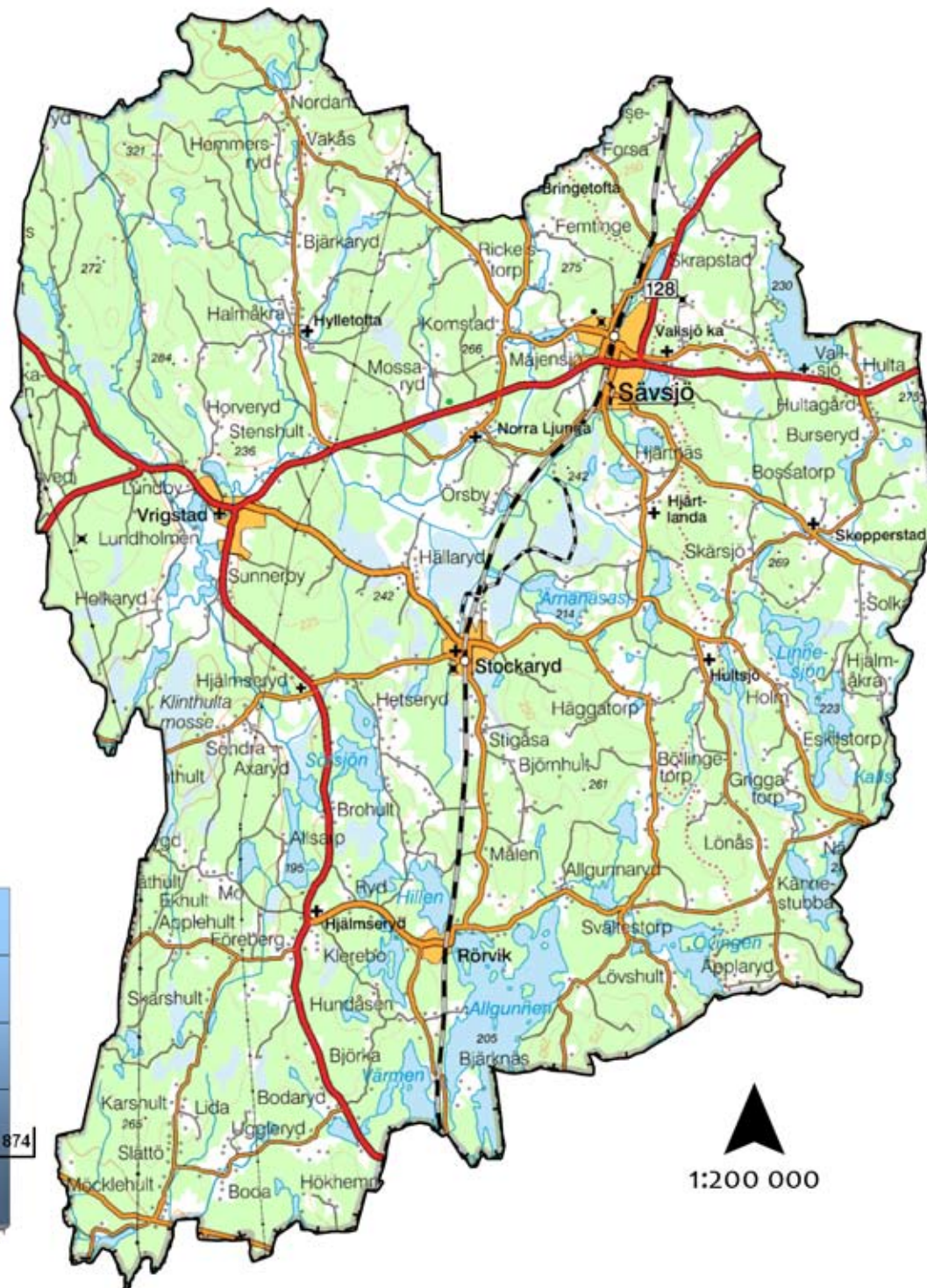
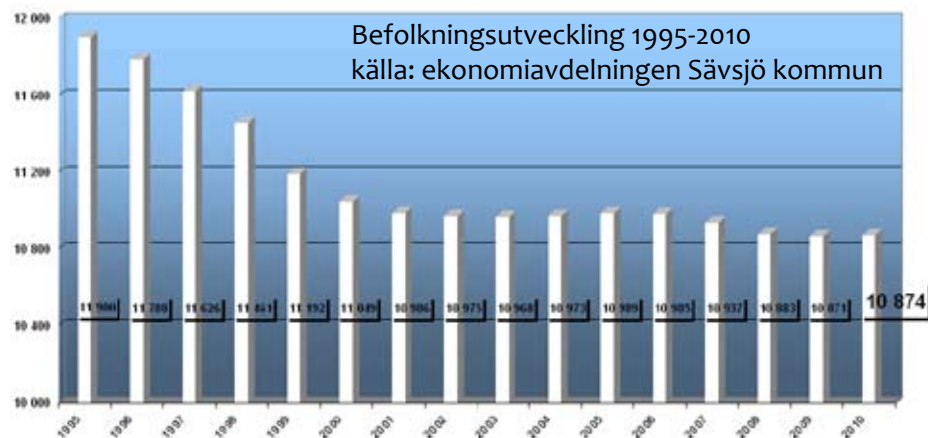
Landskapstyp: Sävsjö är en kuperad och sjörik skogskommun på Sydsvenska höglandet. Söder om Vrigstad och norr om Stockaryd finns flera större myrområden. Öppna och uppodlade områden finns framför allt kring Vrigstad samt utmed Ljungaån.

Näringsverksamhet: Sävsjö är traditionellt en jord- och skogsbrukskommun. Under senare år har näringslivet dock breddats, och i dag är trä-, livsmedels- och verkstadsindustrin de viktigaste branscherna.

Centralort: Sävsjö

Befolkningsstatistik

31 december 2010 hade Sävsjö kommun 10 830 invånare. På en 15års period kan en klar utflyttnings-trend påvisas även om befolkningsantalet under de tio senaste åren kan anses varit stabilt.

NU OCH DÅ

Sten Sture, som gett namn åt slottsruinen utanför Sävsjö bodde förmodligen aldrig här ute i Eksjöhovgårdssjön! Förmodligen var "slot-tet" aldrig beboeligt överhuvudtaget! Men ruinen finns kvar och sätter vår fantasi i rörelse. Kanske blir det så med vår tid också, något blir kvar när framtid blivit till dåtid. Människorna, som lever då, får mycket att undra över: Varför behövde vi så mycket transporter - som förändrade landskap och fördärvade luft? Varför trängde vi ihop oss så mycket - samtidigt som de flesta kände sig ensamma? Varför hade vi äldreboende? Ut- och inpendling? I framtiden blir väl skrönorna om Sävsjö - liksom våra skrönor om Sten Sture - bara "nästan sanna". I den här översiktsplanen ska vi försöka använda vår förmåga för att påverka det som går. Se på framtiden ur både ett kort och ett långt perspektiv. För att Sävsjö kommun - och dess invånare - ska ha så bra framtid som möjligt.

De många vattendragen i Sävsjö kommun innebar tidigt goda kommunikationer. Kommunen är tack vare vattendragen rik på fynd från människors aktivitet ända från stenåldern och framåt. Bl a bygden runt Hultsjö och Vallsjö är rika på fornlämningar. Så småningom ersattes vattenvägarnas betydelse av landsvägar. Vrigstad kunde nu fortsätta att utvecklas som marknad/byteställe vid ett vadställe där vägarna möttes. När sedan tågen och järnvägen kom, innebar detta att nya samhällen - såsom Sävsjö, Stockaryd och Rörvik - kunde växa fram i det som tidigare bara varit glesbygd! Utvecklingen under 1900-talet påverkades av bilismen men den var mer "anpassningsbar" än sjö- och järnvägar. Det stigande materiella välståndet betydde också nya möjligheter att påverka utvecklingen.

Tänk om vägkorsningen/vadstället i Vrigstad också fått en järnväg! Och en E4-an! Då hade regionens största centra kanske hetat Vrigstad! Med internationell flygplats mitt i Sydsverige! Ty fortfarande utgör goda kommunikationer en förutsättning för nästan all verksamhet. Det är viktigt att enkelt kunna nå kunder och leverantörer. Vägarna rv 30 och rv 127/128 är livsnerver genom kommunen! Det är en ständig kamp om statliga pengar för att få till stånd ett bättre, snabbare och bekvämare vägnät. Södra stambanan kommer att betyda alltmer, framförallt ur miljösynpunkt. Den allt snabbare persontrafiken måste få utvecklas med fler och längre mötesspår, bättre signalsystem. Stockarydsterminalen ska bli ett logistiskt nav av regional betydelse, helst i samspel med grannkommunerna.

Norra Ljunga

Familjebadet

Ljungapark

Den näringsrika och lättbearbetade jorden betydde att människor gärna slog sig ner i Sävsjötrakten redan under stenåldern. Så småningom blev denna del av Njudungsbygden tidigt en etablerad kulturbygd med kontakter mot söder. Kring mitten av 1100-talet inleddes en period av omfattande kyrkobyggnation. Sävsjöbygden var väl fungerande med stabil organisation och ekonomi vilket var grunden för att bygga kyrka och hålla präst. Slottsruinen i Eksjöhovgårdsjön- ett fästningsliknande herresäte med äldsta delar från 1300-talet - visar på vikten av att skydda sig och sin egendom. En befäst byggnad på en ö! Bättre kunde det väl inte bli under orostider? Danskarna var fiende och Småland utgjorde gränsen mellan Sverige och fienden. På många ställen i kommunen finns krigsskådeplatser, gömställen och andra minnen från den tiden.

Förutsättningarna för ett gott liv i Sävsjö kommun finns och utvecklas. I dagens kommun värnar man om familjen. Barnen är viktiga. Ungdomarna försvinner för att utbilda sig men kommer att (hoppas vi) återvända när de bildar familj. Kommunen värnar om kulturen. De gamla kulturmiljöerna vårdas och levandegörs. Njudungskyrkorna är idag en stor turistattraktion. Ett nyare Folkets Hus kallas i Sävsjö för "Kulturhus". Nya kulturer tränger fram, mycket för att locka turister. Upplevelseriket myntas. Upplevelsena består bl a av Familjebadet, Boda Borg, Skyttecentrum. Sävsjös Trädgård är känt i hela landet. Imponerade besökare kommer för att beundra "Växtrikets Mecca". Sjöarna skapar attraktiva miljöer. De goda bostäderna tillverkas i kommunen, men alltför få byggs här.

Sävsjö är det typiska "järnvägssamhället". Innan järnvägen drogs fram var området en ren landsbygd med enstaka torp och backstugor. Efter 1864 blev det en dynamisk utveckling präglad av stor framtidstro. Att starta rörelser inom handel och hantverk hade blivit fritt under samma period. Därför rådde det en nybyggarstämning – en stämning som vi idag har svårt att tänka oss - i hela samhället. Under perioden av lungtuberkulos utvecklades Sävsjö som kurort för lungsjuka. Med frisk och "ozonrik" tallskogsluft samt med järnvägsförbindelser fanns förutsättningar. Skandinavians då största träbyggnad, nu kallad "Ljunga Park", uppfördes år 1907. Att Sävsjö hamnade mitt emellan de båda "landskommunerna" Norra Ljunga och Vallsjö kanske snarare var en positiv konkurrensfaktor än något negativt. Utvecklingen fortsatte under 1900-talet och Sävsjö blev stad år 1947. Och centralort i Sävsjö kommun år 1971!

Vrigstad marknad

Vrigstad är en av de äldsta boplatserna i Sävsjö kommun. Vattenvägarna är en huvudsaklig orsak. Kopplingarna och närheten till Nydala kloster är säkert bidragande till uppkomsten av ett tidigt fungerande samhälle. Den ursprungliga kyrkan från mitten av 1100-talet var en ansevärd stenkyrka som tyvärr revs då den ersattes av ny på samma plats år 1865. Vrigstad marknad är känt sedan 1500-talet. Liksom i t ex Linköping uppstod tidig handel på vadställen där flera vägar sammanstrålade. Med dessa förutsättningar får man tro att Vrigstad långt tidigare varit en bytes- och handelsplats. Gästgivergården, en pusselbit i den medeltida kollektivtrafiken, uppfördes på 1600-talet. Genom den gamla kyrkans försorg kom tidigt skolan till Vrigstad.

Den gamla klockstapeln

En gammal by där kyrka byggdes redan på 1200-talet. Den gamla kyrkan (12,6x7,2 meter – länets minsta) ersattes med en ny 1908. Den gamla klockstapeln flyttades till Slottsskogen i Göteborg där den fortfarande står. Byn splittrades i och med laga skiftet under 1860-talet, samtidigt drogs järnvägen genom samhället och en station byggdes. När den gamla stationen brann ner 1867 ersattes den av den station som nu finns. Stockaryd var redan från början en viktig ”terminal” för virkestransporter. I samband med första världskriget utvecklades torvindustrin och därefter – under 1920-talet – utvecklades samhället Stockaryd.

Rörvik från ovan

Rörvik var förr - ett landsbygdsområde omgivet av sjöar. Under medeltiden var det ännu mycket mer vatten. Under 1800-talet gjordes sjösänkning. Sedan kom järnvägen och kravet på en järnvägsstation gav resultat. Det blev en hållplats 1914 och därefter började Rörviks samhälle uppstå. Från början var Rörvik en industriort. Sågverk, hylleri och vagnhjulfabrik etablerades. Affärs- och bostadshus växte fram utmed Köpmangatan. Liksom många industriorter byggdes ingen församlingskyrka. Skolan byggdes inte förrän vid slutet av 1950-talet.

SÄVSJÖS TRÄDGÅRD

Några blivande landskapsarkitekter från Alnarp besökte Sävsjö i samband med ett projektarbete. De skulle besöka en liten ort på det småländska höglandet med samma växtzon som norrlands-kusten. De var inställda på ett kargt samhälle. De blev häpna över vad de upptäckte! Rubriken på deras arbete blev "Sävsjö – parkernas Mecca!". Detta hände för snart tjugo år sedan och ingen hade då hört talas om begreppet "Sävsjös Trädgård".

Sedan dess har Sävsjö blivit en av landets viktigaste platser att besöka för alla som är trädgårdsintresserade. "Trädgårdarna" är utspridda i kommunens vanliga tätortsmiljöer. Till exempel kan det vara en överbliven yta – ett impediment – som överraskar med härliga blommor. Och det är inte bara under blomningstid som det är fint! Allt är tänkt för att upplevas året runt: i vinterskrud, i höstfärger och under den tidiga våren.

Sävsjös trädgård bidrar tillsammans med kommunens småskaliga charm till det goda livet.

Kommunintresse

För tjugo år sedan skulle södra stambanan - som går rakt genom staden – förberedas för snabbtåg. En plankorsning mitt i staden ersattes med broar över och en tunnel under järnvägen. Trafiken leddes om och hela centumbilden förändrades. Det blev stora grönytor, bl a mycket slänter, bredvid de nya gatorna och gångvägarna. I detta skede föddes "Sävsjö Trädgård". Stadsträdgårdsmästaren Stefan Lagerqvist fick tillfälle att nyplantera stora grönytor... och han gjorde det på ett sätt som ingen tidigare hade sett. Planteringen uppmärksammades och följdes av flera andra. Kv Kronan blev en stadspark där det innan var gatumark och projektet fick pris av FSS- Föreningen Sveriges Stadsträdgårdsmästare. Socker-Klaras lekpark blev en unik naturlekplats mitt i staden, Lagunparken blev Sveriges kanske största perennpark. Vrigstad torg fick så mycket blommande växter att det nästa utgjorde en trafikfara. Små impediment i gatumiljöer fick omsorgsfulla planteringar. Häromåret fick Lagerqvist FSS kommunpris: "Sävsjö är ett tydligt exempel på att parker och planteringar bidrar till att skapa identitet och stolthet. Fantasin och viljan till utveckling gör sig ständigt påmind, bland annat genom den nya perenna parken. Dina kollegor är övertygade om att Sävsjö berikats med en

attraktion som kommer att inspirera många parkföretagare och locka till sig många besökare från när och fjärran." skrev man i föreningens motiv.

Målsättning

Sävsjö kommun ska underhålla och utveckla varumärket "Sävsjös Trädgård". Kommunens invånare ska fortsätta att vara stolta över och känna identitet med kommunen som en trädgårdens Mecca. Varumärket och parkverksamheten ska om möjligt omfatta hela kommunen.

Strategi

Området runt Lagunen bör ges möjlighet att växa. Området kan samordnas mot Kulturhuset, utvecklas söderut samt inom befintlig park, t ex med en scen/arena.

Eksjöhovgårdsområdet och sjön ska utvecklas och skötas med omsorg.

Vrigstad ska återfå sitt blommande torg.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BAKGRUND OCH SYFTE	9	SAMHÄLLSSERVICE	41	TRAFIK	69
MELLANKOMMUNALA FRÅGOR	10	-Nationella mål	41	-Nationella mål	69
NATUR OCH KULTUR	11	-Handel	42	-Riksintressen	70
-Nationella mål	11	-Skol- och barnomsorg	43	-Vägar	70
-Reservat, riksintressen, kommunintressen, mm.	12	-Kultur och folkbildning	46	-Kommunikationer och infrastruktur	70
-Nordväst	14	-Räddningstjänsten	47	-Järnvägar	71
-Nordost	16	-Krisberedskap och höjd beredskap	49	-Busslinjer	71
-Syd	18	-Vatten och avlopp	50	-Gång- och cykelnät	72
-Vindkraft	20	-Renhållning	55	-Farligt gods	72
-Inventeringar	22	-Energi och tele	56	-Buller	72
VATTEN	23	-Bredband	57	-Tätorter	73
-Nationella mål	23	-Socialtjänst	58	-Sävsjö	74
-Övergripande	24	NÄRING	61	-Vrigstad	74
-Miljökvalitetsnormer för vatten	25	-Nationella mål	61	-Stockaryd	75
BEBYGGELSE	28	-Sävsjö näringsliv	62	-Rörvik	75
-Nationella mål	28	-Allmänt	62	MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING (MKB)	76
-Kommunövergripande	29	-Skog	63	LÄNSSTYRELSENS GRANSKNINGSYTTRANDE	80
-LIS -Landsbygdsutveckling i strandnära läge	30	-Jordbruk	64	KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT	81
-Sammanhållen bebyggelse	32	-Övrigt	64		
-Landsbygd	33	FRITID OCH BESÖKSNÄRING	65		
-Emissioner	34	-Nationella mål	65		
-Tätort	36	-Fritids- och idrottsanläggningar	66		
-Sävsjö	37	-Besöksnäring	67		
-Vrigstad	38				
-Stockaryd	39				
-Rörvik	40				

BAKGRUND OCH SYFTE

Översiktsplan är ett viktigt dokument för hur kommunen ska utvecklas både på landsbygd och i tätorter. Det är kommunens vilja och intentioner för bebyggelseutveckling och för mark- och vattenanvändning som ska avspeglas i översiktsplanen. Översiktsplanen ska redovisa en hållbar utveckling för god livsmiljö och folkhälsa. Den ska visa på en resurs-effektiv planering och en välutvecklad infrastruktur.

Ny översiktsplan och plan- och bygglagen

I första hand var det de snabba förändringarna under efterkrigstiden och nya anspråk på markanvändning som ställde krav på en översiktlig plan. Den skulle även omfatta landsbygdsområden. De första kommuntäckande översiktsplanerna kom under 1970-talet. Plan- och bygglagen från 1987 myntade begreppet ”översiktsplan” och i samband med den nya lagen ställdes kravet att alla kommuner ska ha en översiktplan, som är aktuell.

Översiktsplanen ska redovisa

sådana allmänna intressen som ska beaktas vid planläggning och vid lokalisering av bebyggelse m.m.. Miljö- och riskfaktorer, som bör beaktas vid beslut om mark- och vattenanvändning, ska redovisas. Det finns stora krav på att miljökonsekvenserna redovisas i samband med de förändringar som föreslås i planen. Riksintressenas behandling i kommunen ska redovisas. Planen ska ha en långsiktig framtidsvy men kan också behandla sådant som kan ske i ett kortare tidsperspektiv (”kort-långt” perspektiv).

Kommunens senaste översiktsplan ”Framtidsplan ÖP 2000” antogs av kommunfullmäktige 2001-02-19. Den har därefter endast aktualitetsprövats utan att förändras i sak. Det mesta i planen är därför fortfarande aktuellt men utvecklingen – med nya fokus - gör ändå en översyn nödvändig. Dessutom ställer förändringar i lagstiftningen krav på ny översiktsplan.

Elproduktion genom vindkraft har tillkommit som ny markanvändning. Det är framförallt frågan om buller mot bostäder som skapar anspråk på reglering inom sådana markområden där det finns tillräckliga vindstyrkor. Hur landskapsbilden påverkas är en annan aspekt som ska belysas.

Samhället förändras i en riktning där miljöfrågorna blir alltmer viktiga. Bl a är det den stora ökningen av transporter som ställer krav på mer miljövänliga alternativ. Mera transporter på järnväg samt andra energikällor än diesel/bensin påverkar utvecklingen. Samtidigt som transportbehovet bör minska måste man hålla landsbygden levande.

En annan förändring i översiktsplanen är ändringar i miljöbalken som medger bebyggelse inom strand-skyddat område. En förutsättning för intrång i strand-skyddat område (som är 100 meter) är att intrånget har stöd i översiktsplan samt att intrånget medför en positiv utveckling av landsbygden. Länsstyrelsen har kontrollmöjlighet genom översiktsplanenshantering.

Planprocessen

Det finns regler i plan- och bygglagen som måste följas då kommunen tar fram ett förslag till ny översiktsplan. När det finns ett sammanställt förslag ska kommunen samråda med länsstyrelsen, berörda myndigheter och kommuner, andra berörda och enskilda. Efter samrådet sammanställer kommunen inkomna synpunkter och gör de ändringar av förslaget som kommunstyrelsen (ev. kommunfullmäktige) anser. Därefter ställs planen ut under minst två månader. Alla ska då åter ha möjlighet att ta del av förslaget och komma med synpunkter. Efter utställningen kan kommunfullmäktige antaga planen.

Översiktsplanen ska vara översiktlig och är därför inte juridiskt bindande för någon. Den är inte ens bindande för kommunen. Planens antagande går inte att överklaga i sak utan kan bara överklagas om beslutet (att antaga planen) fattats på ett olagligt sätt, se kommunallagen 10 kap. Man kan säga att planen endast behandlar och väger mellan olika allmänna intressen samtidigt som enskilda intressen påverkas. Juridiskt bindande beslut - som behandlar enskilda intressena - fattas i senare skeden (t ex som bygglov eller detaljplaner) och kan då överklagas i sak.

Eksjöhovgårdsruinen

MELLANKOMMUNALA FRÅGOR

Sävsjö kommun är belägen ”mitt i Småland”. Länscentrat är Jönköping men närheten till Växjö påverkar. I Sävsjö kommun består ”regionen” av delar från både Jönköpings och Kronobergs län. Samordningen av statens intressen och mellankommunala frågor är uppdelad på två län. Kommunen har inte haft tillgång till någon sammanfattande redogörelse enligt PBL 3:28. Båda Länsstyrelserna har lämnat samrådsyttranden.

Kommunen värnar om och önskar förbättringar på det allmänna vägnätet genom kommunen, Bl a har tung genomfartstrafik utmed rv 30 ökat. Som en förberedelse för större trafikmängder redovisas förbifarter i Vrigstad.

Södra stambanan betyder mycket för kommunen. Satsningen på en terminal i Stockaryd är en betydande miljöinsats där långa landsvägstransporter kan

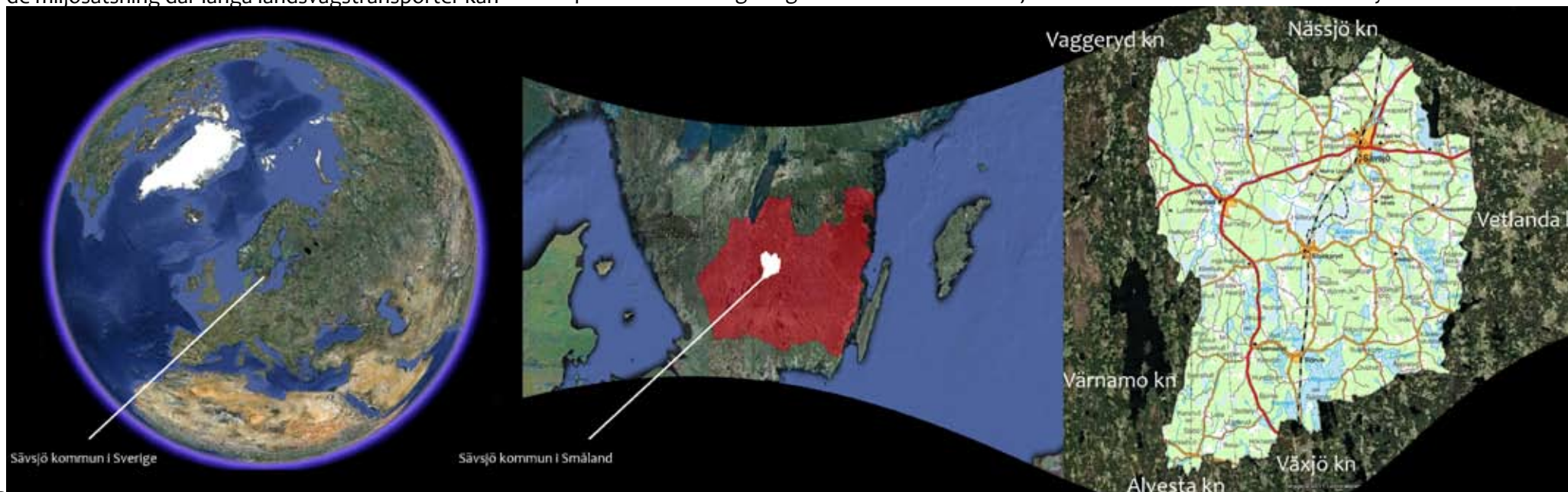
ersättas av järnvägstransporter. Terminalen är lokaliserad med hänsyn till stambanans förutsättningar och till skogsnäringens behov. Användningen kan utvecklas. För att få en välfungerande logistik bör utbyggnader av nya terminaler ske utifrån regionala behov.

Södra stambanan är en betydelsefull del av kollektivtrafiken. Samordningen mellan buss- och tågförbindelser över länsgränsen är viktigt. Det är positivt för Sävsjö att få bättre pendelförbindelser även söderut. De nya plattformarna i Stockaryd, Lammhult och Moheda ökar möjligheterna. Utvecklade järnvägsknutar i Alvesta och Nässjö är bra.

Handelns utveckling i Jönköping och Växjö förändrar möjligheterna att bedriva handel i övriga delar av regionen. Det borde vara ett allmänt ansvar att skapa förutsättningar för bibehållen dagligvaruhandel i mindre orter som Rörvik och Stockaryd. Handeln med kompletterande varor och serviceföretag måste kundanpassas för att långsiktigt finnas kvar även i Sävsjö.

Större vindkraftsutbyggnader prövas i regel enligt Miljöbalken av Länsstyrelsen. Mindre anläggningar prövas med bygglov av kommunen. I vissa fall kan samråd då behöva ske även i ett område utanför kommungränsen. Gränsen för området beror bl a på landskapstypen.

Tillgången till vatten av god kvalitet kommer att bli en av framtidens viktigaste planeringsfrågor. Kommunen planerar VA-försörjning för området vid Vallsjön i ett projekt tillsammans med Vetlanda kommun. I kommunen finns vattenskyddsområden som berör Växjö och Nässjö kommuner. I fallet med MKN (miljö kvalitetsnorm) för vatten finns normer som ska vara uppnådda vid given tidpunkt. Sävsjö kommun delas mellan Södra Östersjöns och Västerhavets vattendistrikt. Det fordras ett utvecklat regionalt och mellankommunalt samarbete för att hantera det vatten som rinner genom kommunen och som berör Lagans, Emåns och Mörrumsåns vattensystem.

NATUR OCH KULTUR -Nationella mål

Miljöbalken 3 kap 6 §

Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas. Områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövärden eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

Levande sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och variationsrika livsmiljöer. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.

Myllrande våtmarker

Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.

Levande skogar

Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras och kulturmiljövärden och sociala värden värnas.

Ett rikt odlingslandskap

Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.

God bebyggd miljö

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö och fungera för alla och bidra till en förbättring av den regionala och globala miljön. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och energi och andra naturresurser främjas.

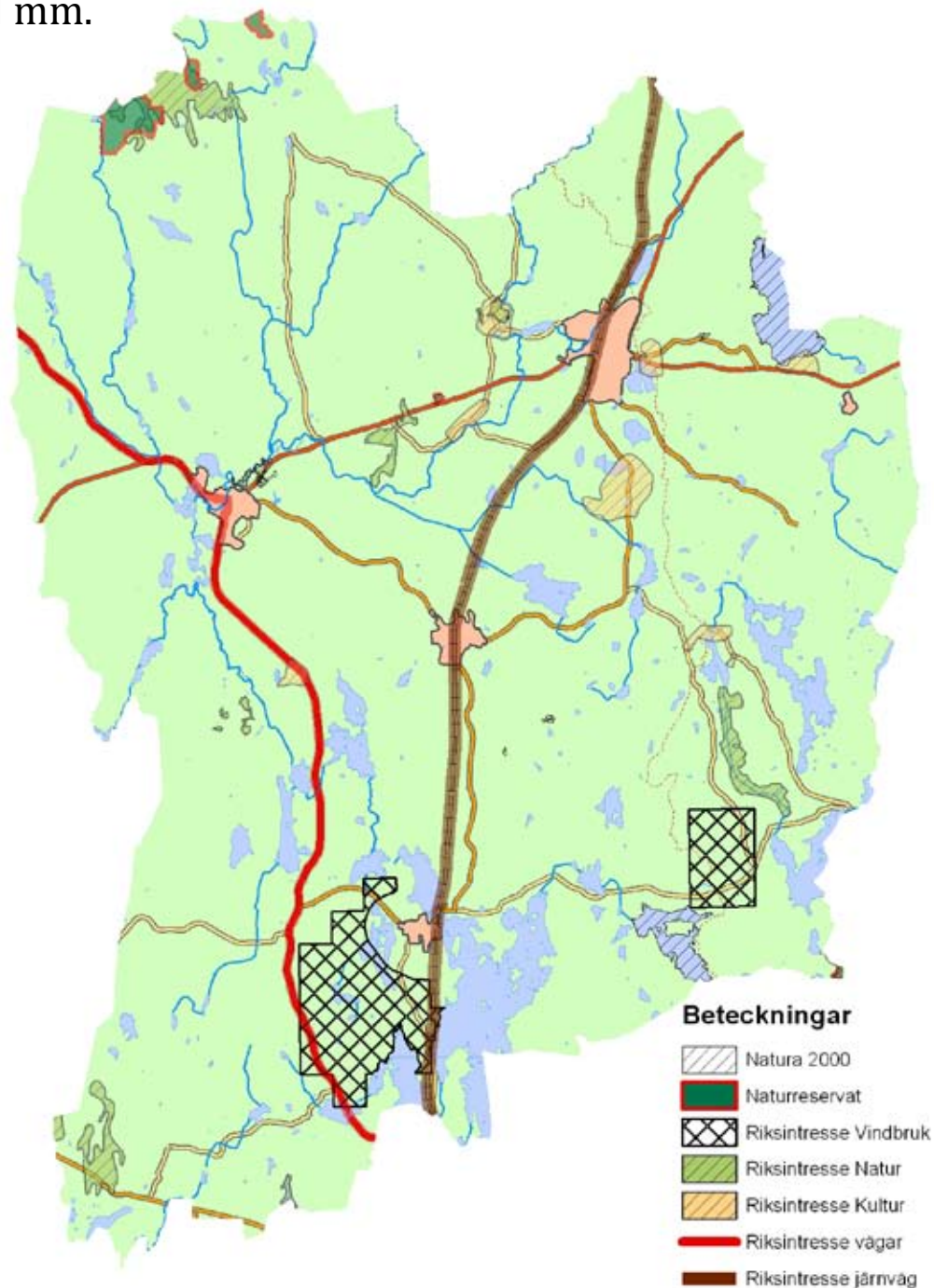
RESERVAT, RIKSINTRESSEN, KOMMUNINTRESSEN mm.

Naturreseptat bildas för att långsiktigt bevara och utveckla naturmiljöer med särskilt stort värde för djur, växter och människor. Naturreseptaten är en del av vårt natur- och kulturarv som vi sparar åt oss och kommande generationer och är ett av de viktigaste verktygen för att bevara biologisk mångfald. Varje naturreseptat är unikt och har därför egna föreskrifter för att bevara naturvärdena. Alla områden ska ha en skötselplan som är specifikt utformad för det enskilda reseptatet. I skötselplanerna beskrivs reseptatets syfte och mål, och hur området ska förvaltas för att värdena ska bestå.

Natura 2000 kom till inom EU för att hejda utrotningen av djur och växter och för att förhindra att deras livsmiljöer förstörs. Urvalet av områden till Natura 2000 har gjorts för att säkra att skyddsvärda arter och livsmiljöer finns kvar på lång sikt. Alla områden är kanske inte unika i sitt land, men de innehåller livsmiljöer som är värdefulla i ett europeiskt perspektiv. Unikt för Sverige är till exempel högmossar och olika slags ängs- och hagmarker.

Riksintressen är områden som är av nationell betydelse för flera olika samhällsintressen. Riksintressen är områden som innehåller värden som är så ovanliga att de kan vara av intresse för hela landet. Det kan vara sådant som är värt att bevara men även områden som är viktiga för någon form av exploatering.

Den pågående markanvändningen omfattas inte. Däremot vid en förändring av markens utnyttjande skall hänsyn tas till riksintresset. Detta innebär att om markanvändningen skulle innebära en "påtaglig skada" på riksintresset så är huvudregeln att ändringen inte kan få tillstånd.

RESERVAT, RIKSINTRESSEN, KOMMUNINTRESSEN mm.

Riksintresse för naturvården

Områden med unika naturvärden som är viktiga för att bevara den biologiska mångfalden och för möjligheter till naturupplevelser och friluftsliv.

Riksintresse för kulturmiljövården

Värdefulla kulturmiljöer som har valts ut för att spegla befolkningens historia från forntid till nutid.

Riksintresse för vindbruk

Energimyndigheten bedömer att området är särskilt lämpligt för elproduktion från vindkraft. Det är först i tillståndsprovningen i det enskilda fallet som detta intresse vägs mot andra befintliga intressen.

Riksintresse för järnvägen

Trafikverket har pekat ut de banor och anläggningar som skall tillgodose järnvägens anspråk på mark- och vattenområden för kommunikation fram till år 2030.

Riksintresse för vägar

Trafikverket har pekat ut vägar som behöver skyddas mot åtgärder som skulle kunna göra det svårt att bygga nya vägar eller att utnyttja dessa.

Riksintresse för totalförsvaret

Hagshults flygplats är ett riksintresse för totalförsvarets militära del enligt miljöbalken 3 kap. 9§. Området som berör Sävsjö kommun redovisas på sidan 21 och rör byggnadshöjder i flygfältets inflygningszon. Riksintresset kan framförallt påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk. Därför bör Forsvarsmakten kontaktas i tidigt skede i sådana plan- miljö- och bygglovärenden. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför och högre än 45 m inom tätort.

Kommunintresse

Förutom områden utpekade av andra myndigheter finns områden och objekt som kan vara värdefulla att bevara ur ett lokalt perspektiv. Det kan vara objekt som har en unik lokal historia eller visa på goda exempel på svunna tiders kultur.

Kommunens allmänna mål

Reservat har ett naturligt skydd genom lagstiftningen. För riksintressen och Natura 2000 samt för kommunens egna utpekade områden och objekt skall kommunen verka för områdets och förekommande byggnaders bevarande.

Allmän strategi för bevarande

Sprida kunskap om objektens särart. Återhållsamhet och hänsyntagande för fysiska åtgärder som påverkar objekten.

I de flesta fall vad gäller skyddet av riksintressena för kulturmiljövården har Sävsjö kommun upprättat områdesbestämmelser med förhöjd bygglovsplikt.

Sävsjö kommuns egna utpekande intressen skall bevakas vid bygglovprovning och vid andra myndigheters beslut som på något sätt kan påverka kommunintressena.

RESERVAT, RIKSINTRESSEN, KOMMUNINTRESSEN mm. NORDVÄST

Naturreservat

Så sent som 2007 tillkom kommunens senaste naturreservat i dess norra del. **Rönnbergen** ett varierat barrskogsområde med fastmarksskog, sumpskog, bäckar, myr och branter. Ovanliga lavar och rikligt med död ved finns i den gamla skogen.

Västermarken utgörs av naturskogsartad barrblandskog i kuperad terräng. Där finns skogshöns och en lavflora som gynnas av lång skoglig kontinuitet.

Brunnsekärret: Sedan 1971 har reservatet funnits. Brunnsekärret är Sveriges sydligaste växtplats för fjällväxten Kung Karls spira. Naturreservatet ligger strax söder om byn Mossaryd och är av största betydelse för att bevara artens variation i landet.

Hatten: Naturreservatet Hatten ligger strax öster om Svenarum i Sävsjö och Vaggeryds kommuner. Naturreservatet är ett stort och varierat skogsområde. Det är främst gammal granskog som dominerar med inslag av tall på höjderna och lövträd i vissa delar.

Natura 2000

Biskopsbo och Köpstad: Representativt och välbevarat odlingslandskap med naturbetesmarker i form av öppen hagmark och annan träd- och buskbärande hagmark. Art- och individrika växtsammansättningar med förekommer med ett flertal arter.

Riksintresse för natur

Hjärtlandakärret med Ljungamossen är ett värdefullt rikt soligent kärr. Kärret har höga botaniska värden med stor artrikedom av både kärlväxter och mossor.

Biskopsbo och Köpstad: Representativt och välbevarat odlingslandskap med naturbetesmar-

ker i form av öppen hagmark och annan träd- och buskbärande hagmark. Art- och individrika växtsammansättningar med förekommer med ett flertal arter.

Komstad ängar: Representativt och välbevarat odlingslandskap med slåtterkärr och naturbetesmarker i form av ekhage, blandlövhage och öppen hagmark. Art-ochindividrikaväxtsammansättningar med artersombacksippa, blodnäva, trolldruva och lundelm förekommer.

Brunnstorpsmossen: Mossen är ett stort värdefullt mossekomplex med en dominerande sluttande mosse.

Riksintresse för kultur

Norra Ljunga: Kyrkby i gles radbyform med bostadshus från 1800-talets senare del och 1900-talets början, f.d. skola och missionshus. Medeltida västtornskyrka. Flera enstaka äldre gravar och större gravfält. Områdesbestämmelser finns med utökad bygglovplikt.

Komstad: Delvis utskiftad bykärna med manbyggnader från tiden 1850-1921 och odlingslandskap med bevarade ängs- och slåttermarker. Kvarn, ram- och cirkelsåg samt kvarnstensgjuteri. F.d. tingsplats (1734 - 1908) med gästgivargård och bevarat häradshäkte. Områdesbestämmelser finns med utökad bygglovplikt.

Kulturväg: Vägsträckan från Vallsjön till Norra Ljunga benämnes häradsvägen. Denna har gamla anor med ett flertal intressanta natur- och kulturobjekt utmed sträckningen. Följande partier, uppräknat från öster till väster: passerar utmed vägen.

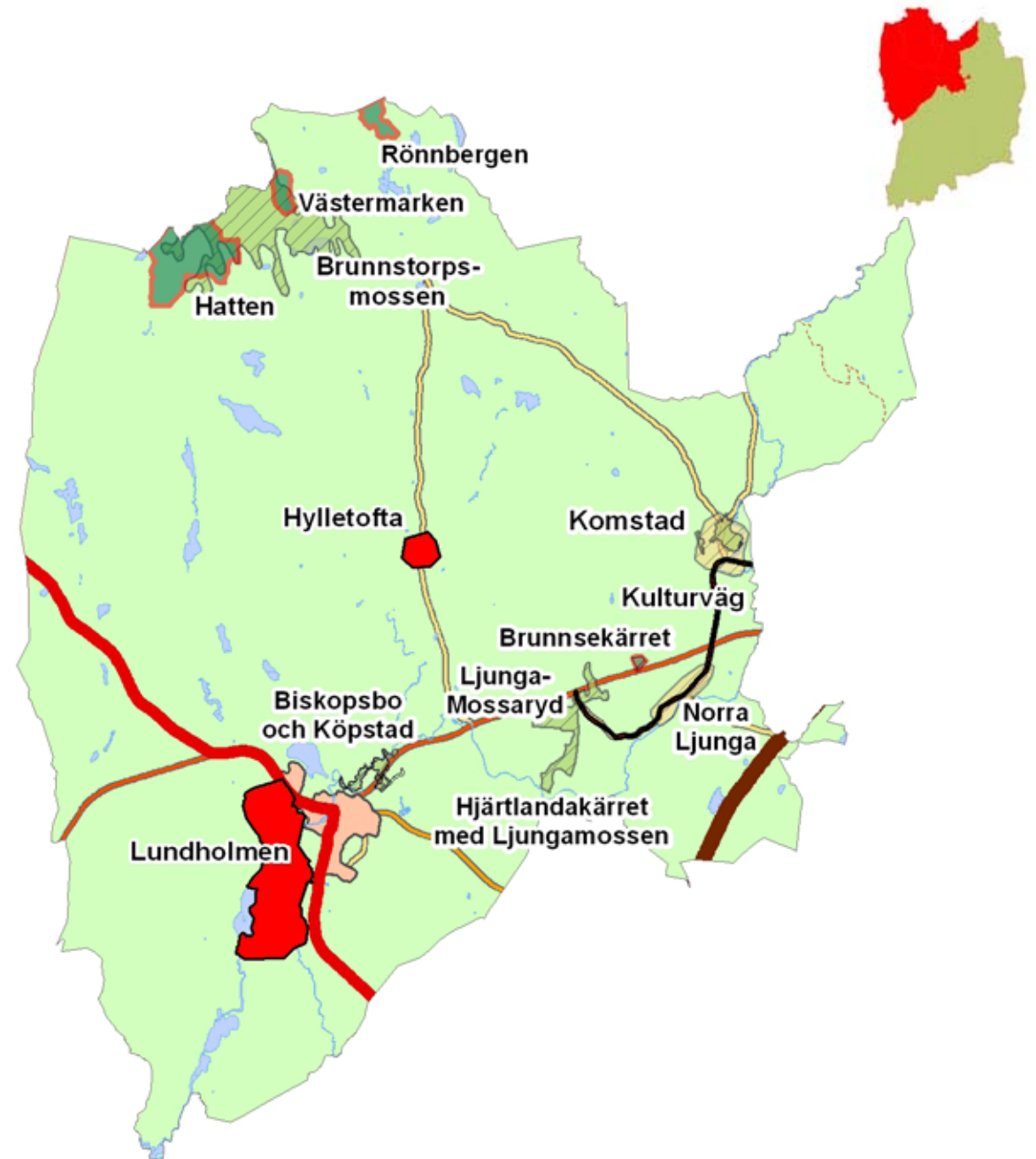
- Vallsjö gamla 1100-tals-kyrka.
- Vackra vyer över Vallsjön med herrgårdsmiljö och offerkälla.
- Naturskön sträckning genom gammalt kulturlandskap.
- Eksjöhovgårdsområdet med slottsruin, herrgård, fritidsanläggningar mm.
- De äldre centrala delarna i Sävsjö tätort.
- Komstad
- Naturskön sträckning genom gammalt odlingslandskap.
- Norra Ljunga kyrkby.

Kulturväg Norra Ljunga - Vallsjö kyrka

Lundholmen Området består av slättsjöar och våtmarker omgärdat av odlingslandskap. Området har höga naturvärden på grund av sin kombination av sjöar, våtmarker och omgivande odlingsmark. Ett flertal hotade arter har observerats varav flera årligen häckar. Exempel på arter är brun kärrhök, dubbelbeckasin, grönbena, kungsfiskare, storlom och törnskata.

Hylletofta kyrkby: Omväxlande mjukt kuperat öppet odlingslandskap med röjda åkrar och i de centrala delarna skilda åt med stenmurar och odlingsrösen. Genom området flyter Hylletoftaan. Tre gravfält med tillsammans 55 fornlämningar finns i området. Hylletofta kyrka är en delvis förändrad medeltidskyrka. Bebyggelsen är utspridd i landskapet med kyrka, prästgård, klockaregård och missionshus i centrum. Manbyggnaderna utgörs av stora tvåvånings paralleller tvillingstugor och i ett fall av en salsbyggnad. De uppfördes i slutet av 1800-talet och början på 1900-talet. De är målade i falurött eller i ljusa färger och trots att vissa har fått förändrat utseende har bebyggelsen ändå sin ålderdomliga karaktär. Områdesbestämmelser bör upprättas för området.

RESERVAT, RIKSINTRESSEN, KOMMUNINTRESSEN mm. NORDOST

Riksintresse för kultur

Hjärtlanda: Av laga skiftet präglad inägomark med odlingsrösen och utglesad bybebyggelse i krönläge. Gravfält som antyder bebyggelsekontinuitet sedan yngre järnålder. Välbevarad romansk absidkyrka. Områdes bestämmelser finns med utökad bygglöplikt.

Eksjöhovgårdsruinen mm: Medeltida bebyggelse-läge på en ö med slottsruin efter en på 1600-talet påbörjad, och under 1700-talet ej färdigställd, stenbyggnad. Nuvarande herrgård har en huvudbyggnad med flyglar i timmer från 1805, uppförd av Eksjöhovgårds kopparbolag.

Vallsjö: Öppen inägomark med gravfält som antyder en bebyggelsekontinuitet från yngre järnålder. Herrgård med bebyggelse av 1800-talskaraktär skapad genom avhysning av Vallsjö by. Romansk absidkyrka, övergiven vid den nya kyrkans uppförande 1891, reparerad vid två tillfällen.

Natura 2000

Vallsjön är en oligotrof sjö. Den biologiska mångfalden är omfattande med en artrik fisk- och fågel-fauna.

Hallstenstorp: Öppen staggrik mark med artrik flora bestående av bl.a. darrgräs, hirsstarr, slättegubbe, sommarfibbla, svinrot, ängsvädd och smörboll.

Kommunintresse

Funkisbyggnad: Servicebyggnad Byggnaden uppfördes 1944. I början av 1950-talet förstörades fönstren på bottenvåningens östra sida. Den byggdes som servicelokal för fordon och har varit detta alltsedan dess. Byggnaden har, i stort sett, behållit sin ursprungliga karaktär.

Sävsjö Stadshotell: Stadshotellet byggdes 1938 och sedan dess har det funnits restaurang och hotellrörelse i byggnaden. I Sturesalen finns takmålningar utförda av Lennart Bergström. Byggnaden har behållit sin karaktär genom åren och utgör en stilren fond åt den centrala torgplatsen.

Kulturväg: Vägsträckan från Vallsjön till Norra Ljunga benämnes häradsvägen. Denna har gamla anor med ett flertal intressanta natur- och kulturobjekt utmed sträckningen. Följande partier, uppräknat från öster till väster: passeras utmed vägen.

- Vallsjö gamla 1100-tals-kyrka.
- Vackra vyer över Vallsjön med herrgårdsmiljö och offerkälla.
- Naturskön sträckning genom gammalt kulturlandskap.
- Eksjöhovgårdsområdet med slottsruin, herrgård, fritidsanläggningar mm.
- De äldre centrala delarna i Sävsjö tätort.
- Komstad
- Naturskön sträckning genom gammalt odlingslandskap.
- Norra Ljunga kyrkby.

Illustrerat på s.14

Eksjöhovgårdsruinen

Funkisbyggnad

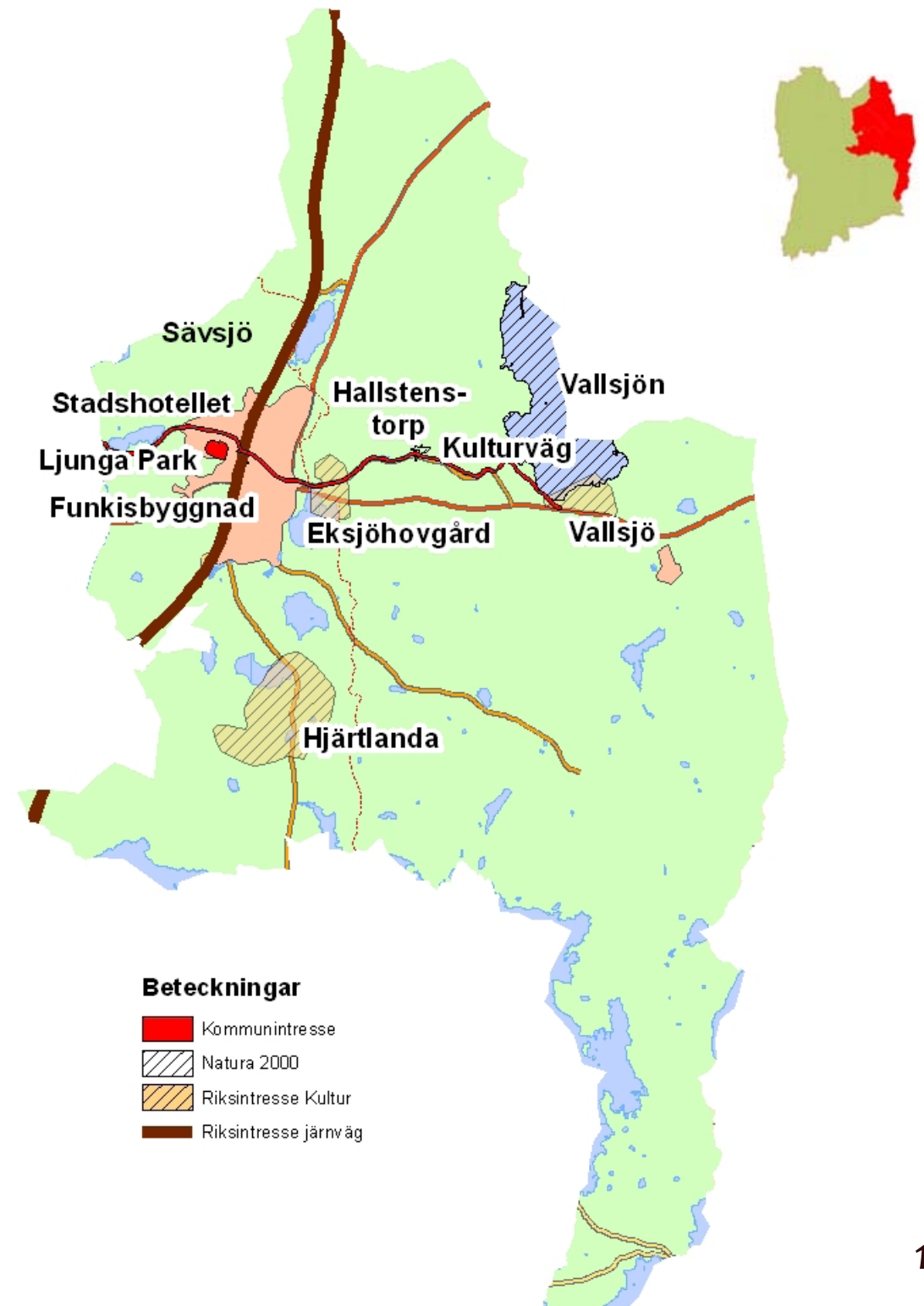

Stadshotellet

Ljunga Park: Under ledning av arkitekterna Andersson och Abrahamsson uppfördes 1907 Sävsjö Sanatorium. Byggtiden var endast ca ett år. Byggnaden omfattar idag nära 6000 m². Stilen är jugendinspirerad med en monumental karaktär. Byggnadens innehåll har växlat under årens lopp. Användningen som flyktingförläggning medförde stora invändiga ombyggnadsarbeten. Trots detta har rumssamband och framförallt exteriören bevarats i stort sett intakt. Byggnaden lär vara en av Nordens största träbyggnader. Många Sävsjöbor har minnen förknippade med denna anläggning.

Sävsjö Sanatorium, Ljunga Park

RESERVAT, RIKSINTRESSEN, KOMMUNINTRESSEN mm. SYD

Naturreservat

Ett besök i **Kråketorpsskogen** kan bjuda på märkliga upplevelser av högväxt gammelskog, öppna myrområden och fridfulla gölar. Stigar med fina rastplatser leder dig längs den slingrande Musterydsån, upp till torpruinen och ner till stillheten vid Skärgöl. Endast en mindre del av detta område är beläget inom kommunens gränser. Området är också ett Natura 2000- område.

Natura 2000

Kråketorpsskogen utgörs av en relativt orörd mosaik av myrmark och gammal barrskog. Området är också ett riksintresse för natur.

Övingen: Oligotrof sjö med relativt hög biologisk mångfald mestadels beroende på rik fiskfauna, en stor sjöyta, ett högt maximalt djup och olika omgivning.

Björnhult: Värdefull slätteräng med en rik flora med arter som blåsuga, gullviva, kattfot, slättegubbe, ängsviol och ängsvädd.

Nykulla: Rik flora i en representativ betesmark med god hävd och utan gödslingspåverkan ger ett högt naturvärde.

Riksintresse för natur

Skärsjön är p.g.a. sitt rena vatten sedan lång tid tillbaka föremål för limnologisk forskning och är värdefull som referens- och studielokal. Endast en del av sjön är belägen inom kommunens gränser.

Linneåsmaden: Våtmarken är ett fint exempel på en sydsvensk åmad med botaniska värd som utgörs av breda mader med angränsande tätt tallbevuxna mosseytor.

Gallakvarnsån: Ett orört våtmarks- och naturskogsområde med höga naturvärden. I området ingår ett värdefullt topogent kärr.

Trälsbomossen: Mosaikartat och mångformigt våtmarkskomplex bestående av sluttande och svagt välvda mossar, sumpskog och topogent kärr.

Spjutamossen är ett myrkomplex med ett högt värderat topogent kärr.

Söndra: Representativt och välbevarat odlingslandskap med annan öppen äng och naturbetesmarker i form av björkhage och öppen hagmark. Art- och individrika växtsamhällen med arter som kattfot, slättegubbe, stagg, jungfrulin och smörbollar.

Riksintresse för kultur

Ga. Hjälmseryd: Hjälmseryds gamla kyrka, uppförd i romansk stil och efter lång tid som ruin återuppbyggd på 1930-talet. Bevarad bebyggelse från 1700- och 1800-talet, däribland prästgården med monumental huvudbyggnad i två våningar. Skolhus påbyggt 1904 med en våning. Områdesbestämmelser finns för utökad bygglovsplikt.

Hultsjö: Inägomark med odlings- och röjningsrösen samt gravfält som tyder på bebyggelsekontinuitet sedan yngre järnåldern. Det största gravfältet ligger i anslutning till den gamla kyrkplatsen som har en ödekyrkogård och äldre stiglucka. Ny kyrka från 1858-60. Områdesbestämmelser finns för utökad bygglovsplikt.

Kommunintresse

Söderkvarn: Kvarnen uppfördes i restim-mer i början på 1930-talet och brukades fram till 1970-talet. Sågen

Klockljung i Kråketorpsskogen

haren blockcirkelsåg och byggdes något senare än kvarnen. Tillsammans med kvarnen drevs de av vattenkraft och för-sågningen skedde tidigare med ångmaskin.

Brohultskvarn: Väl underhållen gårdsmiljö med böningshus från 1874. Vattenfallet intill brukscentrat finns omnämnt redan på 1600-talet. 1864 byggdes den nuvarande kvarnbyggnaden. Bland annat fick fattighjonen här mala sin säd gratis. Vid kvarnen fanns även ett sågverk – Pukaström. Längre fram i tiden – ända fram till 2002 - användes vattenkraften till att försörja gården med hushållsel. Även det öppna landskapet runt gården vårdas.

Vägsträckan Möcklehult-Slättö-Karshult: Landskapet invid den smala slingrande grusvägen är omväxlande öppet, småkuperat och backigt. Det präglas av de brevidliggande gårdarnas uppodlingsverksamhet. Stenröjda åkrar kantas på flera ställen av kraftiga stenmurar. I de steniga hagmarkerna finns inslag av lövträd. Under 1700-talet pågick hemmansklyvningen och en nykolonisation av de etablerade byarna. Detta i kombination med 1800-talets kraftiga befolkningstillväxt, ledde till att mangårdsbyggnader med tillhörande hus upprådades utmed vägsträckan i glesa radbyformer. Områdesbestämmelser bör upprättas för området.

Möcklehultsvägen

VINDKRAFT

Allmänt om vindkraft

Riksdagens planeringsmål för den svenska vindkraften är att det år 2020 ska produceras 30 TWh vindkraft per år. 20 TWh av vindkraften ska produceras på land och 10 TWh ska produceras till havs. Målet motsvarar 3 000-6 000 vindkraftverk beroende på effekt fördelade i hela landet.

2008 uppgick produktionen av vindkraftsel till 1,99 TWh fördelat på 1138 vindkraftverk.

Vindkraftsetableringar påverkar omgivningen. Exempel på sådant som påverkas direkt eller indirekt är buller/ljud, skuggor, ljus och reflexer, elektromagnetiska fält, växt- och djurliv, säkerhet, visuell påverkan.

Vindkraftsetableringar prövas i första hand enligt plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB). Ytterligare lagar kan beröra en etablering beroende av det enskilda fallet, t.ex. ellag och kulturminneslag. Kommunens viktigaste verktyg vid vindkraftsärenden är översiktsplanen.

Riksintresse för vindkraft

Rörviksområdet: Se karta s.21

Kännestubbaområdet: Se karta s.21

Riksintresse

Sedan 2004 finns i Sverige mark- och vattenområden som är angivna som riksintressen för vindbruk. Efter en översyn anger Energimyndigheten år 2008 fler och större områden. Det är nu 423 områden i 20 län som tillsammans utgör drygt två procent av Sveriges yta.

Vad är ett riksintresse för vindbruk

Att ett område är angivet som riksintresse för vindbruk, innebär att Energimyndigheten bedömer området som särskilt lämpligt för elproduktion från vindkraft. Bedömningen görs med hänsyn till bland

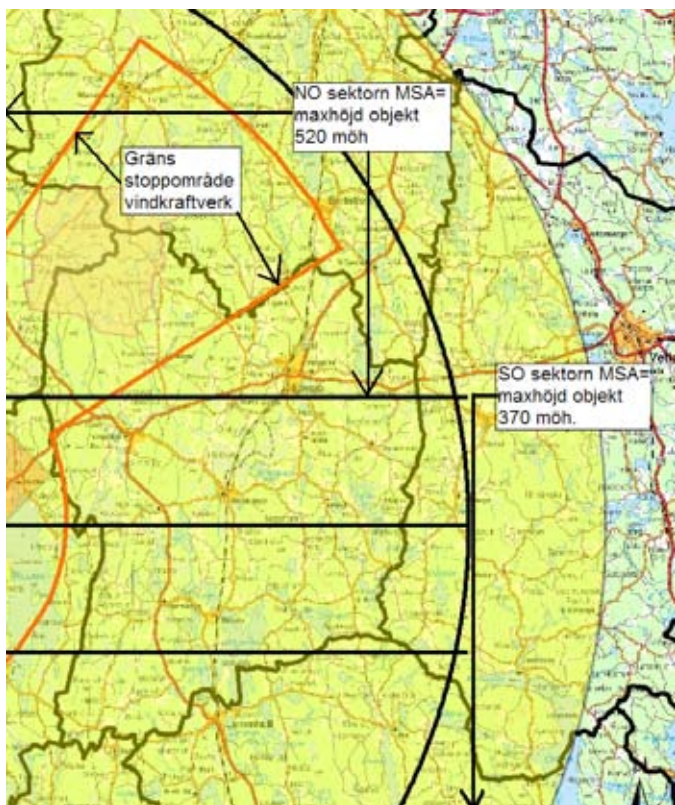
annat medelvinden området. Riksintresse är ett så kallat planeringsverktyg som finns beskrivet i miljöbalken. Det åligger berörda kommuner att tillgodose angivna riksintresseområden i sin översiktsplanering. Länsstyrelserna ska se till att de berörda kommunerna tillgodoser riksintresset. Att ett område är riksintresse för vindbruk är vägledande vid prövning av mark- och vattenanvändning. Det är alltså först i tillståndsprövningen i det enskilda fallet som riksintresset får en rättslig betydelse. Då bedöms riksintresse för vindbruk mot andra befintliga riksintressen, exempelvis naturvård, kulturminnesvård, rennäring, försvarsmaktens intressen, luftfart.

Högkvarterets nya riktlinjer för vindkraftverk

2011-12-06 beslutade Högkvarteret om nya riktlinjer för vindkraftverk mm i anslutning till militära flygplatser. Kartan till höger definierar områden (stoppområden) vid Hagshult. Sävsjö kommun berörs av riksintresset Hagshults övningsflygplats och kravet på hinderfrihet. Inom kommunen kan riksintresset framförallt påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk. Därför bör Försvarsmakten kontaktas i tidigt skede i sådana plan-, miljö- och bygglovärenden. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20m utanför och högre än 45m inom tätort.

I Sävsjö kommun har de utpekade intressena studerats. Det har gällt vindförhållanden och skyddsavstånd för att uppnå gällande riktvärden till bebyggelse och andra störningskänsliga verksamheter för buller, skuggning, elektromagnetiska fält och olycksrisk. En riktlinje för avstånd mellan bostäder och en vindkraftsetablering har varit minst 500 m.

Vindkraftverk

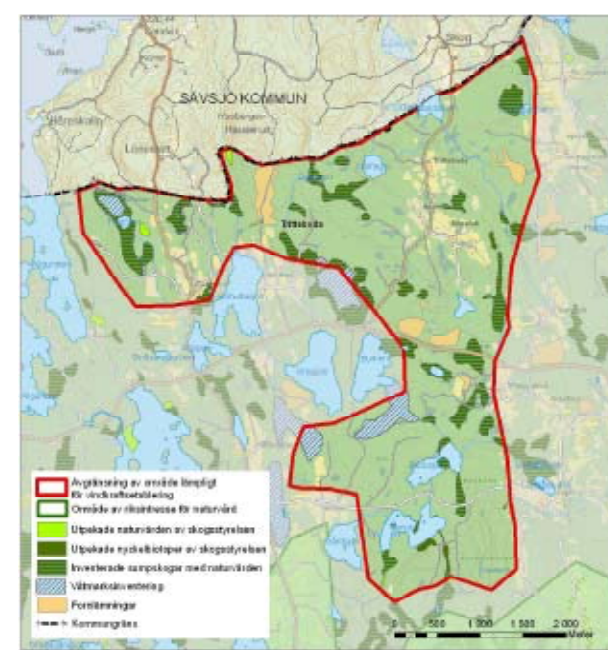
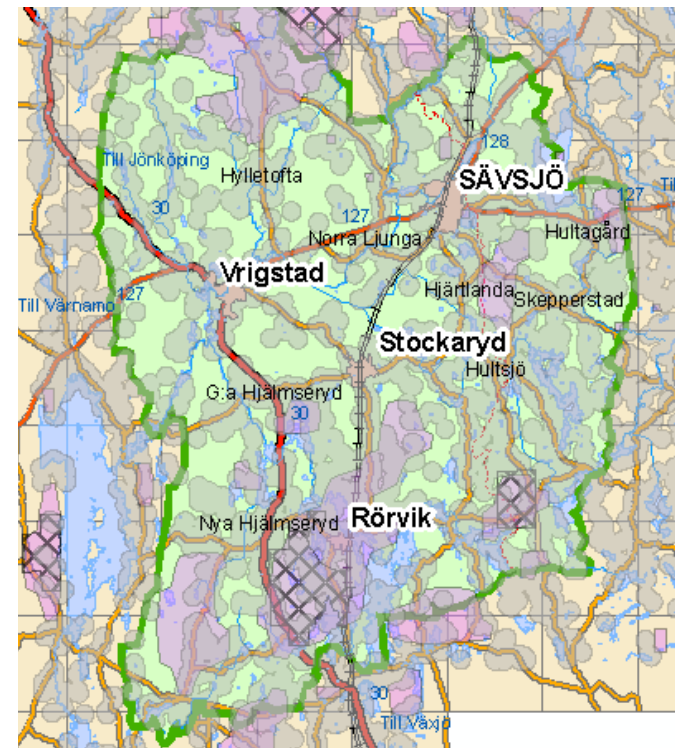
Av kommunens utredning framgår att det ena riksintresset - Lönås / L Kråkhult – i sydöstra delen av kommunen inte är möjligt för vindkraftsetablering p g a närheten till bostäder. Det andra riksintresset - Bökås / Klerebo – är däremot både möjligt och lämpligt utifrån en översiktlig bedömning.

Sävsjö kommun har översiktligt bedömt ytterliggare ett område vid Skog som lämpligt för etablering av vindkraft. Bökås / Klerebo och Skog redovisas som utrymme för vindbruk i Sävsjö kommun. Gränserna för de olika områdena är inte exakta utan måste detalj-studeras i samband med varje enskild prövning.

Vindkraft ska prioriteras framför andra intressen i dessa områden.

Området vid Skog gränsar till Växjö kommun. Där har man, i en vindbruksplan som är på samråd 2010-12-01 till 2011-01-31 föreslagit angränsande område som ett område där vindbruk ska prioriteras framför andra intressen i Växjö kommun. Områdets utbredning framgår av karta till höger.

NATUR OCH KULTUR -Inventeringar

Övriga natur och kulturmiljöer

Sävsjö kommun är rik på områden och platser med höga natur- och kulturvärden. Ett flertal inventeringar vittnar om denna rikedom och urvalet för prioriterade områden är endast en mycket liten del av detta material. För oss själva och kommande generationer är det viktigt att så mycket som möjligt av detta bevaras och utvecklas i rätt riktning.

Kommunens målsättning

För övriga natur- och kulturmiljöer ska kommunen verka för att hänsyn tas till kommunens alla värdefulla natur- och kulturmiljöer.

Strategi

Genom kunskaps- och informationsspridning till, framförallt handläggande myndigheter och organisationer, samt fastighetsägare och andra berörda uppnå en förståelse och värdesättande av dessa kulturmiljöer och kulturobjekt. Arbetet med detta skall ske i nära samarbete med lokala intresseföreningar och organisationer.

Naturvårdsprogrammet

(ängs- och hagmarksinventering m fl)

Ett flertal naturinventeringar har gjorts, såsom våtmarksinventering och ängs- och hagmarksinventering. Detta har sammanställts i ett naturvårdsprogram som redovisar Länsstyrelsens bedömning av de värdefullaste områdena. Många av dessa ingår helt, eller delvis, i de utvalda riskområdena, natura2000 mm. Övriga områden har även dessa ett skyddsvärde och bör beaktas i en planerings- och användarsituation.

Hotade arter och kärlväxter

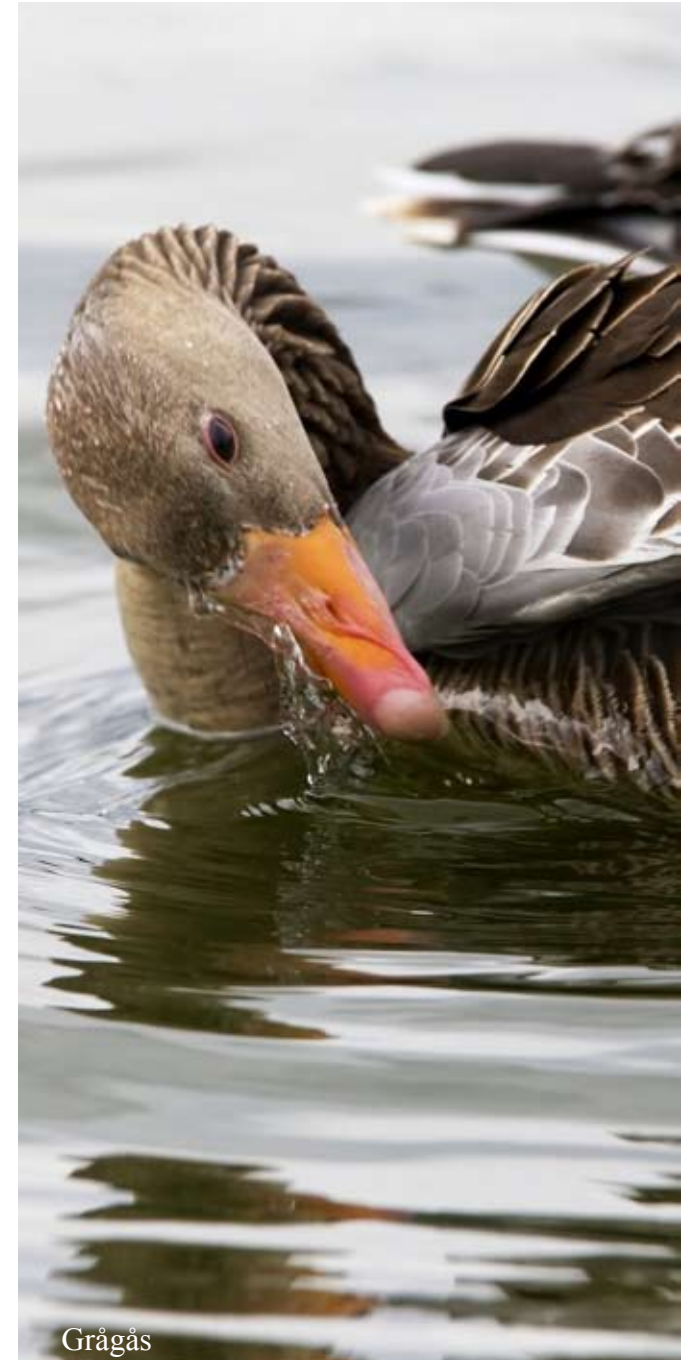
Inom kommunens gränser finns ett flertal miljöer och områden där hotade arter förekommer. Dessa platser är känsliga för yttre påverkan och bör skyddas. Länsstyrelsens sammanställda inventering visas i "Hotade arter". Lokala föreningar genom Smålands flora har inventerat och dokumenterat "Hotade kärlväxter" ifråga om arter och plats.

Sällsynta fågelarter

I samarbete med länets ornitologiska klubbar startade Länsstyrelsen 1994 en regional fågelövervakning i länet. Hänsynskrävande arter finns med i redovisningen över hotade arter. Känsliga områden med häcknings- och rastlokaler redovisas på kartan. Vid planering av verksamheter och andra intrång i naturen är det viktigt att ta hänsyn till de speciella betingelser som respektive fågelart har med avseende på födoområde, häckningsplatser mm.

Vallsjö gamla kyrka

Det skydd som återges för Natura 2000 och riksintresset för kulturmiljön bör vara tillräckligt för området.

Grågås

VATTEN -Nationella mål

Grundvatten av god kvalitet

Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i ytvatten.

Levande sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och variationsrika livsmiljöer. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.

Myllrande våtmarker

Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.

Ingen övergödning

Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.

Bara naturlig försurning

Mark och vatten ska inte försuras genom nedfall av föroreningar eller av markanvändning. Försurningen ska inte öka korrosionshastigheten i tekniskt material.

Giftfri miljö

Miljön ska långsiktigt vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

VATTEN -Övergripande

Vatten tar inte hänsyn till några av människan skapade gränser. Från den punkt det faller ned tar det sig obevekligt vidare mot havet. Grundvatten sprider sig på sätt som kan vara svåra att förutsäga. Sävsjö kommun ligger på en vattendelare mellan Lagans, Emåns och Mörrumsåns vattensystem. Det vi gör med vårt vatten har obevekligen konsekvenser för områden som berörs på dess vidare väg genom bäckar, åar och sjösystem. Vidare har det även betydelse för oss vad som händer med vattnet på denna väg som t.ex. för laxarternas möjlighet till passage. Det är därför viktigt med dialog och samarbete både på mellankommunal och regional nivå då det gäller vattenfrågor för vår kommun.

Äldre avfallsupplag

Vattendrag vid äldre avfallsupplag bör provtas kontinuerligt så att eventuell påverkan kan upptäckas och åtgärdas. Följande äldre (ej i bruk) avfallsupplag finns inom kommunen:

- Sävsjö Aleholm
- Sävsjö Eksjöhovgård
- Rörvik Hillavara
- Stockaryd 4:185
- Vrigstad
- Gästgivargården 1:198
- Gästgivargården 1:96

För ovanstående nedlagda avfallsupplag upprättas en skyddszon utgörande upplagsområdet och ett närområde intill 25 m från upplagskant. Följande restriktioner föreslås gälla för området:

- Förbud mot anläggandet av vattentäkter i jord, berg eller ytvatten.
- Gräv- eller schaktningsarbeten är förbjudna inom området.

- Förbud mot exploatering eller ingrepp i mark och vatten utöver ovanstående (t ex pumpning, dränering, fördämning och byggnation).

Höga naturvärden

Bland höga naturvärden i vattenmiljö kan nämnas:

- Blågrönalgen sjöhjortron (*Nostoc zetterstedtii*) i Vallsjön och Allgunnen. Arten hotas av försurning och eutrofiering som leder till minskat ljusinsläpp i de sjöar arten förekommer.
- Öring i vissa vattendrag. Hotas av försurning, övergödning, fördämningar samt förstörda lekbottnar.

Extra skyddsvärda

Sjöar, vattendrag och våtmarker enligt nedan bör framhållas som extra skyddsvärda och att skydda dessa mot negativ påverkan är särskilt angeläget:

- Vallsjön och Övingen (Natura 2000)
- Sjöar i klass 1-3 i Vattenvårdsprogram för Sävsjö kommun.
- Sjöar och vattendrag som kalkas.
- Kalkade våtmarker samt klass 1-3-våtmarker.
- Riksintressen. (Redovisas i "Natur och Kultur".)

Förorenade vattendrag

Sjöar och vattendrag med förhöjda halter av metaller eller näringsämnen bör ägnas extra uppmärksamhet i syfte att finna och åtgärda orsakerna, som t.ex. att förbättra enskilda avlopp eller förbättra gödselhanteringen inom jordbruket.

Vandringshinder

Äldre fördämningar och andra vandringshinder i vattendrag med öring bör åtgärdas genom t.ex. fisktrappa eller om möjligt borttagande av vandringshindret.

Kalkning

Kalkningen för att motverka försurningen bör fortsätta i minst nuvarande omfattning tills nedfallet begränsats till de nivåer som naturen tål.

Markavvattning

Markavvattning är tillståndspliktigt i Sävsjö kommun och söks hos länsstyrelsen. Skyddsdikning fordrar inte tillstånd utan anmäls till skogsvårdsstyrelsen. Skyddsdikning bör ske med stor restriktivitet samt undvikas i områden med känsliga och höga naturvärden eller vattenkvalitetsförhållanden.

Närsaltläckage

Läckage av närsalter från skogs- och jordbruket bör minimeras.

Våtmark Djupadal

VATTEN -Miljökvalitetsnormer för vatten

22 december 2009 beslutade vattenmyndigheterna om miljökvalitetsnormer (MKN) för samtliga vattenförekomster i Sverige. Dessa nya miljökvalitetsnormer ska följas vid översiktsplanering och detaljplanering. Det finns också ett åtgärdsprogram från varje vattenmyndighet där kommunerna skall uppfylla vissa krav.

Miljökvalitetsnormerna anger vilken vattenstatus som ska uppnås vid en viss tidpunkt. Statusklassningen är i vattenförvaltningen ett sätt att beskriva vattnets kvalitet. Målet i vattenförvaltningen är att vattnet ska uppnå god status samt att inte försämra vattnets status.

En miljökvalitetsnorm kan till exempel vara att god ekologisk status ska uppnås till år 2015.

Sävsjö Kommun har ytor tillhörande två vattenmyndigheter, Västerhavets vattenmyndighet Göteborg och Södra Österjöns vattenmyndighet i Kalmar. Kommunen kan indelas i Lagans, Emåns och till en liten del Mörrumsåns avrinningsområde.

Miljökvalitetsnormerna för vatten är framåtsyftande och först efter år 2015 kan en norm anses överträdd. Det finns i vissa fall skäl att acceptera ett mindre strängt miljökvalitetskrav i en vattenförekomst eller att tidpunkten för när god status ska vara uppnådd skjuts fram. För Sverige finns ett generellt undantag för kvicksilver. Vi behöver därför inte uppnå god kemisk status när det gäller kvicksilver.

För ytvatten finns miljökvalitetsnormer och statusklassningar för kemisk och ekologisk status, medan det för grundvatten finns miljökvalitetsnormer och statusklassningar för kemisk och kvantitativ status.

Ekologisk status utgörs av en sammanvägd bedömning av biologiska, fysikalisk-kemiska och hydromorfologiska förhållande.

Ekologisk status kan vara dålig, otillfredsställande, måttlig, god eller hög status. Kemisk status för ytvatten är god eller uppnår ej god status. Grundvattnets kvantitativa status är antingen otillfredsställande eller god. När det gäller statusklassningen för grundvatten har även de områden som länsstyrelsen saknar data på fått klassningen god status.

I Sävsjö Kommun har 29 st vattendrag och 12 st sjöar som fått kemisk och ekologisk statusklassning. Elva av vattendragen har måttlig och ett har otillfredsställande ekologisk status och en sjö har måttlig ekologisk status i övrigt har de klassade vattendragen och sjöarna hög eller god ekologisk status.

Åtgärdsprogrammen säger att kommunerna skall utveckla sin fysiska planering så att den medverkar till att miljökvalitetsnormerna uppfylls, vidare inrätta vattenskyddsområden med föreskrifter till kommunala dricksvattentäkter, utveckla sin planläggning och prövning av verksamheter så att miljökvalitetsnormerna för vatten uppnås och inte överträds. Kommunerna ska särskilt i de områden där risk finns för att god status inte uppnås prioritera tillsyn av verksamheter och ställa krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp.

Kommunens målsättning

- Kommunens sjöar och vattendrag, samt viktiga grundvattenförekomster ska skyddas
- Åtgärder som motverkar föroreningar eller försurning ska genomföras. Detta är särskilt viktigt för de vattenområden som används som dricksvattentäkter
- Kommunens egna verksamheter ska bedrivas med minsta möjliga påverkan på miljön

Strategi

- Fördjupad recipientkontroll bör göras i de vattendrag som inte har god ekologisk status.
- Om de förhöjda forsforhalterna beror på punktkällor skall åtgärder vidtas för ansvarig för tillförseln.
- Myndighetsnämnden skall om forsfortillförseln beror på näringsläckage från åkermark utöka informationen till lantbruket om vilka åtgärder som kan minska läckaget.

En fördjupning av miljökvalitetsnormerna för vatten inom Sävsjö kommun redovisas i kommunens VA-plan.

VATTEN -Miljökvalitetsnormer för vatten

Ekologisk status

Följande sjöar och vattendrag är av Länsstyrelsen inventerade och klassade utefter flera parametrar. Fullständiga rapporter finnes på www.viss.lst.se.

Kemisk status

För samtliga sjöar och vattendrag är den kemiska statusen god exklusive kvicksilver.

Sjöar Miljökvalitetsnorm (MKN)

Nuläge **God** ekologisk status

Allgunnen

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Stora Värmen

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Övingen

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Svinasjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Allsarpasjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Frissjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Linnesjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Sörsjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Hillen

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Vallsjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Ärnanäsasjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Nuläge **Måttlig** ekologisk status

Långödammen

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

Vattendrag Miljökvalitetsnorm (MKN)

Nuläge **God** ekologisk status

Ljungaån: Hägnaån - Toftaån

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Bodaån nedre

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Bodaån öster

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Degerå

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Lillån: Allgunnen – Övingen

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Vrigstadsån: Långö-Klinthultadammen –Bodaån

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Toftaån

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Linneån: Frissjön - Linnesjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Hjorsetån

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Vrigstadsån: Lundholmsjön -Vämmesån/Ljungaån

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Lillån: Vrigstadsån – Sörsjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Bantabäck: Rickelsbodasjön -Bocksjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Ljungaån: Vämmesån -Hägnaån

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Lillån (Linneån)

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Bäck från Stora Värmen

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Hylletoftaån

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Linneån: Kvarnabrobäcken –Frissjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2015

Nuläge **Måttlig** ekologisk status

Hägnaån, övre

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

Bodaån väster

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

Bäck till Hägnaån

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

Hägnaån: Bäck från Ärnanäsasjön - Bäck till Hägnaån

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

Lillån: Hillen - Allgunnen

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

Bäck från Ärnanäsasjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

Bäck till Allsarpasjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

Sävsjöån

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

Vämmesån: Ljungaån -Hjorsetån

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

Bäck mellan Allgunnen -Lammen

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

Lugnån: Asasjön -Holmeshultasjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

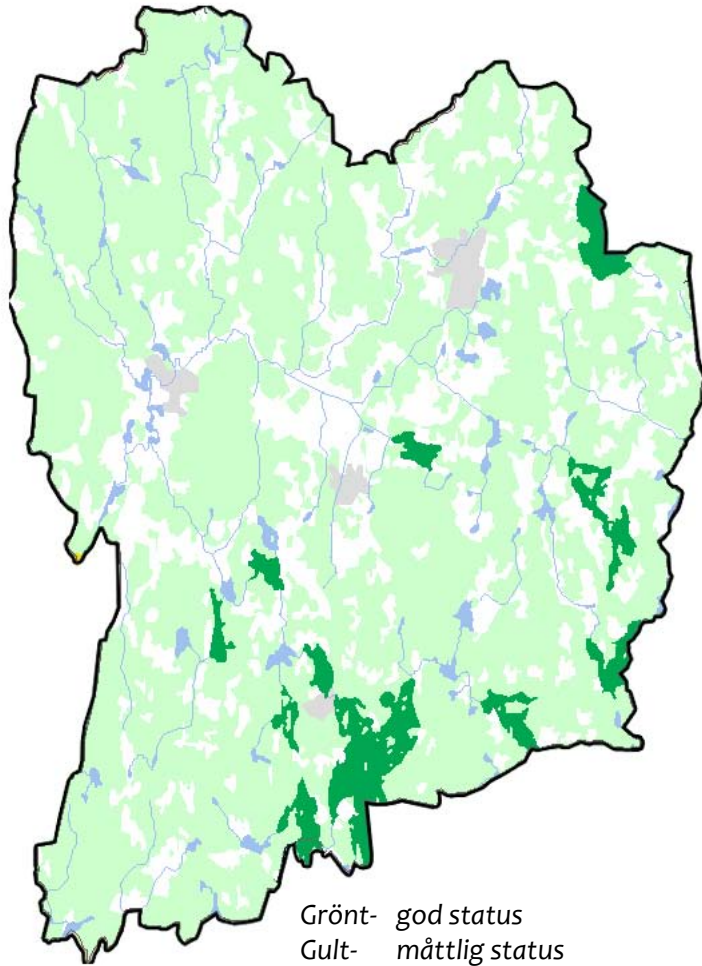
Nuläge **Otillfredsställande** ekologisk status

Hägnaån: Ljungaån – Bäck från Ärnanäsasjön

Kvalitetskrav God ekologisk status 2021

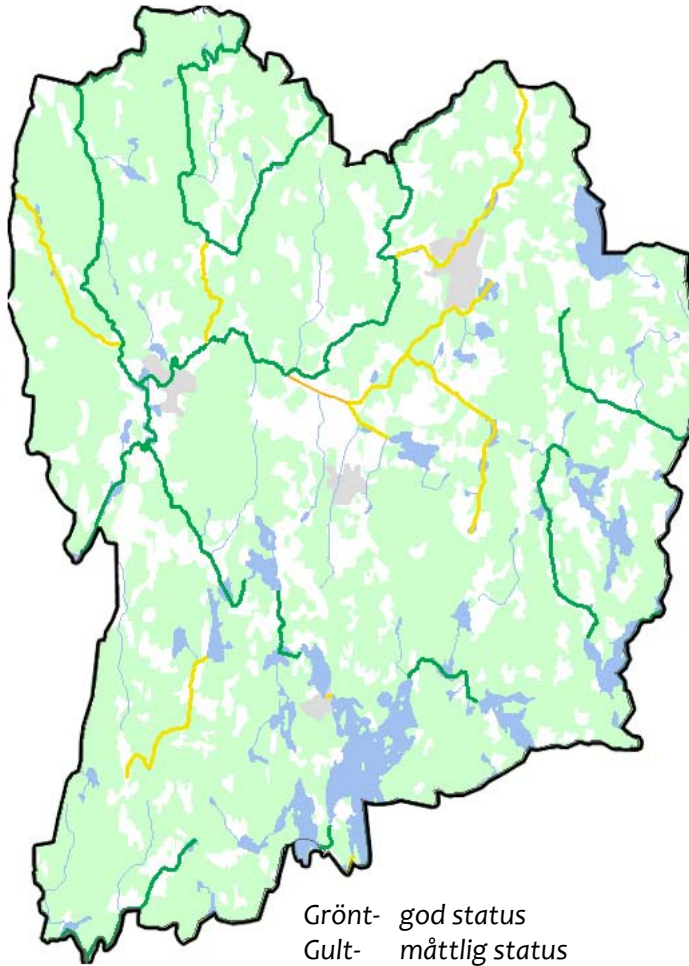
VATTEN -Miljö kvalitetsnormer för vatten

Ekologisk status sjöar, nuläge

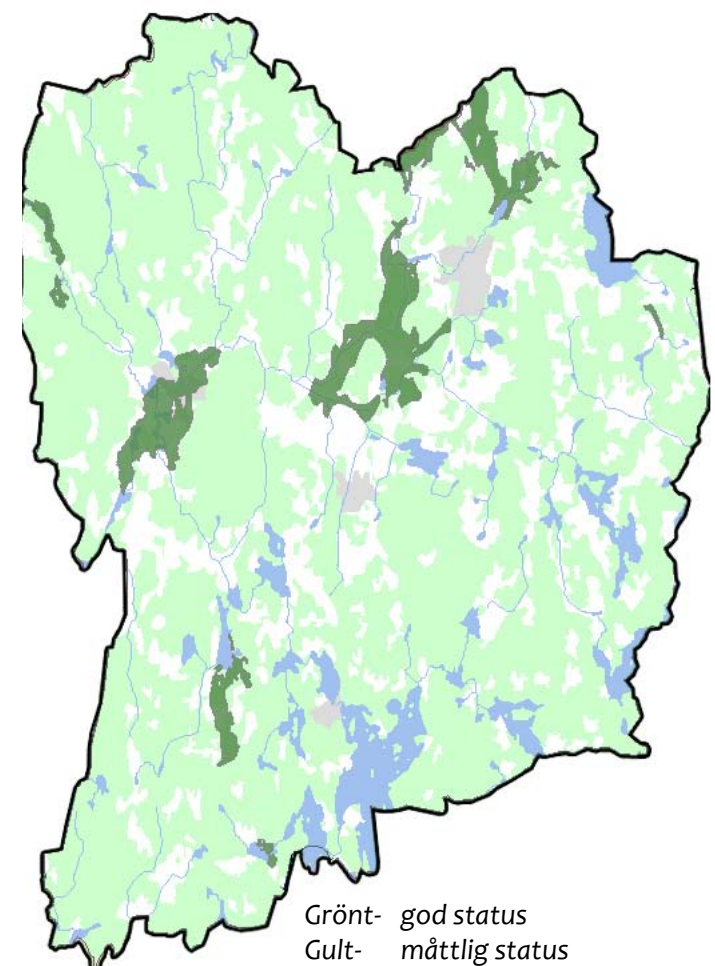
Grönt- god status
Gult- måttlig status
Rött- otillfredställande status

Ekologisk status vattendrag, nuläge

Grönt- god status
Gult- måttlig status
Rött- otillfredställande status

Kemisk status grundvatten, nuläge

Grönt- god status
Gult- måttlig status
Rött- otillfredställande status

BEBYGGELSE -Nationella mål

Miljöbalken 3 kap 6 §

Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas. Områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

God bebyggd miljö

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö och fungera för alla och bidra till en förbättring av den regionala och globala miljön. Natur- och kulturvärden skall tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och energi och andra naturresurser främjas.

BEBYGGELSE -Kommunövergripande

Kommunens mål

Sävsjö kommun ska stimulera bosättning på landsbygden. Nya byggnader ska placeras och utformas med hänsyn tagen till landskapsbild och lokal tradition. De ska ges en estetisk riktig utformning och anpassning till lokala natur- och kulturvärden. Vid utformningen av den fysiska miljön i Sävsjö kommun skall brottsförebyggande aspekter beaktas. Den fysiska miljön skall utformas med god tillgänglighet för alla grupper.

Allmän strategi

Att ett område utgör sammanhållen bebyggelse, ett riksintresse för kulturmiljövården eller omfattas av områdesbestämmelser behöver inte utgöra hinder för nya lokaliseringar. En kulturhistoriskt värdefull bymiljö ska kunna kompletteras med nya byggnader. Ny bebyggelse på landsbygd har ibland placerats på impediment, i slutningar eller halvt gömda i skogsbyn. I stället för att försöka gömma undan dem, bör man eftersträva att placera nya hus på sådana ställen som man tidigare byggde på, öppna och torra lägen. Särskilt restriktiv bör man dock vara nära befintliga planlagda områden samt inom speciella miljöer t ex kyrkomiljöer.

Detaljplanelagt område

För detaljplanelagt område gäller de planbestämmelser som finns utfärdade för dessa. Plan- och bygglagen innehåller i 9 kapitlet lagbestämmelser om bygglov mm inom detaljplanelagt område. För en- eller tvåbostadshus finns lättnader i kraven angivna i samma kapitel.

Sammanhållen bebyggelse

”Sammanhållen bebyggelse” ersätter - efter 2 maj 2011 - begreppet ”samlad bebyggelse” som inför-

des i PBL-reformen 1987. Vad som är sammanhållen bebyggelse har angetts som ”bebyggelse på tomter som gränsar till varandra eller skiljs åt endast av en väg, gata eller parkmark”.

Övrig bebyggelse

För bebyggelse utanför detaljplan och som inte ingår i sammanhållen bebyggelse finns lättnader i bygglovsplikten enligt Plan- och bygglagen kap 9. Avsteg från generellt strandskydd
Det generella strandskyddet – som är ett byggnadsförbud - infördes 1975 och gäller ett område 100 meter från strandlinjen. I Sävsjö är kommunen positiv till nya bosättningar av både permanent och fritidskaraktär även om detta sker i anslutning till sjöar och vattendrag. Dock bör ett särskilt anpassat område längs strandlinjerna alltid vara allemansrättsligt tillgängligt. Efter att nya bestämmelser om strandskyddet har tagits fram har det också publicerats en handledning ”Strandskydd –en vägledning för planering och prövning Handbok 2009:4”. I handboken redogörs för vilka förutsättningar som ska gälla om kommunen ska upphäva strandskyddet eller lämna en dispens. Detta behövs om någon önskar bygga närmre än 100 meter från stranden. Kommunen har också upprättat ett tematiskt tillägg till översiktsplanen som redovisar vilka områden där dispens kan tillämpas i syfte att utveckla landsbygden (ett s k LIS- dokument).

Tätortsnära lantboende

I anslutning till de större tätorterna ska ny bebyggelse tillåtas efter en lämplighetsprövning, utan detaljplanekrav, inom de särskilda områden som redovisas. En förutsättning för detta är bl a att godtagbar avloppsanläggning kan anordnas. Tomtstorlekarna bör anpassas till detta, helst bör de vara

1-3 ha. Tomterna är avsedda för dem som önskar ha trädgårdsodlingar, ”bo på landet men nära samhället”, ha något djur t ex häst, bedriva en verksamhet i anslutning till bostaden etc. I projektkatalogen finns markerade områden där tätortsnära tillkommande bostadsbebyggelse skulle kunna prövas. Ett sådant ställningstagande måste dock föregås av en noggrannare utredning där hänsyn tas till ev. intressekonflikter. Dessa tomter kan vara ett alternativ till detaljplanelagda tomter för de som vill:

- bo nära tätorten men kunna
- ha en stor, parkliknande tomt eller
- ha häst, får eller annat djur
- odla marken eller
- bedriva verksamhet, t ex service eller handel, i anslutning till bostaden.

För exempel se Projektkatalogen s.5

Tillgängliga bostäder

Behovet av bostäder med full tillgängligheten och användbarheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ökar i samma takt som befolkningen blir äldre. Under mitten av 1980-talet fanns ett tillfälligt hissbidrag. Syftet med bidraget var att öka tillgängligheten i flerbostadshus. Frågan om att återinföra hissbidrag kommer ofta upp. Det byggs relativt lite nya bostäder i flerbostadshus i Sävsjö kommun. I avvaktan på ev nya hissbidrag bör kommunen vid all nyproduktion eftersträva full tillgänglighet. Detta betyder att antingen bygger man nya bostäder i markplan eller bygger man tillgängligt med hiss. Utöver lagens krav har Sävsjö kommun dessutom har tagit fram egna råd som syftar till förbättrad tillgänglighet vid byggande av nya bostäder. Råden avser huvudsakligen invändig utformning.

BEBYGGELSE -Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Kommunfullmäktige i Sävsjö kommun antog 2011-04-18 en s k LIS-plan som ett tematiskt tillägg.

Syftet med utredningen Landsbygdsutveckling i strandnära lägen i Sävsjö kommun är att översiktligt ge en bild av vilka möjligheter kommunen med dess invånare och framtida invånare har att bebygga våra vackra stränder. Utredningen ska ses som en guide för att ge projekt i strandnära lägen rätt utgångspunkt och syfte. Utredningen syftar inte till att exploatera alla våra stränder utan peka på lämpliga platser och tillvägagångssätt så att en planeringsmässig hållbarhet uppnås. Kommunens intention är att ge möjligheter att bosätta sig på sitt sätt.

Aktuella LIS-objekt s.31

De på kartan särskilt markerade sjöar och vattendrag anses som lämpliga områden för utveckling på ett eller annat sätt. Ett utpekad områdes geografiska läge anses ge fördelar för att stärka kommunens service noder, Sävsjö, Vrigstad, Stockaryd och Rörvik. Eftersom att kommunens service och offentlig service såsom skola, vård och barnomsorg är centraliserat till dessa orter kan inga andra orter anses lämpliga att stärka. Däremot kan turismnäringen stärkas vid ett antal sjöar, Furusjön, Övingen, Linnesjön, Holmsjön och även till viss del Allgunnen. En sjö som är markerad innefattas av ett eller flera specificerade områden som visas och beskrivs längre fram i dokumentet. Ett LIS område är alltså inte en hel sjö utan områden vid den markerade sjön. Den totala strandlängden som utpekats når en total-längd av 26,5 km av kommunens totalt 581 km strandlängd (öar inräknat). Vilket motsvarar cirka 4,6% av den totala strandlängden i kommunen.

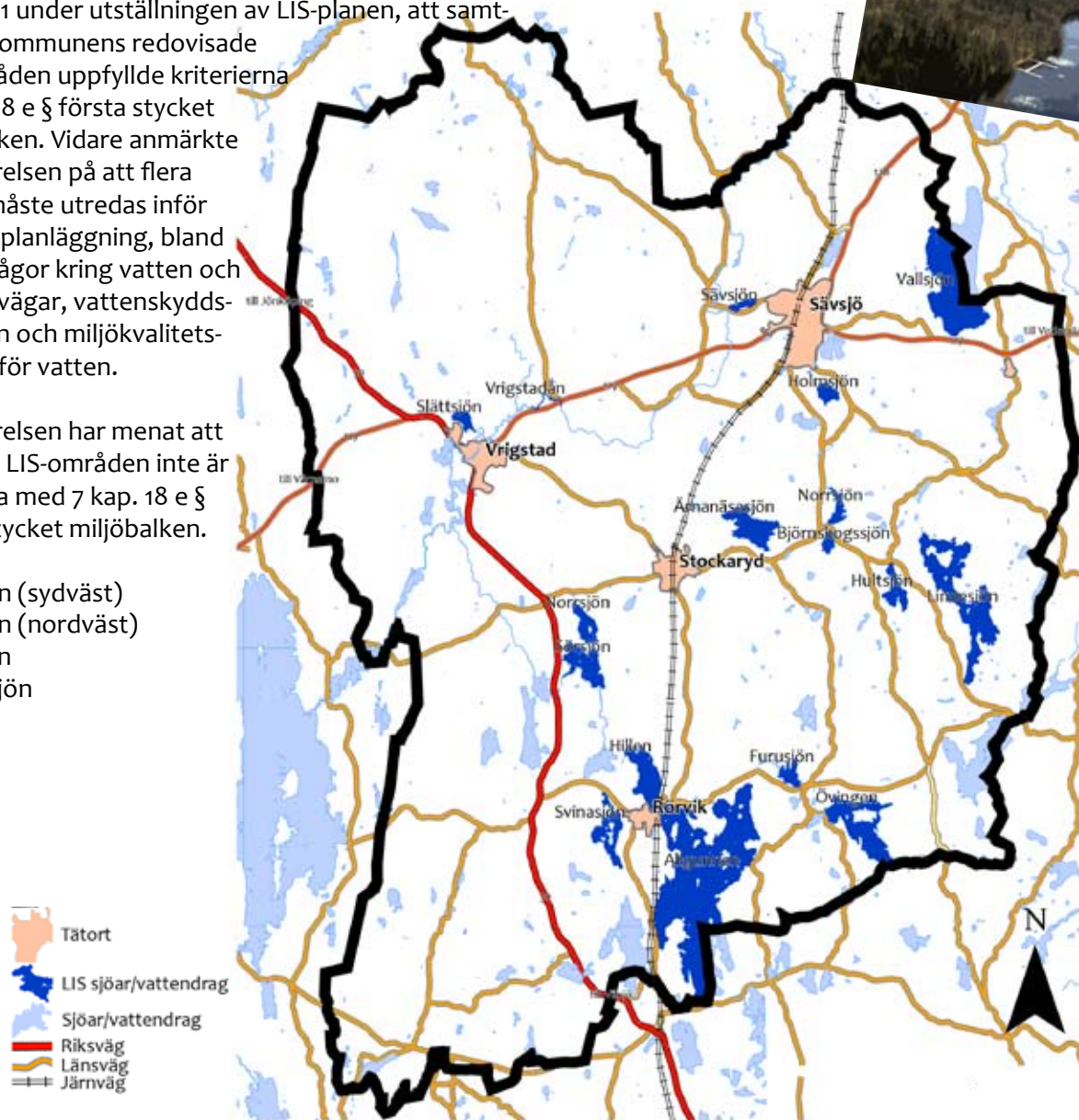
Länsstyrelsens granskningsyttrande

Länsstyrelsen ansåg inte, enligt sitt yttrande daterat 2010-11-11 under utställningen av LIS-planen, att samtliga av kommunens redovisade LIS-områden uppfyllde kriterierna i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken. Vidare anmärkte Länsstyrelsen på att flera frågor måste utredas inför fortsatt planläggning, bland annat frågor kring vatten och avlopp, vägar, vattenskyddsområden och miljö kvalitetsnormer för vatten.

Länsstyrelsen har menat att följande LIS-områden inte är förenliga med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

- Vallsjön (sydväst)
- Vallsjön (nordväst)
- Sävsjön
- Holmsjön

Ni kan ta del av planen på Sävsjö kommuns hemsida www.savsjo.se

BEBYGGELSE -*Sammanhållen bebyggelse*

Följande områden klassas som sammanhållen bebyggelse.

Id	Namn	Orsak	Id	Namn	Orsak
1	Qveckaliden	Randzon till detaljplan	35	Hylletofta bycentrum	Flera fastigheter gränsande till varandra
2	Mäjensjö Norragården	Randzon till detaljplan	36	Skepperstad bycentrum	Flertalet fastigheter gränsande till varandra
3	Mejänsjö bycentrum	Flertalet fastigheter gränsar till varandra	37	Ga Hjälmseryd	Flera fastigheter i gräns
4	Nyhem	Randzon till detaljplan	38	Hultsjö bycentrum	Flera fastigheter i gräns
6	Eksjöhovgård	Randzon till detaljplan	39	Nya Hjälmseryd	Flertalet fastigheter gränsande till varandra
5	Hägnen	Randzon till detaljplan	40	Solkaryd bycentrum	Flertalet fastigheter gränsande till varandra
7	Källeryd	Flertalet fastigheter gränsande till varandra	41	Hjälmsåkra bycentrum	4 fastigheter med flera byggnader i gräns
8	Holmsjön nordöst	Fritids-/permanentus i anslutning till varandra	42	Nässja bycentrum	6 fastigheter med flera byggnader i gräns
9	Komstad bycentrum	Flera fastigheter i gräns	43	Äpplaryd bycentrum	6 fastigheter med flera byggnader i gräns
10	Enhult Komstad	7 fastigheter som gränsar till varandra	44	Linnesjön syd	6 fritidshus gränsande till varandra
11	Vallsjöbaden mfl	Tätbebyggelse utmed Vallsjön	45	Hetseryd bycentrum	Flertalet fastigheter gränsande till varandra
12	Torsets bycentrum	Bykärna med fastigheter nära varandra	46	Söndra bycentrum	Flertalet fastigheter gränsande till varandra
13	Gåvan Vallsjö	8 fastigheter gränsande till varandra	47	Häggatorp bycentrum	5 fastigheter tätt intill varandra
14	Torsholm Vallsjö	4 fastigheter gränsande till varandra	48	Böllingetorp	6 fastigheter tätt intill varandra
15	Solvik Vallsjö	Flertalet fritidshus i anslutning till varandra	49	Äskekärr	3 fastigheter med flera byggnader tätt
16	Fiskeriket Vallsjö	7 fritidsbyggnader i anslutning till varandra	50	Kullen	5 fastigheter i gräns till varandra
17	Hultagård	50-talet fastigheter som gränsar till varandra	51	Möcklehult	Flertalet fastigheter gränsande till varandra
18	Vrigstad 3:29	Randzon till detaljplan	53	Skärshult bycentrum	8 fastigheter gränsande till varandra
19	Månsagården m fl	Randzon till detaljplan	52	Slättö bycentrum	20-talet fastigheter gränsande till varandra
20	Del av Vrigstad 3:1	Randzon till detaljplan	54	Karshult bycentrum	7 fastigheter gränsande till varandra
21	Gästgivaregården 1:26 m fl	Randzon till detaljplan	55	Boda	6 fastigheter gränsande till varandra
22	Hagens camping	Flertalet byggnader inom området	56	Hylte	5 fastigheter tätt intill varandra
23	Biskopsbo	Flertalet byggnader inom området	57	Värnäs	Flertalet fritidshus och industri gränsande
24	Sunnerby	Flertalet fastigheter gränsande till varandra	58	Allgunnaryd	Flertalet fastigheter gränsande till varandra
25	Horveryd	6 fastigheter tätt intill varandra	59	Kännestubba	8 fastigheter gränsande till varandra
26	Stockaryd 4:17 m fl	Randzon till detaljplan	60	Lönås	8 fastigheter gränsande till varandra
27	Hällaryd	Flertalet fastigheter gränsande till varandra			
28	Ekeby	Flertalet byggnader inom området			
29	Björnhult	5 fastigheter tätt intill varandra			
30	Knösbo Rörvik	Randzon till detaljplan			
31	Sjövik Allgunnen	20-talet fastigheter gränsande till varandra			
32	Forsa bycentrum	4 fastigheter med ca 8 byggnader gränsande till varandra			
33	Hjärtlunda bycentrum	Flera fastigheter i gräns			
34	Norra Ljunga bycentrum	Flera fastigheter i gräns			

Exakt avgränsning av de områden som enligt ovan betraktas som sammanhållen bebyggelse finns beslutade av Myndighetsnämnden 2011-07-16

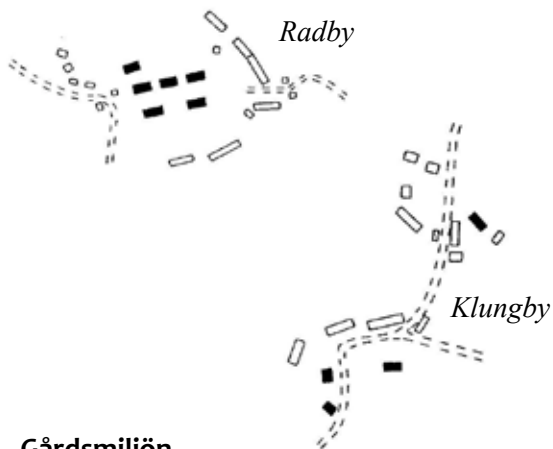
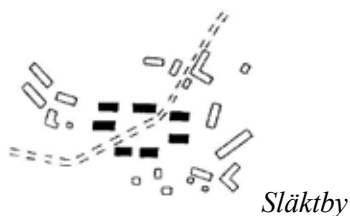
BEBYGGELSE -Landsbygd

Utformning

Vid ny, tillkommande bebyggelse liksom vid förändringar av befintlig bebyggelse är det ett önskemål och ibland ett krav, enligt plan- och bygglagens bestämmelser, att anpassning sker till "lokal tradition". Vad är LOKAL TRADITION vid förändringar i kulturlandskapet? För att förstå måste man besitta en viss kunskap om bebyggelsehistoria och varför gamla hus är placerade där de är och varför de ser ut som de gör.

Bebyggelsens lokalisering

1800-talet var ett dynamiskt århundrade. Befolkningen flerdubblades, var fjärde invånare utvandrade, vi hade svåra år då människor svalt ihjäl. Nyodlingen och skiftesreformerna var motåtgärder för att klara livsmedelsförsörjningen. Resultatet blev att många av de gamla byarna upplöstes genom att husen flyttades ut till ensamma lägen. Idag tycker vi att de gamla byformerna, såsom radbyar, klungbyar och släktbyar, är extra bevarandevärda. Ofta kan man, trots bevarandeönskemålen, finna naturliga lägen för kompletterande ny bebyggelse i byn. Med lite kännedom om byns ursprungliga form och förutsättningar kan man försöka peka ut sådana platser. Vid val av helt nya tomtlägen utanför byar och samhällen bör man försöka finna sådana lägen som "känns" naturliga. Torra lägen med naturlig markavrinning. Man ska inte behöva omfördela alltför stora schaktmassor i ett kulturlandskap då man skapar en ny tomt.

Gårdsmiljön

Trots stora förändringar, till följd av lagaskiftet, kan man i Sverige finna områden med olika gårdsformer. Den form som är vanligast i Sävsjö kommun är den s.k. "götiska" gårdstypen. Mangårdsdelens byggnader är klart avskilda från fägårdens med en väg, ett staket eller annan hägnad.

Götisk gårdsmiljö

Husplaner

De vanligaste hustyperna fram till slutet av 1800-talet var "enkelstugor" resp. "parstugor". Båda hustyperna var byggda i liggtimmer och kunde uppföras i en eller två våningar. Vid sidan om dessa fanns det jordstugor för de egendomslösa. Den finare "salsbyggnaden" började bli allt vanligare från slutet av 1800-talet. Denna kännetecknades bl a av den sexdelade planlösningen.

Nya byggnader

Nya byggnader kan med fördel hämta inspiration från äldre tradition. På så sätt underlättas anpassningen till miljön då man bygger på landsbygden. Träfasad, falurödfärg eller annan traditionell färgtyp, takvinkel på ca 34 grader, tak av lertegel är några sådana exempel.

Tillbyggnader

Genom att studera äldre tillbyggnader finner man ofta sådana former som känns acceptabla:

- En enkelstuga kan utökas till en parstuga
- En utskjutande frontespis i byggnadens mitt
- En liten luta ("huttave") på gaveln eller baksidan
- En förlängning av byggnaden
- En vinkel ut på baksidan

Uthus

Uthus bör byggas fristående. En sammanbyggd ekonomidel/garagedel passar inte in i en kulturbygd. Uthusen kan med fördel byggas som flygelbyggnader. Takvinkeln kan göras brantare på ett uthus än på bostadshuset.

Trädgård

Plantera traditionella trädgårdsväxter: fruktträd, bärbuskar, syrén, hägg etc. Alltför stora, platta, rektangulära gräsytor kan ibland se främmande ut i kulturlandskapet.

Vägreservat

Utmed riksväg 30, länsväg 127 och 128 råder byggnadsförbud intill ett avstånd av 30 meter från vägområdet. För övriga allmänna vägar gäller motsvarande för ett avstånd av 12 m. Tillstånd ges av Länsstyrelse.

Vill du veta mer? Byggnadsnämnden, länsstyrelsen och muséet förmedlar lästips och råd.

BEBYGGELSE -Emissioner

Strålningsfri zon

Så kallade "strålningsfria" zoner är sådana områden som har förhållandevis låg exponering beträffande strålning från mobilmasters sändare, kraftledningarna m.m.

Den strålning, i form av radiovågor, från mobilmasters sändare - som allmänheten exponeras för - ligger generellt på mycket låga nivåer. Oftast lägre än en tusendel av gällande referensvärde. Också vid jämförelse med den strålning man nås av vid användning av den egna mobiltelefonen är exponeringen för strålning från mobilmaster väldigt låg.

På kartan till höger visas på ett relativt opåverkat område (se symbol) där det också kan förväntas vara en låg exponering beträffande strålning, s k "strålningsfria" zoner. För att - om möjligt - kunna erbjuda något område med goda förhållanden för elöverkänsliga personer bör man inom området genomföra en kartering av strålning från olika källor.

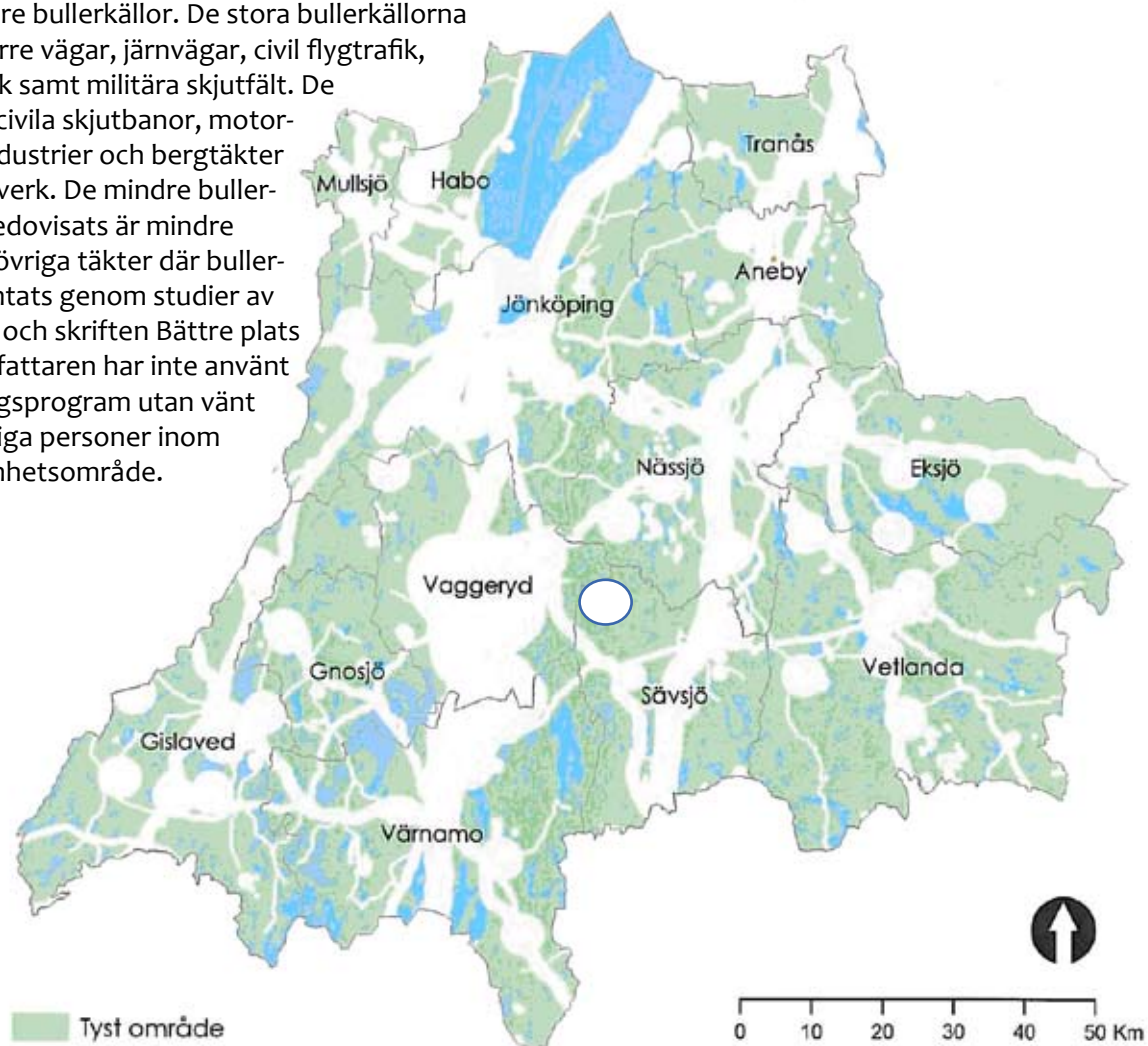
Stora opåverkade områden

Det kan finnas anledning att bevara stora opåverkade landsbygdsområden utan störningar i form av trafik, bebyggelse etc. I framtiden kanske sådana områden kan gagna ekologin, den biologiska mångfalden eller de kan kanske nyttjas som unika rekreationsområden. På kartan ovan visas på ett relativt opåverkat område där det också kan förväntas vara en låg exponering beträffande strålning, s k "strålningsfria" zoner. För att - om möjligt - kunna erbjuda något område med goda förhållanden för elöverkänsliga personer bör man inom området genomföra en kartering av strålning från olika källor.

Tysta områden

Länsstyrelsen i Jönköpings län har tagit fram ett Meddelande nr 2011:04. Syftet har varit att kunna identifiera - av buller - opåverkade områden. I det här fallet definieras ett tyst område som ett område där bullret från omgivande bullerkällor är lägre än 40 dB(A). De bullerkällor som redovisas är indelade i stora, medelstora och mindre bullerkällor. De stora bullerkällorna är tätorter, större vägar, järnvägar, civil flygtrafik, militär flygtrafik samt militära skjutfält. De medelstora är civila skjutbanor, motorbanor, stora industrier och bergtäkter samt vindkraftverk. De mindre bullerkällorna som redovisats är mindre industrier och övriga täkter där bulleravstånden hämtats genom studier av miljörapporter och skriften Bättre plats för arbete. Författaren har inte använt bullerberäkningsprogram utan vänt sig till sakkunniga personer inom berört verksamhetsområde.

Länsstyrelsens kartläggning av tysta områden stämmer väl överens med kommunens uppfattning om var det finns stora opåverkade områden samt där det kan finnas möjlighet att finna s k "strålningsfria" zoner.

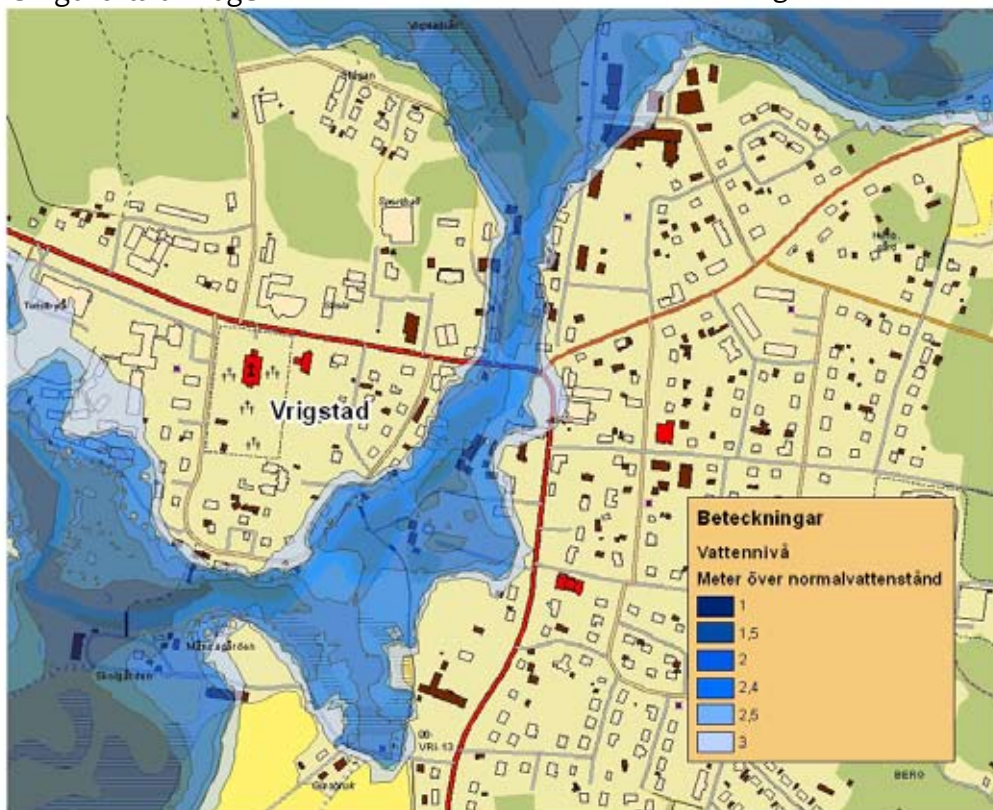

Översvämningsrisk

Inom Sävsjö kommun utpekas Vrigstadsån som särskilt känslig för översvämningsrisker av MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Ån har vid flera tillfällen varit översvämmad och anses därför kunna utgöra en risk. Kartbilden nedan visar på ytvattnets utbredning inom Vrigstad samhälle vid olika vattennivåhöjningar. Översvämningsriskerna i kommunens övriga vattendrag anses låga i nuläget.

Markradon

Befintlig data visar på en riskklassning enligt karta till höger.

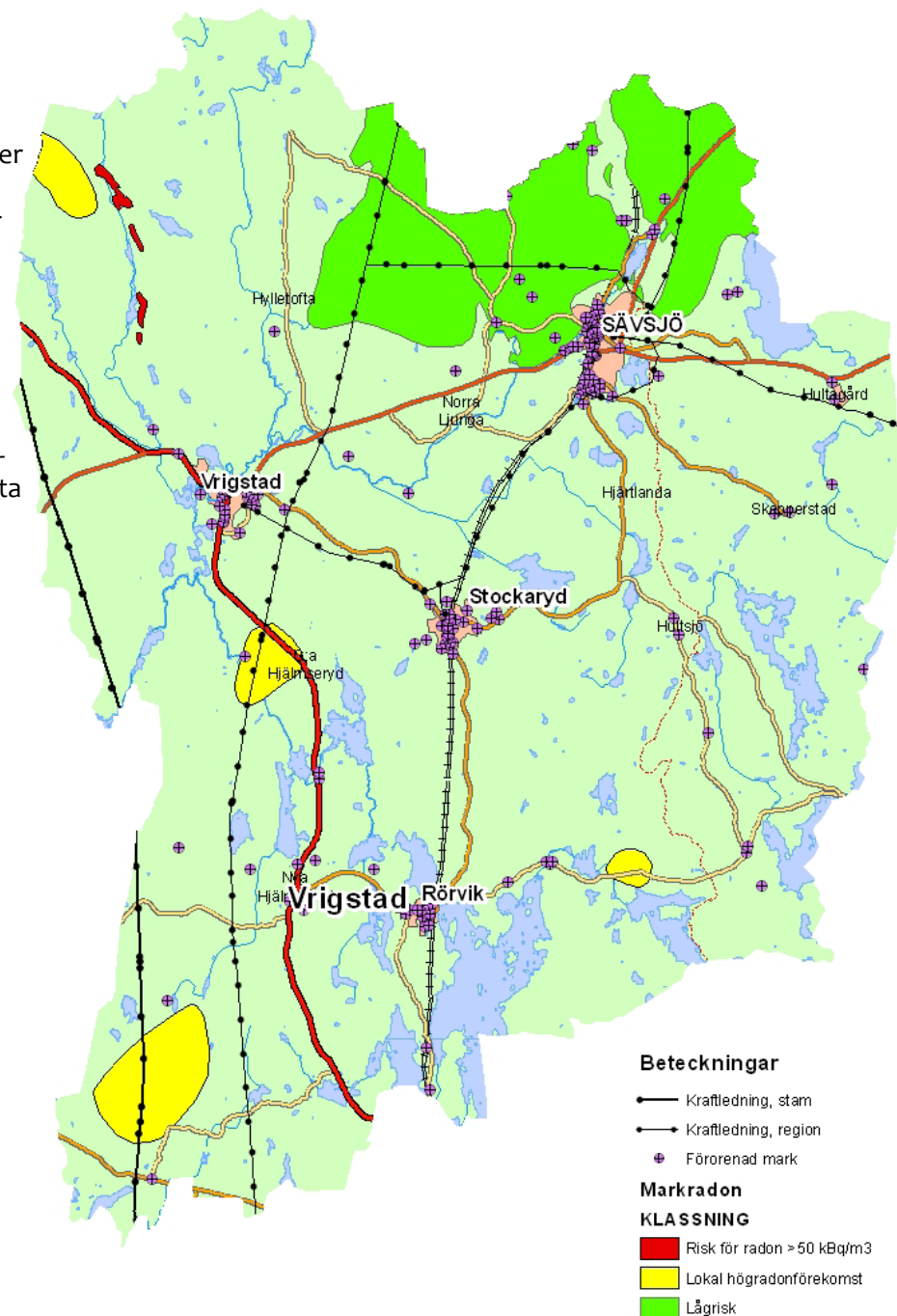
Översvämningskartering över Vrigstad samhälle

Misstänkt förorenade områden

Misstänkt förorenad mark förekommer över hela kommunen men är tydligt kopplade till tätorterna och är till stor del gamla industisynder. Redovisning enligt karta till höger.

Kraftledningar

De stora kraftledningarna för stam- och regionsnät är fasta strukturer i landskapet som måste beaktas i framtida planering. Redovisning enligt karta till höger.

BEBYGGELSE -Tätort

Allmänt

Risker

I Räddningstjänstens riskanalys över Sävsjö kommun analyseras de frestida riskerna. Ett antal enskilda riskobjekt ur denna redovisas på tätortskartor. Den enskilt största potentiella risken utgör järnvägen som passerar genom tre av kommunens fyra tätorter. Rekommendationer finns för ett säkerhetsavstånd på 40 meter till järnvägen. Hänsyn bör tas till denna risk men att helt leva upp till detta skulle leda till en förödande påverkan på bebyggelsestruktur och stadsbild och avsevärt försvåra samhällenas utveckling.

Kommunens mål

Sävsjö kommun skall i sin planering ta vederbörlig hänsyn till de skyddsavstånd som respektive riskobjekt utgör. Riskobjekt bör i första hand förläggas i områden där personer ej stadigvarande vistas.

Park- och naturområden

Kommunens mål

Närheten till parker och naturområden är viktig för livskvaliteten även inom tätorter. De har betydelse för reningen av förorenat ytvatten och den biologiska mångfalden i bebyggd miljö. Grönområdena bör bevaras och sammanhängande park- och naturområden utvecklas med spridningskorridorer där man med fördel kan förlägga gc-vägar. I tätortsnära grönområden och i anslutning till motionsområden bör totalavverkning undvikas och en kantskärm bör alltid lämnas.

Följande uppdelningar har gjorts:

Naturmark

Sammanhängande naturliga grönområden i anslutning till bostads- och motionsområden som bör vara lätt tillgängliga med säkra gc-förbindelser. Beteckningen står också för mark som ges ett enklare underhåll eller inget alls.

Skyddszon

Sammanhängande grönstråk bör eftersträvas som bullerskärm mot industriområden, större vägar och järnväg.

Parkmark

Närheten till kvartersstora grönytor inom samhället är viktig som park- och naturlektyta och bör finnas i närheten av bostäder med säker tillgänglighet.

Skötselklasser

För de grönytor som kommunen ansvarar för bör klassindelning av skötseln utföras. Denna indelning bör förankras politiskt och reglera intensitet och typ av åtgärder som skall genomföras. En inventering av samtliga grönytor och dess innehåll bör utföras för att ligga till grund för en underhålls- och skötselplan.

Utbyggnadsområden för bostäder, industri och service (handel)

Kommunens mål

Marktillgångar skall säkerställas för bostads- och industribyggande i kommunens alla tätorter.

Bostäder

Befolkningsutvecklingen har i stort varit plus-minus noll de senare åren vilket innebär att behovet av nyproduktion av bostäder är mycket litet. I första hand bör en förtätning av redan exploaterade områden ägas. Den långsiktiga målsättningen bör vara att samla bostäder i renodlade områden väl åtskilda från störande industrier. Strandnära tomter ska eftersträvas.

Industri

Sysselsättningsfrågor skall ges hög prioritet i kommunens arbete. Ett villkor för detta är att mark för nyetablering och expansion av befintliga verksamheter finns. Strävan bör vara att industrin samlas i renodlade områden väl avgränsade från bostäder i form av en "grön" skyddszon. Industriområden bör ges en sådan planläggning och placering att störningar och risker avseende miljö, hälsa och säkerhet undviks.

Service (handel)

Målsättningen bör vara att handel framförallt skall bedrivas i befintliga lokaler i de centrala delarna av tätorten. Nyetablering ska ej ske i renodlade industriområden.

BEBYGGELSE -Sävsjö

Utbyggnadsområden för bostäder, industri och service, mm.

För utförlig redogörelse av förslagen se Projektkatalogen s.4-27

Bostäder

- B1-** Område avsett för såkallade hästgårdar.
- B2-** Expansion av området Tällevad norr över.
- B3-** Förtätning av området mellan Tällevad och Sävsjös mer centrala delar.
- B4-** Möjlig exploatering av outnyttjad mark centralt utmed ån.
- B5-** Möjlighet att bebygga området vid infarten till Ljunga Park.
- B6-** Bostäder bör integreras vid eventuell centrumutveckling i kvarteret köpmannen.
- B7-** Cirkusplatsen anses lämplig för förtätning, bebyggelse av flerbostadshus skulle följa områdets karaktär.
- B8-** Fastigheterna Almen och Hasseln skulle med fördel kunna konverteras till trygghetsboende.
- B9-** Förtätning centralt i kvarteret Bleckslagaren med möjlighet att tillskapa seniorboende.
- B10-** Hembygdsparken skulle kunna bebyggas med bostäder, 1-2 våningshus eller högre punkthus avsett för vårdboende. Hembygdsparkens byggnader kan eventuellt flyttas till Eksjöhovgårdsområdet.
- B11-** Byggnation av villor och radhus på Sturevallen med möjlighet till seniorboende.
- B12-** Området syd, sydväst om Djurgårdsstugan kan utvecklas till ett bostadsområde centralt men i lantlig miljö.
- B13-** Fortsatt utvidgning av Hängneområdet syd, sydväst om Eksjöhovgårdssjön.

Industri

- I1-** Stort område för industri delvis knutet till järnvägen.
- I2-** Detaljplanelagd industrimark för kommande biogasanläggning.
- I3-** Detaljplanelagd industrimark
- I4-** Detaljplanelagd industrimark
- I5-** Framtida industriområde knutet till redan befintlig samt kommande industrier.
- I6-** Skruf Snus bygger idag på tomten.
- I7-** Detaljplanelagd industrimark

Service

- S1-** Utveckling av kvarteret köpmannen med fler service lokaler.
- S2-** Antagen detaljplan för plantskola.
- S3-** I samband med en eventuell upprustning av Eksjöhovgårdsrastplatsen kan service i området bli aktuell med toalett samt säsongsservering. Ett helhetsgrepp bör tas där området runt Eksjöhovgårds värdshus ingår.
- S4-** Område för framtida handel.
- S5-** Tankställe för för biogasbränsle.
- S6-** Utveckling av idrottsanläggningen med en konstgräsplan på befintlig gräsplan samt utomhusbassäng söder om familjebadet.

Utvecklingsområden

U1- Kompletteringar av Sävsjö stationsområde för att öka tillgängligheten samt aktraktiviteten.

Natur

- N1-** Insjö
- N3-** Eksjöhovgårdssjön
- N4-** Ljunga Park

Sävsjöån

Den tillgång som Sävsjöån utgör bör tas tillvara. Genom markanpassning, gångstråk, konstgjorda "laguner" mm bör tillgängligheten för allmänheten till dessa partier utökas. Vid ett sådant genomförande är det av yttersta vikt att ta hänsyn till det djurliv och de känsliga biotoper som kan finnas.

Hägneån

Åpartietbörskyddas mot exploatering och engrönzon bevaras. Tillgängligheten till våtmarkspartiet bör öka.

BEBYGGELSE -Vrigstad

Utbyggnadsområden för bostäder, industri och service, mm.

För utförlig redogörelse av förslagen se Projektkatalogen s.28-34

Handel

Befintliga lokaler i centrala delar förutsätts täcka behovet av nyetableringar.

Bostäder

B1- Centrala bostäder vid Vrigstadsån.

B2- Bostäder Sandslätt

B3- Bostäder Slättsjön

Industri

I1, I2- Industri/Handel, Gubbakulan.

Service

S1- Förtydligande kring återvinningsstationen.

Natur

N1- Marknadsplatsen

Vrigstadsån

Ån som flyter genom samhället utgör en stor tillgång och ett högt naturvärde och bör tas tillvara som allmänt rekreativt område. Markytan närmast ån bör göras tillgänglig för promenadvägar mm. Vid ett sådant genomförande är det av yttersta vikt att ta hänsyn till det djurliv och de känsliga biotoper som kan finnas.

BEBYGGELSE -Stockaryd

Utbyggnadsområden för bostäder, industri och service, mm.

För utförlig redogörelse av förslagen se Projektkatalogen s.35-39

Bostäder

B1- Väster om en eventuell damm föreslås en mindre utvidgning av befintligt bostadsområde.

B2- Område nordväst om samhället för nyexploatering av bostäder. Förtätningmöjligheter finns i befintliga bostadsområden.

Industri

Befintlig industrimark anses tillfredställande.

Service

Befintlig service anses tillfredställande.

Utvecklingsområde

U1- Utveckling av Stockaryd stationsområde med nya tågplattformar, aktivitetsyta samt parkering.

N1- En damm föreslås vid Stockaryds östra infart.

Järnvägsridå

Utmed järnvägen bör planteringar med träd och buskar utföras mot järnvägen. Genomfartsvägen i samhället bör förses med miljöhöjande åtgärder.

BEBYGGELSE -Rörvik

Utbyggnadsområden för bostäder, industri och service, mm.

För utförlig redogörelse av förslagen se Projektkatalogen s.40-48

Bostäder

Förtättningsmöjligheter finns i befintliga bostadsområden. Nyetableringar föreslås enligt nedan.

B1- Utvidgning av befintligt bostadsområde utmed Hillens södra strand. Omfattas av gällande detaljplan.

B2- Utvidgning av bostadsområde längs Allgunnens västra strand ner mot småbåtshamnen.

B3- Framtida bostadsområde mellan Svinasjön och idrottsplatsen.

Industri

Industrin i Rörvik är uppblandad och insprängd inom bostadsbebyggelsen. Området i väster används, i stor utsträckning, som friluftsområde med bl a badet vid Svinasjön. En vidare etablering av industrier är ej önskvärd i väster utan bör etableras i sydöstra Rörvik utmed järnvägen.

Service

Befintliga lokaler i centrala delar förutsätts täcka behovet av nyetableringar.

Utvecklingsområde

U1- Stationsområdet

Genomfartsvägen

Genomfartsvägen i samhället bör förses med miljöhöjande åtgärder.

Sjöpartier

De strandnära partierna vid sjön Hillen bör framhållas och tillgängligheten till dessa öka.

SAMHÄLLSSERVICE -Nationella mål

God bebyggd miljö

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö och fungera för alla och bidra till en förbättring av den regionala och globala miljön. Natur- och kulturvärden skall tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och energi och andra naturresurser främjas.

SAMHÄLLSSERVICE -Handel

Handeln i Sävsjö kommun

År 2009 beräknades att den sammanlagda köpkraften (dagligvaror och sällanköpsvaror) i hela Sävsjö kommun (10 871 inv.) var 641 milj. kr.

I de butiker som finns i kommunen handlades det under samma år (2009) varor för sammanlagt 377 milj. kr.

Detta kan tolkas så att mer än 40 % av det som Sävsjöborna handlade för - inhandlades i affärer utanför kommunen. Det kan vara i Jönköping, Växjö, Värnamo, Vetlanda, Nässjö eller på något annat ställe.

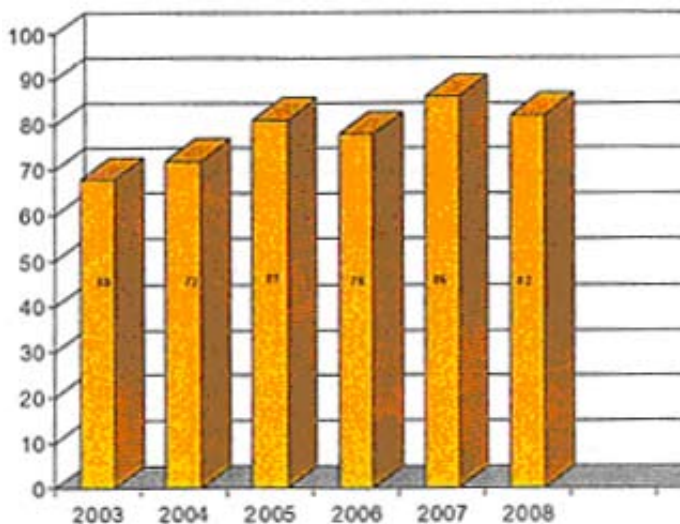
Den större andelen - som köps utanför kommunen - är av kategorin sällanköpsvaror, dvs varor som konsumenterna köper mer sällan, t.ex. kapitalvaror, kläder, utrustning till hemmet. Detta är en utveckling som ökar bilberoendet och som kommit successivt i hela landet. Utvecklingen är inte lätt att påverka lokalt. Landsomfattande kedjor etablerar sig vid stormarknader i större orter. Stora inköp, låga priser, massproducerade reklamutskick mm påverkar kunderna. Dessvärre betyder detta bl a att utsläppen från privatbilismen ökar och att de mindre orterna förlorar arbetskraft inom handeln.

Däremot när det gäller dagligvaror köps den absolut största andelen lokalt. Andelen har ökat i Sävsjö kommun - se grafiken nedan. Detta kan ha samband med en hård konkurrens vilket gynnar kunderna och den lokala köptroheten.

Till dagligvaror räknas bland annat livsmedel, hygienartiklar, hushållspapper och blommor dvs sådana varor som är avsedda att konsumeras eller användas under en begränsad tid.

I framtiden kommer förmodligen en allt större andel av sällanköpshandeln att ske på internet. 2009 uppgav 63 procent av svenskarna att de beställt varor eller tjänster på internet under de senaste tolv månaderna. (2008 var 53 procent), enligt SCB, Statistiska Centralbyrån. I åldrarna 25-34 år har 82 procent av svenskarna handlat via internet under det senaste året.

Dagligvaruindex 2003-2008

Målsättning

- Sävsjö kommuns målsättning är att öka handeln inom kommunens samtliga tätorter. Den grundläggande målsättningen är att kunna behålla dagligvaruhandel i samtliga tätorter.

- Handeln i övrigt bör kunna utvecklas jämfört med i dag. Därför sätts som en andra målsättning att den sk sällanhandeln ska öka med minst 25 % inom 3 år.

Strategi

- En strategi med målsättning att öka handeln i Sävsjö kommun enligt ovanstående mål ska arbetas fram i regi av Sävsjö Näringslivsbolag i samarbete med berörda aktörer.

SAMHÄLLSSERVICE -Skol- och barnomsorg

Barn- och utbildningsplan

Under hösten 2011 fattade barn- och utbildningsnämnden beslut om den nya barn- och utbildningsplanen som kommer att gälla 2012-2015. Målen i planen är:

- Att alla förskolor har en tydlig profil.
- Att 95 % ska få plats till den förskolan som valts i första hand.
- Att resultaten i grundskolan är rankade topp 20 i Sverige
- Att minst 95 % är behöriga till gymnasiet
- Att antalet elever på Aleholmskolan (gymnasiet) motsvarar 80 % av årskullarna.
- Att gymnasiet är rankade topp 10 i Sverige
- Att det genomförs minst en yrkeshögskoleutbildning utifrån näringslivets behov.
- Att väntetiden för att läsa grundläggande och gymnasial vuxenutbildning är mindre än 6 månader
- Att alla barn och elever trivs

För att kunna nå upp till de högt ställda målen kommer en utvecklingsplan att arbetas fram under vintern 2011-2012. Utvecklingsplanen kommer att bland annat innehålla hur man ska arbeta för att nå målen. Planen kommer att bygga på de lokala förutsättningarna som finns samt på aktuell forskning om vad som påverkar resultaten i skolan/förskolan.

Livslångt lärande och flexibel barnomsorg

”Föräldrars rätt och frihet att välja barnomsorg, liksom att få en barnomsorgsplats när de behöver, ska säkerställas. Verklig valfrihet innebär att det finns alternativ att välja på och det är därför angeläget att stimulera olika profiler och att fler alternativa verksamheter kan växa fram. Alla barn i behov av särskilt stöd ska få detta, oavsett var de bor i kommunen. Kunskap och bildning gör att människor väx-

er och får bättre möjligheter på arbetsmarknaden. Alla skolors huvuduppgift ska vara att förmedla kunskap, goda värderingar, ge demokratisk fostran och lyfta fram föräldrars eget ansvar. Bra resultat inom skolan är viktigt. Eleverna ska kunna läsa, skriva och räkna redan i de tidiga skolåren och varje rektorsområdes måluppfyllelse, resultat och metoderna noggrant följas upp. Enlikabehandlingsplan ska finnas som årligen utvärderas och revideras för att stödja skolans personal i deras arbete med att upprätthålla ordning och trygghet i hela skolmiljön.

Entreprenörskap ska lyftas fram i skolan, både i grundskolans senare läsår och i gymnasiet. En bra samverkan med hemmen ger eleven goda förutsättningar till lärande för livet och satsningen på kamratstödjare måste fortsätta och lärartätheten öka. En översyn av systemet med skolskjutor ska göras med ambitionen att minska långa skoldagar för i synnerhet mindre barn. Alla skolor, oberoende av driftsform, ska behandlas lika.

Vi ser positivt på alternativa driftsformer, vilka kompletterar kommunens förskolor och skolor. Aleholm utbildningscentrum ska vara den självklara mötesplatsen och mäklaren för utbildning och andra kompetenshöjande aktiviteter för vuxenutbildning. Den samlade verksamheten ska fungera som en motor för lokal och regional kompetensutveckling och vända sig till företag, offentlig sektor och enskilda individer”.

SAMHÄLLSSERVICE -Skol- och barnomsorg

Lokaler

Alla barn i skola och barnomsorg måste få delta i verksamheten på lika villkor. Det innebär bl.a. att lokalerna skall vara så handikappanpassade att de blir tillgängliga för alla barn.

Antal elever i grundskolan, inkl förskoleklassen

2007/2008	1298
2008/2009	1224
2009/2010	1221
2010/2011	1167

Födelsealen under de senaste åren är (113-124 barn).

Lokalbehov

Grundskolan är för närvarande som synes inne i en period med ett högt elevantal men som är på väg ner. Lokalerna är generellt sätt anpassade efter det elevantalet som finns i dagsläget. Det som behöver utvecklas är lärararbetsplatser på skolorna.

Barnomsorg/förskola i Sävsjö tätort

Förskolorna och den pedagogiska omsorgen i tätorten leds av en förskolechef som tillsammans med administrationen har sin arbetsplats i anslutning till familjecentralen. I tätorten finns förskolan Spången med fyra avdelningar, Natur och miljö förskolan med tre avdelningar, Sörgården med fyra avdelningar samt några lägenhetsförskolor. Lägenhetsförskolorna är Kantarellen och Blåbäret som finns på Hägne området samt Lingonet som finns på Pinuten området. Dessa tre lägenhetsförskolor ska under 2011 flytta till en renoverad förskola på Kristinaskolan.

I Sävsjö tätort finns fem ”enheter” med pedagogisk omsorg (dagbarnvårdare). För gemensam verksamhet disponerar dessa lokaler på Natur och miljöförskolan.

Ljungaskolan

Ljungaskolan F-4 med fritidshem och förskolor ligger i den västra delen av Sävsjö tätort. Ljungaskolan F-4 ligger på Högagärdets sluttning intill vår fina skidbacke. Huset byggdes år 1925 och har i stort sett fått behålla sin charmiga exteriör. Här delar F-4 på utrymmet och dessutom finns vår gemensamma matsal här. En liten fristående idrottshall och fotbollsplan finns också på skolgården.

Vallsjöskolan

Skolan har gamla anor. Den togs i bruk höstterminen 1927. Det var då en pampig tegelbyggnad i två våningar. 1938 hade skolan blivit för trång och en ansökan om byggnadstillstånd lämnades in. Andra världskriget kom emellan och tillbyggnaden blev klar först 1953. Då hade skolan utrustats med ytterligare en våning och en gymnastiksal.

Elva år senare var det dags att planera ännu en om- och tillbyggnad. Utmed skolgårdens långsidor byggdes två fristående enplansflyglar. I den ena finns idag förskoleklass och fritidshemmet Björken och skolans matsal. I den andra huserar klass 1, 2 och 3.

I huvudbyggnadens källare inryms även förskoleklass och fritidshemmet Lönner. I huvudbyggnaden finns klass 4, klass 5A och B, klass 6A, B efter att Ljungaskolans två klasser flyttat hit hösten 2009.

Hägnesskolan

Hägnesskolan som finns i södra delen av Sävsjö tätort är belägen mitt i naturen nära sport- och

friluftsområdet vid Eksjöhovgårdssjön. Skolan är en F-6 skola (F står för förskoleklass), på skolan finns också fritidshem samt grundsärskola.

Skolområde - Vrigstad

Rektorsområde Väster består av Vrigstad skola åren 1-6 med respektive fritidshem och förskolor. Vår strävan är att alla barn skall ha ett bra självförtroende när de lämnar Vrigstad rektorsområde. Vi kan inte kräva att alla barn når lika långt, men vår strävan är, att erbjuda en verksamhet där barnens prestationsförmåga tas tillvara fullt ut, och att vi tillsammans med barnet/eleven och deras föräldrar enas om de mål som vi arbetar med.

Ett annat viktigt område är hur vi är mot varandra! Alla har ett gemensamt ansvar för hur klimatet är mellan oss människor. Vi är, på olika sätt, förebilder för någon annan.

Skolområde - Rörvik

Rörviks rektorsområde består av förskola, fritidshem, förskoleklass och skolår 1-9. Förskolan utgörs av två avdelningar, har sammanlagt ett fyrtiotal barn och är belägen i nära anslutning till skolan. Fritidshemmet är integrerat i skolverksamheten och beläget i samma byggnader. Vi vill vara ett rektorsområde med sikte mot framtiden. Vårt kvalitets- och skolutvecklings- arbete är förbättringsprocesser i ständig rörelse. Delaktighet är vårt mantra och avser all personal, föräldrar, samt våra barn och elever.

Skolområde - Stockaryd

Stockaryd är ett villasamhälle med ca 1 100 invånare, präglad av träindustrin. Det är nära till naturen och olika friluftaktiviteter. Stockaryds enheten

SAMHÄLLSSERVICE -Skol- och barnomsorg

omfattar en förskola med tre avdelningar, tre dagbarnvårdare, en f-6 skola och två fritidshem. Skolan och fritidshemmen ligger under samma tak. Förskolan är belägen ca 300m från skolan. Vi har gemensam värdegrund för hela enheten.

Hofgårdsskolan

Detta är en kommunal 7-9-skola med 14 klasser samt en särskoleenhet. Skolan är belägen i Sävsjö tätort och tar mot elever från Vallsjöskolan, Hägneskolan samt från Vrigstad skola.

Aleholmsskolan

På Aleholmsskolan ska du kunna vara med och påverka din vardag. Det skapar delaktighet, trygghet, öppenhet och arbetsglädje. Här sätter vi elevens lärande i centrum och kan erbjuda många olika utbildningsmöjligheter.

Hos oss kan du kombinera dina studier på ett av våra åtta nationella program med specialidrott eller musik på individuella valet. Vi har två riksrekryterande program, Livsmedelsprogrammet och Industriprogrammet. Från och med läsåret 2011 kommer vi att vara riksiddrottsgymnasium inom skyttesporten. När det gäller lärlingsutbildning har du möjlighet att få en sådan plats på Industri, Livsmedel eller på Hotell- och restaurangprogrammet. Utöver ovanstående program så erbjuder vi också individuella programmet, omvårdnadsprogrammet, barn- och fritidsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, teknikprogrammet samt särskola.

Sävsjö vux

Mottot är Utbildning för alla vilket sporrar oss att finna personliga lösningar som är individanpassade. Här kan man studera grundskole- och gymnasiekur-

ser. Här erbjuds också yrkesutbildning inom omvårdnad, industri, livsmedel samt hotell- och restaurang. Inom ramen för yrkesvux har man ytterligare möjligheter att anpassa dina studier. Särvox följer sammanläroplan som gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning, men har egna kurs- och timplaner.

Under samlingsnamnet Avena finns den eftergymnasiala utbildningen som består av enstaka högskolekurser, öppna föreläsningar samt möjlighet för enskild studieplats.

Framtidsstrategi

2011 är de nationella reformernas år inom skolan.

- Ny skollag vilket bl.a. leder till en ny organisation inom barn- och utbildning med tydligare skolenheter och rektorsområde.
- Läroplanen i förskolan uppdateras vilket bl.a. innebär tydligare ansvar för förskoleläraren och förskolechefen (ny titel).
- Ny grundskola vilket bl.a. innebär nya ämnesplaner, nytt betygssystem och ny läroplan.

- Ny gymnasieskola (GY 11) vilket bl.a. innebär nya program, ny uppdelning av programmen, nytt betygssystem, nya ämnes/kursplaner och en ny läroplan.

- I Sävsjö kommer inriktningen vara mot och med reformerna. Det kommer också under 2012 renoveras på Kristina skolan för att bli tre förskoleavdelningar. Efter detta kommer det inte att finnas förskolor med tillfälliga tillstånd i tillfälliga lokaler.

- Gymnasieskolan kommer att fortsätta arbetet med de goda resultaten och den ökade andelen elever.

- Grundskolan kommer att arbeta intensivt med att nå högre måluppfyllelse.

- En ny utvecklingsplan mot 100 % måluppfyllelse kommer att arbetas fram under året.

- Processen med en bättre ekonomi i balans och under kontroll kommer att fortsätta under kommande åren. I samband med detta ska också ett nytt resursfördelningssystem träda i kraft.

SAMHÄLLSSERVICE -Kultur och folkbildning

Sävsjö kommun är en gammal kulturbygd. Flera 1100-tals kyrkor, herresätet Eksjöhovgård, medeltida musik och kända författare är knutna till trakten.

Det moderna Sävsjö växte upp kring järnvägen. Sävsjös höga och centrala läge gjorde att Sävsjö tidigt efter järnvägens tillkomst på 1860-talet blev viktigt som bland annat handelsplats, järnvägsknut och rekreationsort. Numera dominerar småindustrierna Sävsjö och de andra orterna i kommunen.

En mindre industriort utgör ingen större attraktion i dagens samhälle. Allt färre flyttar till en ort bara för att få arbeta. För att öka attraktionskraften är det viktigt att också satsa på kultur och rekreation.

I Sävsjö kommun finns ett gediget kulturarv som kan utvecklas.

Ett nyskapande och aktivt kulturliv är en stor tillgång och förbättrar livskvaliteten för invånarna.

För nyinflyttade kan ett aktivt kulturliv vara vägen till gemenskap. Ett aktivt kulturliv kan också vara en viktig etableringsfaktor. Bra kultur kan vara ett sätt att sprida kännedom om och intresse för Sävsjö kommun på samma sätt som varumärket Sävsjö Trädgård har gjort.

Ett bra kulturliv kan bland annat uppstå genom ekonomiskt stöd till föreningar och deras speciella arrangemang. Det kan också ske genom kommunala insatser i form av egna arrangemang.

Kommunens roll måste vara att finna och utveckla det intresse och den entusiasm som kan finnas lokalt. Barn och ungdomar ska prioriteras som en särskilt viktig målgrupp för olika kulturaktiviteter. Kultur som en hälsobefrämjande kraft ska även komma äldre människor till del.

Biblioteken i kommunen bör ständigt utvecklas till än mer moderna informationscentra och mötesplatser. Genom att aktivt arbeta med biblioteksverksamheten kan man väsentligt öka intresset. Sävsjö har numera ingen bokhandel vilket ökar kraven på biblioteken såsom kulturspridare och en levande lärmiljö. Många pensionärer är pigga och intresserade av att förkovra sig, ett intresse där biblioteken har en viktig roll.

Kommunens målsättning

Skapa goda förutsättningar för kultur hos föreningslivet och kommuninvånarna med inriktning mot äldre och ungdomar.

Biblioteken i kommunen bör utvecklas för att sprida kultur och information. Biblioteken bör kunna bli viktiga nav i kulturlivet och mötesplatser.

Strategi

- Ett nyskapande och aktivt kulturliv är en stor tillgång och ökar livskvaliteten för invånarna och samtidigt ökar det kommunens attraktivitet. Detta kan bland annat göras genom ekonomiskt stöd till föreningars speciella arrangemang och satsningar samt olika egna kommunala insatser i form av arrangemang.
- Barn, ungdomar och äldre ska prioriteras som en särskilt viktig målgrupp för olika kulturaktiviteter.

SAMHÄLLSSERVICE -Räddningstjänsten

Skydd mot olyckor

Kommunen ska planera för ett säkert och robust samhälle genom att ta beredskapshänsyn i samhällsplaneringen. Dessutom skall kommunen planera för och vidta de åtgärder som före, under eller efter en olycka eller kris behöver vidtas för att skapa en trygg och säker kommun i såväl fred som under höjd beredskap.

Utifrån ovanstående övergripande vision och övergripande strategiskt mål har räddningstjänsten utformat följande vision, verksamhetsidé och verksamhetsmål:

Vision

I Sävsjö kommun skall alla ha en trygg och säker miljö. Brand- och olycksriskerna skall fortlöpande minskas, särskilt beträffande skador på människor, miljö och oersättlig egendom. Detta skall uppnås genom samarbete mellan kommunens förvaltningar och mellan kommunen och andra aktörer.

Verksamhetsidé

Den gemensamma strategin för allt säkerhetsarbete syftar till att i första hand genom förhindrade åtgärder verka för att olyckor inte skall inträffa, i andra hand genom skadeförebyggande åtgärder vidtagna i förväg begränsa skadorna. Om en olycka trots allt inträffar skall ett snabbt och effektivt ingripande ske för att begränsa konsekvenserna.

Verksamhetsmål

Sävsjö kommun skall utgå från den enskildes behov vid planering och arbete före, under och efter olyckan. Den enskildes ansvar för skydd mot olyckor skall tydliggöras.

Genom preventiva insatser skall nivån på antalet utryckningar ligga under 150 larm per år.

Antalet sjukhusvårdade personer till följd av oavsiktliga skador skall minska

Räddningstjänsten skall genomföra ett så stort antal utbildningar som möjligt i att förebygga och hantera bränder eller andra olyckor.

Kommunens arbete med skydd mot olyckor skall bedrivas systematiskt och så långt som möjligt implementeras i den ordinarie verksamheten.

Vidtagna åtgärder skall vara ekonomiskt lönsamma och målen vara uppföljningsbara.

	10 min	20 min	30 min
Andel av befolkningen som nås av första räddningsinsats	6623 pers 61%	10842 pers 99%	10937 pers 100%

Servicenivå för räddningstjänstingripande

Nedanstående tabell beskriver servicenivå för räddningstjänstinsats mot brand i byggnad generellt. Det ska ses som en första ansats att kunna beskriva servicenivån för olika miljöer. Tiderna är framtagna med ett simuleringsverktyg för några strategiska tätorter. Tiderna förutsätter ett samarbete med resurser inom Räddsam-F. Tabellen beskriver insatser samt vid vilken tidpunkt de levereras. Tider anges i framkörningstid (F). Tiderna avser genomsnittliga framkörningstider hämtade ur Planimate körtidsanalysmodell (Ovanstående uppgifter hämtade ur Sävsjö kommuns Handlingsprogram för skydd mot olyckor 2009-05-01– 2010-12-31)

Ort	Insats med ca 5 man (minuter)	Insats med ca 10 man (minuter)	Insats med ca 20 man (minuter)	Insats med ca 30 man (minuter)
Sävsjö	8	14	26	26
Stockaryd	8	14	34	34
Vrigstad	12	15	33	33
Rörvik	13	15	42	42

SAMHÄLLSSERVICE -Krisberedskap och höjd beredskap

Enligt lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap skall kommunen minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommunen skall därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Med extraordinär händelse avses i denna lag en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.

Typiska händelser som avses är väderrelaterade händelser av större omfattning, som exempelvis större översvämningar, ras, som en följd av en längre tids nederbörd och omfattande snöoväder. En större skogsbrand som hotar bebyggelse eller liknande och som kräver betydande insatser utöver räddningstjänsten är ytterligare exempel på en extraordinär händelse.

Vid höjd beredskap ska i stället lagen (1998:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara med mera och lagen (1994:1720) om civilt försvar tillämpas.

Kommunstyrelsen är tillika krisledningsnämnd som får fatta beslut om att överta övriga nämnders verksamhetsområden i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning.

Kommunfullmäktige ska fastställa en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras inom kommunen. Planen ska antas en gång per mandatperiod.

Inom varje nämnds verksamhetsområde ska genomföras en risk- och sårbarhetsanalys (Sävsjö kommuns riskanalys), som utgör ett viktigt underlag i planen.

En säkerhetssamordnare hos räddningstjänsten samordnar kommunens krisberedskap.

Övergripande målsättning

Målet är att skall skapa ett robust samhälle i fred och under höjd beredskap.

Kommunens målsättning

Kommunen skall vid större krishändelser som innebär allvarliga samhällsstörningar och vid höjd beredskap eller krig samt vid svåra olyckor och så långt möjligt tillgodose befolkningens behov av skydd, räddningstjänst, värme, vatten, el, sjukvård, omsorg, livsmedel och information.

Stormen Gudrun 2005

Översvämning Vrigstad 2004

SAMHÄLLSSERVICE -vatten och avlopp

Kommunal vatten- och avloppshantering i Sävsjö kommun sker i 10 va-verksamhetsområden.

Kommunens va-enhet förser hushåll, industrier och andra intressenter med dricksvatten av bra kvalitet och i tillräcklig mängd samt tar hand om avloppsvattnet och återför det till naturen utan störningar

för hälsa och miljö. Processerna utförs med en så låg resursanvändning som möjligt samtidigt som näringsämnena återförs i avloppsvattnet återförs. Sävsjö kommun drifvårdder sju vattenverk, åtta avloppsreningsverk, ett 20-tal pumpstationer och ca 30 mil va-ledningsnät.

VA-verksamhetsområde Sävsjö, Källeryd, Vallsjö, Hultagård

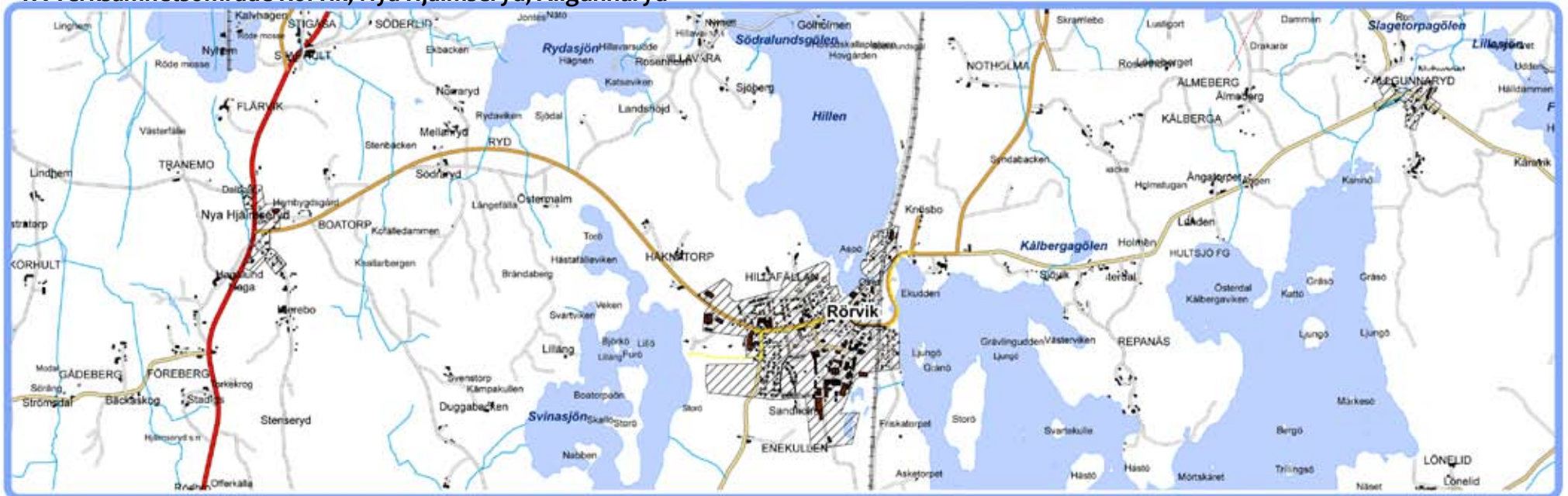
VA-verksamhetsområde Vrigstad

VA-verksamhetsområde Stockaryd, Hultsjö

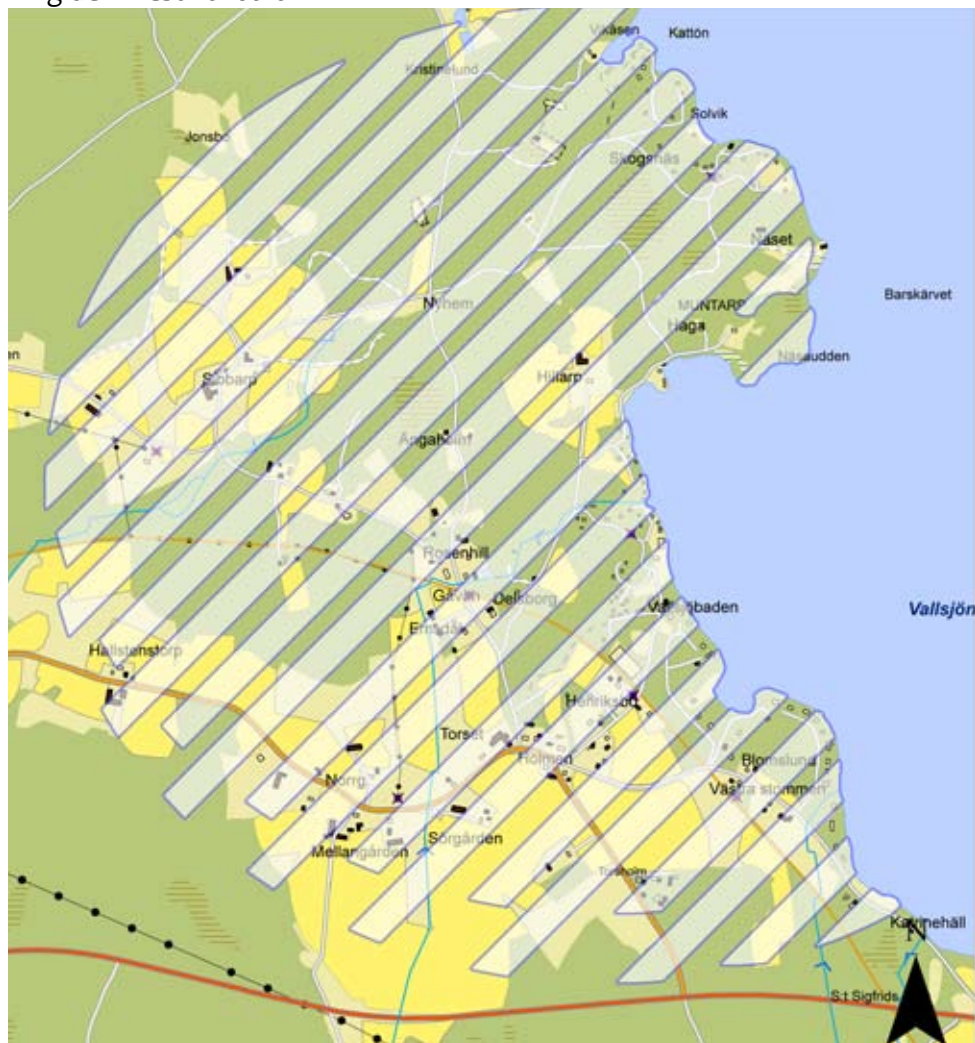
VA-verksamhetsområde Rörvik, Nya Hjälmseryd, Allgunnaryd

SAMHÄLLSSERVICE -vatten och avlopp

Omvandlingsområde Vallsjö

Området vid Vallsjöns sydvästra strand har under senare år successivt ändrat karaktär från ett område med fritidsboende till mer permanentboende. Det ökade nyttjandet av området ställer högre krav på VA hanteringen i området och är en kommunal VA-lösning den mest hållbara.

Omvandlingsområde Ekeby

Området Ekeby vid Ärnäsasjöns sydöstra strand har under senare år successivt ändrat karaktär från ett område med fritidsboende till mer permanentboende. Det ökade nyttjandet av området ställer högre krav på VA hanteringen i området och på sikt är en kommunal VA-lösning den mest hållbara.

SAMHÄLLSSERVICE -Vatten och avlopp

Allmänna vattentäkter

Ytvattentäkter

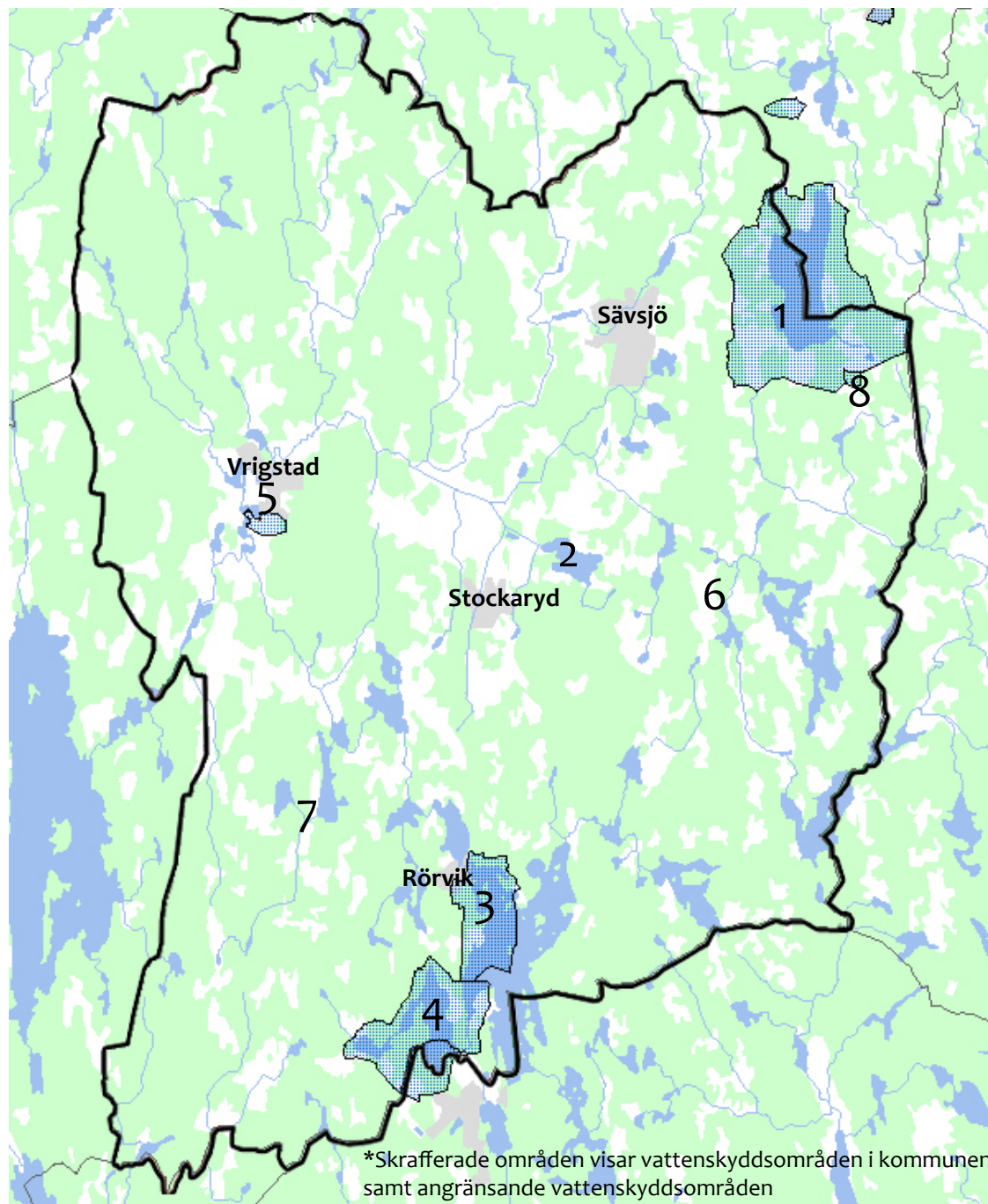
1. Vallsjön, Sävsjö
Vattenskyddsområde (revidering pågår)
2. Ärnäsasjön, Stockaryd
(arbete med nytt område pågår)
Vattenskyddsområde
3. Allgunnen, Rörvik
Vattenskyddsområde
4. Stora Värmen, Lammhult (Växjö kommun)
Vattenskyddsområde

Grundvattentäkter

5. Gästgivargården 1:96, Vrigstad
Vattenskyddsområde
6. Grävd brunn, Hultsjö
(vattenskyddsområde saknas)
7. Borråd brunn, Nya Hjälmseryd
(vattenskyddsområde saknas)
8. Grävd brunn Hultagård
Vattenskyddsområde

Enskilda vattentäkter

De enskilda vattentäkterna i kommunen uppgår till ca 1500 stycken. De utgörs av både borrade och grävda brunnar. Hoten mot dessa vattentäkter är försurning- en av grundvattnet med korrosion på vattenledningar och förhöjda kopparhalter i vattnet som följd. Det förekommer också att brunnar förorenas av smältvatten, bristfälliga avloppsanläggningar eller av djurspillning/gödsel. Förekomsten av radon i grund- vattnet har, med några undantag, visat sig ligga på en låg nivå.

SAMHÄLLSSERVICE *-Vatten och avlopp*

Allmänt avlopp

Det finns 8 stycken avloppsreningsverk i Sävsjö kommun.

Djupadalsverket är det nyaste avloppsreningsverket. Det togs i drift 1999 och behandlar avloppsvatten från hushåll och industrier i Sävsjö stad. Verket är byggt efter senaste tekniska rön och med en uttalad miljöprofil. Det är bl.a. försett med biologisk fosfor- och kväverening, dubbla linjer genom hela verket, reservkraft, SBR-reaktor för industriavlopp och värmeåtervinning. Efterpolering sker i våtmark, som även behandlar dagvattnet från södra delarna av Sävsjö. Området är mycket fågelrikt med över 100 observerade arter varav vissa relativt ovanliga (Vattenpiplärka, Rörhöna).

Vrigstad avloppsreningsverk uppfördes 1972 och byggdes om 1994. Det är Sävsjö kommuns näst största avloppsreningsverk och behandlar avloppsvatten från hushåll och industrier i Vrigstad samhälle. Verket har en relativt ovanlig process med mekanisk rening, försedimentering, bio-kontaktbassänger, sedimentering och kemisk fällning över kontinuerligt spolade kontaktfilter. Reningseffekten med avseende på BOD (syreförbrukande ämnen) och fosfor är mycket hög.

Stockaryds avloppsreningsverk uppfördes 1972 och har sedan dess inte genomgått någon mer omfattande renovering eller ombyggnation. Det är därmed kommunens äldsta avloppsreningsverk. Upptagningsområdet är Stockaryds samhälle med det avloppsvatten som uppstår i hushåll och på industrier. Verket har en traditionell process med mekanisk rening, mellansedimentering, kemisk fällning och eftersedi-

mentering. Reningseffekten med avseende på BOD (syreförbrukande ämnen) och fosfor är mindre bra vilket delvis beror på att verket inte är helt modernt men framförallt på mycket stora inläckage av ovidkommande vatten. I grunden beror detta på samhällets läge, kringgärdat av mossar och med mycket höga grund- och ytvattennivåer.

Rörviks avloppsverk uppfördes 1979 och byggdes om 2002. Verket behandlar avloppsvatten från hushåll och industrier i Rörvik samhälle. Verket har mekanisk rening, dubbla bassängblock för biologisk rening, sedimentering och kemisk fällning. Övriga avloppsreningsverk har mekanisk och biologiska reningssteg men saknar kemisk rening.

Enskilda avlopp

Inom Sävsjö Kommun finns ca 1420 enskilda avloppsinstallationer. Avloppsinstallationerna har olika kvalitet och bedömningen är att ca 65 % inte uppfyller lagkraven i Miljöbalken. Antalet ny- eller helt omgjorda avloppsinstallationer i Sävsjö Kommun har varit ca 25 per år men har ökat de senaste åren till ca 40st. Naturvårdsverket bedömer att ca 65 % av alla i Sverige utförda avloppsinstallationer inte uppfyller nuvarande lagkrav.

VA-ledningsarbete

Sävsjö kommuns VA-policy

Kommunstyrelsen har antagit en VA-policy för Sävsjö kommun. En särskild VA-plan för Sävsjö kommun är på väg att upprättas där bl a VA-policyn ingår.

Genom VA-policyn tydliggör Sävsjö kommun sina ambitioner och synsätt för dricksvatten- och spillvatten- samt dagvattenhantering. VA-policyn är också ett led i arbetet med att uppnå "Dagvattenpolicy för Lagan" och länets miljömål- Giftfri miljö, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Myllrande våtmarker samt God bebyggd miljö.

Målsättningar

Övergripande mål

- Kommunens sjöar och vattendrag, samt viktiga grundvattenförekomster ska skyddas
- Åtgärder som motverkar föroreningar eller försurning ska genomföras. Detta är särskilt viktigt för de vattenområden som används som dricksvattentäkter
- Arbetet för att få tillgång till en reservvattentäkt måste fortsätta
- Kommunens egna verksamheter ska bedrivas med minsta möjliga påverkan på miljön

Detalj mål för VA-verksamhetsområden

- Verksamhetsområden för vatten och avlopp (spill- och dagvatten) ska vara fastställda och aktuella
- Verksamhetsområde eller alternativ för respektive utbyggnadsområde ska fastställas i ett tidigt skede (normalt i samband med detaljplaneläggning)
- Verksamhetsområde för omvandlingsområdena Vallsjön och Ekeby ska fastställas

SAMHÄLLSSERVICE -Renhållning

Detalj mål för vatten

- Sörja för en långsiktig hållbar vattenförsörjning inom fastställda verksamhetsområden
- Minimera störningar i den kommunala vattenförsörjningen
- Informera och ge råd till ägare av enskilda brunnar så att alla kommuninvånare använder tjänligt dricksvatten

Detalj mål för spillvattenavlopp

- Minimera miljöpåverkan och källaröversvämningar
- Optimal rening ska eftersträvas i såväl kommunala reningsverk som i enskilda avloppsanläggningar
- Informera ägare av enskilda avloppsanläggningar för spillvatten om gällande bestämmelser och ge råd så dessa efterföljs
- Minska miljöbelastningen från slamtransporter

Detalj mål för dagvattenavlopp

- Vatten från hustak ska vid ny- eller ombyggnation, inom detaljplanelagt område lokalt omhändertas
- Utföra våtmarksrening/damm med oljeavskiljning innan utsläpp till recipient
- Informera ägare av enskilda avloppsanläggningar för dagvatten om gällande bestämmelser och ge råd så dessa efterföljs

Strategierna för att uppnå målsättningarna enligt ovan kommer att framgå i VA-planen.

Renhållningen idag

Sävsjö kommun har ett samarbetsavtal med Vetlanda Eksjö Sävsjö och Uppvidinge kommuner (VESU). I Sävsjö kommun finns sju återvinningsstationer där hushållen själva kan lämna fraktionerna papper, kartong, hårda och mjuka plaster, färgat och ofärgat glas, metallförpackningar och batterier. På vissa finns även en box för kläder. Samarbete sker med Vetlanda kommun genom utnyttjande av avfallsanläggningen i Flishult.

Kommunens vision

Visionen vad gäller renhållningen är det "avfallslösa" samhället. Ett avfallslöst samhälle måste bygga på kretslopp där återbruk, återanvändning och återförande av näringsämnen är ledstjärnor, men det bygger även på att vi alla förändrar våra konsumtionsmönster. Vi måste börja med att producera lokalt, vilket minimerar transporter, skapar arbeten mm. men även att vi ger möjligheter till avsättning för restprodukterna. Detta kan möjligen ske i ett 20-30 års perspektiv. Det räcker med att titta i backspegeln så inser man att det har skett "otänkbara" saker inom renhållningen under samma tidsperiod bakåt i tiden.

Kommunens målsättning

Den övergripande målsättningen inom avfallsområdet är att i första hand verka för att återanvändning och återvinning främjas och därmed minska mängden avfall som läggs på tipp.

Strategi

Information

Informationen till medborgarna måste förbättras med hjälp av både nya och beprövade tekniker.

Attitydförändring

Kommunen bör verka för en attitydförändring i avfallsfrågan till att avfall ses som en restprodukt som fortfarande har ett värde. Ett led i denna utveckling är skapande av en kretsloppsgård där möjlighet ges att kostnadsfritt byta varor eller förmedling av varor sker via försäljning.

Avfallsstyrning

Med hjälp av bästa tillgängliga teknik skapa en optimerad avfallshantering där materialflöden kan riktas och transporter optimeras. Ett instrument för att nå dit kan vara olika GIS verktyg. (GIS = Geografiska Information System)

Miljönytta

Att använda resurserna inom renhållningen där de gör störst nytta för miljön.

SAMHÄLLSSERVICE -Energi, Tele

Energi

Sävsjö kommun antog 2006 en klimatstrategi. Strategin syftade till att ge en överskådlig och samlad bild över Sävsjö kommuns bidrag till klimatpåverkan. Utsläppskällor av växthusgaser inventerades och en översiktlig analys av möjligheter att minska utsläppen formulerades i mål och åtgärder.

Elförsörjningen har efter stormarna Gudrun och Per avsevärt förbättrats. Elbolagen har satsat på markförläggning av sina nät. Ännu återstår vissa delar av Sävsjö kommun där luftledningar ska bytas mot markförlagd kabel. Redovisning av stam- respektive regionselnätet framgår av karta s.35.

Målsättningar enligt antagen klimatstrategi

Sävsjö kommun ska ta ett lokalt ansvar för de nationella och regionala målsättningarna inom energi- och miljöområdet.

Sävsjö kommun ska stimulera lokal produktion av förnybar energi.

Sävsjö kommun ska främja omställningen till ett ekologiskt anpassat energisystem och en långsiktig hållbar utveckling. Kommunen skall därmed aktivt arbeta för hushållning med energi samt prioritera utnyttjandet av inhemska och förnyelsebara energikällor.

Sävsjö kommuns energiförsörjning skall vara säker, ekonomisk samt hälso- och miljövänlig.

Sävsjö kommun skall främja och stimulera ny miljöanpassad produktion av elkraft genom vindkraft, vattenkraft, solceller och biobränslebaserad kraftvärmeproduktion.

Strategi

Genom ökad användning av biobränsle och annan förnybar energi, tillsammans med energieffektivisering, ska en effektiv, uthållig och säker energiförsörjning tillgodoses.

Oljebaserad uppvärmning av kommunens fastigheter, inklusive kommunala bolags fastigheter, ska vara helt utfasad inom tre år.

Sävsjö kommuns fordonspark ska drivas på gas, där så är möjligt, samtidigt som kommunen ska verka för alternativa drivmedel rent generellt.

Vindkraftsprojekt ska prioriteras.

Sävsjö kommun ska verka för att låg- och mellan-spänningsnätet i kommunen markförläggs till 100 %.

Tele

Teleaktörerna planerar inte några större nätutbyggnader inom Sävsjö kommun. Åtgärderna inskränker sig till underhållsarbeten och utbyggnader efter kunders behov. Fast mobiltelefoni är under lansering på landsbygden. Inriktningen stärker behovet av mobiltelefonitäckning över hela kommunen.

Målsättning

En total täckning av det mobila telenätet inom hela Sävsjö kommun med marginella undantag.

Strategi

Sävsjö kommun ska aktivt försöka påverka de olika teleoperatörerna att se till att mobiltelefonitäckningen blir 100 % inom kommunen.

SAMHÄLLSSERVICE -Bredband

Kommunens målsättning

Alla, både medborgare och näringsliv, skall uppleva att modern informationsteknik (IT) finns tillgänglig med bästa möjliga standard. År 2020 bör minst 90 % av kommunens medborgare och näringsliv ha möjlighet att ansluta sig till bredband med hög överföringshastighet.

Strategi

Utbyggnaden av IT-infrastruktur skall baseras på optofiber eftersom denna teknik är en förutsättning för att kunna nå målen i den nationella bredbandsstrategin. Här avses den utbyggnad som sker inom ramen för Sävsjö kommuns bredbandsstrategi.

Sävsjö kommun skall vara aktiv och i möjligaste mån bistå marknaden vid planering och utbyggnad av bredbandsnät. Aktiv dialog och samverkan är nyckelbegrepp.

Sävsjö kommun skall verka för att de bredbandsnät som byggs är öppna för alla tjänsteleverantörer. Vid kommunal medfinansiering skall detta vara ett krav. Konkurrens främjas av mångfald vilket gynnar medborgare och näringsliv. De nät som byggs skall inom överskådlig framtid tillgodose alla tänkbara tillgänglighets- och kapacitetsbehov.

Sävsjö kommun skall verka för att fiberbaserad IT-infrastruktur i största möjliga mån säkerställs vid nyexploatering av bostads- och industriområden.

Sävsjö kommun skall i tillämpliga delar bistå samfälligheter, byalag och andra typer av föreningar vid utbyggnad av optofibernät.

I centralorten är bedömningen att aktörerna på marknaden har intresse av att ansluta hushåll och näringsliv till sina fibernät. Kommunal eller annan offentlig medfinansiering bedöms inte vara nödvändig för att tillgodose behov av anslutning. I de fall det är möjligt att ansluta hushåll och företag till det öppna stadsnätet så skall det betraktas som en fördel för alla inblandade parter.

På landsbygden, inklusive kommunens mindre orter, är däremot bedömningen att marknaden i huvudsak inte har samma möjligheter att på affärsmässiga grunder bygga ut optofibernät. Det kopparbaserade telenätet kommer sannolikt på sikt att i allt större omfattning avvecklas. Det framtida läget är oklart avseende grad av statlig medfinansiering vid utbyggnad av optofibernätet. Innebörden av detta är att kommunen kommer att ha en viktig roll i den fortsatta utbyggnaden. Målsättningen är att skapa goda förutsättningar för bredband med bra kapacitet och tillgänglighet på landsbygden. Ett utbyggt stadsnät är en avgörande förutsättning för att byalag och andra intressenter ska kunna ansluta sig.

Planering och utbyggnad av IT-infrastrukturen skall i så stor utsträckning som möjligt samordnas med motsvarande satsningar på nationell och regional nivå.

Ansvar och roller Sävsjö kommun

Sävsjö kommun bevakar utvecklingen inom bredbandsområdet. Kommunen samordnar, i mån av behov, de insatser som krävs för att förverkliga bredbandsstrategin. De kommunala bolagen medverkar i arbetet med förverkligandet. Ett arbetssätt som karakteriseras av samverkan i positiv anda skall

eftersträvas för att det ska bli möjligt att nå målen i bredbandsstrategin. De kommunala bolagen styrs genom ägardirektiv.

Prioriteringar

I de fall prioriteringar behöver göras är Sävsjö kommuns bedömning att följande punkter skall vara styrande:

- Områden med relativt många hushåll och företag prioriteras före ett område med färre.
- Graden av lokalt engagemang och efterfrågan är väsentlig. Ett område där många är intresserade av att investera i bredband prioriteras före ett område med ett fåtal intresserade.
- Om det finns kommunal verksamhet i ett område kommer prioriteten att höjas. Samma resonemang tillämpas om ett område har omfattande näringsdrivande verksamhet.
- Kostnaden för att bygga fibernät kan påverka ett områdes prioritet.

SAMHÄLLSSERVICE -Socialtjänsten

Socialtjänsten i Sävsjö kommun har ett brett ansvars- fält där äldre- och handikappomsorg samt individ- och familjeomsorg (IFO) utförs med stöd av Socialtjänst- lagen (Sol) med flera lagar som berör vårdområdet. Därtill organiseras kommunens arbetsmarknads-åtgärder, samt flyktingmottagning m.m inom ramen för kommunens socialtjänst.

Trygghet, gott bemötande, värdighet

I "Vision och program för Utveckling av Sävsjö kom- mun 2001-2010" som antas gälla över de kommande fyra åren anges:

"Att ta väl hand om äldre och funktionshind- rade är viktigt för vårt samhälle. Att känna trygghet och be- handlas med gott bemötande och värdighet oavsett behov av omsorg är en rättighet. De anhörigas insat- ser är viktiga och ska stödjas. Frihet och möjlighet att välja ska eftersträvas i det stöd som utgår till de äldre för boende, service, vård och omsorg. All omsorg ska präglas av respekt, integritet och rätt till självbestäm- mande. Det ska eftersträvas ett välutvecklat samar- bete med landstinget och andra vårdgivare, till gagn för den enskilde."

Äldreomsorgsplan

"Äldreomsorgsplan för Sävsjö kommun 2007-2015" redovisar mål, verksamhetsor- ganisation, behovs- analys och plan för verksamhetens utveckling under planperioden.

Till detta dokument har under 2010 fogats utredning- en "Bostäder för äldre i Sävsjö kommun 2010-2030 - Komplettering och tillägg till Äldreomsorgsplan 2007-2015", där behovsanalysen uppdaterats och plane-ringsunderlaget aktualiserats.

En grundläggande tanke inom modern äldreomsorg är att vårdinsatser skall syfta till att den äldres livs- situation så långt möjligt kan normaliseras även när åldrandet medför ett omfattande hjälpbehov. Vård- och omsorg skall i första hand ges i det egna hem- met. För den som av olika skäl är i behov av särskilda boendeformer har kommunen inrättat vårdboenden, gruppboenden och vårdplatser för korttidsboende och avlastning. Även här skall insatserna utformas så att begreppet eget boende markeras.

De ombyggnationer som genomförts under senare år i de särskilda boendeformerna syftar till att öka den enskildes privata sfär och betonar att verksamheten inriktas mot eget boende. Vården skall bygga på grundtankarna i socialtjänstlagens portalparagraf

om respekt för människors självbestämmande och integritet. Detta innebär att verksamhe-ten skall utformas så att vård, mattider, läggning m.m. i så stor utsträckning som möjligt tar hänsyn till den enskildes individuella behov och önskemål. Bostaden inreds av den boende själv och dennes anhöriga.

Folkmängdstabell

Ålder	2009	2010	2015	2020	2025	2030
65-79	1 576	1 595	1 839	1 939	1 944	1 907
80-84	358	368	363	392	470	573
85-89	264	257	238	237	262	322
90-94	93	102	114	111	111	126
95-w	33	28	29	33	34	34
85-w	390	387	381	381	407	482
Summa	2 324	2 350	2 583	2 713	2 821	2 961

Behov av platser i särskilt boende

1,8 % av antalet pers 65-79 år	28	29	33	35	35	34
8,5 % av antalet pers 80-84 år	30	31	31	33	40	49
24,4 % av antalet pers 85 -w	95	94	93	93	99	118

S:a teoretiskt behov av platser i särskilt boende

154	154	157	161	174	201

Platsbehovsanalysen för särskilt boende bygger på riksgenomsnittssiffror för äldre i särskilt boende i samtliga landets kommuner år 2007.

Befolknings- och behovsutveckling

Under tidsperioden 2010-2030 sker en kraftig ökning av antalet pensionärer under främst åren efter 2020, på grund av den sammantagna effekten av stora årskullar födda på 1940-talet och en förväntad fort-satt ökande livslängd.

För att möta det ökande behov av bostäder för äldre som förväntas uppstå måste kommunen på sikt till skapa både ytterligare seniorbostäder, trygghetsboenden och platser i särskilt boende.

Behovsnivån för platser i särskilt boende påverkas bl.a. av hur pensionärskollektivets bostäder är utformade vad avser handikappanpassning och närhet till service. Andelen boende i glesbygd är också en viktig faktor. Bedömningen i nuvarande äldreomsorgsplan har varit att bristen på anpassade bostäder samt andelen äldre boende i glesbygd i Sävsjö kommun gör att antalet platser i särskilt boende i bör ligga något över riksgenomsnittet. Då omfattningen av trygghetsboenden och seniorbostäder nu ökat görs antagandet att riksgenomsnittet framöver kan utgöra grund för Sävsjös planering av platser i särskilt boende.

Av befolkningsprognosen för Sävsjö kommun för perioden 2010-2030 framgår att antalet personer i mycket hög ålder kommer att öka kraftigt efter år 2020 och ökningen accelererar efter år 2025.

Behovet av nya platser i särskilt boende bedöms öka med ca 50 fram till 2030. Vidare behöver ersättningsboende byggas när kommunen lämnar de 36 platserna i särskilt boende som är inrymda i landstingets fastighet på Högliden. Nybyggnation av vårdboende med ca 25-30 bostäder bör planeras i Rörvik. Redan nu bör mark reserveras för dessa bostadsbehov.

Särskilt boende 2010

För närvarande bedrivs särskilt boende i fem fastigheter i kommunen:

Ringgården

Ringgården ligger i centralortens nordöstra del. Huskroppen byggdes 1965 och har under åren byggts till samt renoverats under olika perioder. Idag innefattar Ringgården ett vårdboende med 25 lägenheter, samt ett gruppboende för dementa med 8 lägenheter.

Högliden

Höglidenfastigheten i Sävsjö inrymmer 2 vårdboendenheter med 16 lägenheter, gruppboende för dementa med 8 lägenheter samt 12 platser för korttidsvård och palliativvård.

Göransgården

Göransgården i Vrigstad har 29 lägenheter för vårdboende och ett gruppboende för dementa med 8 lägenheter. Ombyggnation av fastighetens äldre delar är planerad till 2013.

Södergården

Södergården i Stockaryd byggdes 1965 och genom-

gick en genomgripande renovering 2007-2009. Idag innefattar Södergården ett vårdboende med 31 lägenheter, samt ett gruppboende för dementa med 8 lägenheter.

Eneliden

Enelidens gruppboende för dementa har 8 lägenheter och ligger i Rörvik.

Hemtjänst

Hemtjänsten omfattar både omvårdnads- och serviceinsatser. Hemtjänsten ges som bistånd efter behovsbedömning. Den kommunala hemtjänsten organiseras i två geografiska områden, Norr och Söder, där Norr utgörs av Sävsjö tätort samt landsbygd, och Söder utgörs av Stockaryd, Rörvik och Vrigstad tätorter med kringliggande landsbygd.

Valfrihet (LOV)

Valfrihetssystem enligt LOV (Lag om valfrihets-system) inom hemtjänsten har införts i Sävsjö från 2010-11-01. Från detta datum är företag som uppfyller fastställda kompetenskrav m.m. välkomna att utföra biståndsbedömd hemtjänst efter kundernas val.

Handikappomsorg

Sävsjö kommun har en handikappomsorgs-verksamhet som är avsevärt större än genomsnittskommunens pg.a tidigare privat vårdverksamhet i kommunen.

Gruppboendestäder

Socialnämnden har givit socialförvaltningen i uppdrag att utreda det framtida behovet av gruppboendestäder både för personer med utvecklingsstörning och med psykisk funktionsnedsättning.

För personer med utvecklingsstörning finns 2010 följande boenden:

Eksjöhovgårdsvägen

Gruppboende i Sävsjö med 4 lägenheter i specialbyggd fastighet med lägenheter och gemensamhetsutrymmen.

Ljungagatan

Gruppboende i Sävsjö med 4 lägenheter i specialbyggd fastighet med lägenheter och gemensamhetsutrymmen.

Odengatan

Gruppboende i Sävsjö med 4 lägenheter i specialbyggd fastighet med lägenheter och gemensamhetsutrymmen.

Biskopsbo

Gruppboende utanför Vrigstad med 4 lägenheter inrymda i ett f.d. vårdhem.

Mejerigatan

Gruppboende i Stockaryd med 6 lägenheter och gemensamhetslägenhet. Bostaden är integrerad i en hyresfastighet.

För personer med psykisk funktionsnedsättning finns följande boende:

V. Esplanaden

Gruppboende i Sävsjö med 8 lägenheter och gemensamhetslägenhet. Bostaden är integrerad i en hyresfastighet.

Vid tillsyn av verksamheten 2009 har Socialstyrelsen haft anmärkningar både mot gruppboendets storlek och tillgänglighet. För framtiden bör flyttning av verksamheten och eventuell nybyggnation övervägas.

Korttidsboende

För korttidsvistelse erbjuds platser i korttidsboende på V. Parkgatan i Sävsjö.

Daglig verksamhet

Daglig verksamhet för personer med utvecklingsstörning bedrivs vid Hantverkaren i Sävsjö och Smörblomman i Stockaryd. Vidare finns Industriförlagd daglig verksamhet på företaget i både Sävsjö och Stockaryd.

Daglig verksamhet för personer med psykiska funktionshinder bedrivs vid Kameleonten i Sävsjö

Personlig assistans, boendestöd m.m

Personlig assistans enligt LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) ges f.n. till ett 40-tal personer.

För personer med psykiska funktionshinder finns särskild boendestödsgrupp som dagligen arbetar med olika individuellt utformade stödinsatser till målgruppen.

Hälso och sjukvård

Socialtjänsten ansvarar för hälso- och sjukvård enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) upp till sjuksköterskenivå i alla särskilda boenden inom äldre- och handikappomsorgen.

Individ- och familjeomsorg

Området Individ- och familjeomsorg omfattar utred-

ning och beslut i biståndsärenden inom barn- och ungdomsvård, missbruksvård och försörjningsstöd inom ramen för Socialtjänstlagen (SoL). Inom myndighetsutövningen förekommer även utredning och beslut om viss tvångsvård enligt LVU (Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga) och LVM (Lag om vård av missbrukare i vissa fall).

Familjecentral, vård – och fält

Familjecentral med BVC-mottagning, MVC-mottagning, öppen förskola, ungdomsmottagning, familjepedagoger samt vård- och fältpersonal finns centralt i Sävsjö tätort. Verksamheten bedrivs i samverkan mellan kommun och landsting.

Moa

Socialtjänstens missbruksvård finns samlad i administrationsbyggnaden vid Ljunga Park i Sävsjö. I lokalen bedrivs både öppenvårds-behandling och utredningsarbete.

Flyktingfrågor och arbetsmarknad

Socialförvaltningen har ansvaret för kommunens arbetsmarknadsåtgärder. Förvaltningen är även ansvarig för att handlägga kommunens flyktingmottagning.

Arbetsmarknadsenhet - Jobbhuset

Arbetsmarknadsenheten är inrymd i "Jobbhuset" på Ljungagatan i Sävsjö, men har även arbetslokaler på Hantverkargatan, Sävsjö. Verksamhetens omfattning påverkas av konjunkturen på arbetsmarknaden.

Flyktingmottagning

Omfattningen av kommunens integrationsuppdrag regleras bl.a. i avtal med Migrationsverket. Under 2010 finns avtal om mottagande av 30 flyktingar med permanent upphållstillstånd.

NÄRING -Nationella mål

Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.

Grundvatten av god kvalitet

Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i ytvatten.

Levande sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och variationsrika livsmiljöer. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.

Myllrande våtmarker

Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.

Ingen övergödning

Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.

Bara naturlig försurning

Mark och vatten ska inte försuras genom nedfall av föroreningar eller av markanvändning. Försurningen ska inte öka korrosionshastigheten i tekniskt material.

Skyddande ozonskikt

Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.

Levande skogar

Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras och kulturmiljövärden och sociala värden värnas.

Ett rikt odlingslandskap

Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.

God bebyggd miljö

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö och fungera för alla och bidra till en förbättring av den regionala och globala miljön. Natur- och kulturvärden skall tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och energi och andra naturresurser främjas.

Giftfri miljö

Miljön ska långsiktigt vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Säker strålmiljö

Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning i den yttre miljön.

Begränsad klimatpåverkan

Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras.

Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att detta globala mål kan uppnås.

Sävsjö kommun skall verka för ett vitalt näringsliv där största möjliga miljöhänsyn tas. Sävsjö kommuns allmänna övergripande mål

- Kommunen skall aktivt verka för en utveckling av ett differentierat näringsliv och för nyetableringar av företag.

- Kommunen skall arbeta för att olika nätverk skapas som ger ett bra samarbete mellan olika företag. En nära relation mellan kommunen och näringslivet skall eftersträvas.

- Kommunen skall äga och driva företag endast om detta har ett direkt samband med kommunens primära uppgifter eller bedöms vara till gagn för kommunens totala utveckling

- Kommunen skall vidare offensivt stimulera utvecklingen av i kommunen verksamma företag.

Sävsjö Näringslivs AB (SNAB) bildades våren 2001 som ett treårigt försöksprojekt för att utveckla näringslivet i Sävsjö kommun. Det positiva utfallet gjorde att ägarna beslutade sig för att permanenta bolaget våren 2003.

Sävsjö Näringslivs AB ägs till 50% av Sävsjö Kommun och resterande 50% av Sävsjöortens näringslivsförening. Styrelsen består av nio ledamöter varav sex från näringslivet och tre från kommunen.

Affärsidén är att skapa förutsättningar för en positiv utveckling av Sävsjö kommuns näringsliv.

SNAB jobbar för att:

- Stödja befintliga företag och medverka till nyföretagande
- Skapa mötesplatser för alla
- Skapa nätverk och samarbete mellan företag
- Vidareutveckla företag, företagsledare och personal
- Skapa kontaktnät i kommunen
- Stärka företagens konkurrenskraft genom utbildning, arbetskraft och företagande

SNAB arrangerar olika aktiviteter såsom rådgivning, informationsmöten, föreläsningar etc.

SNAB har satt upp målsättningar och åtgärder i en verksamhetsplan. Den omfattar följande områden:

- Nyföretagande- rådgivning, ordna träffar
- Företagsservice- öka kontaktytor, kompetensutveckling mm
- Skola-Näringsliv – skapa kontakter, ordna aktiviteter

Sävsjös näringsliv präglas av god entreprenörsanda och stor framtidstro. Sävsjö har under senaste åren mottagit flera utmärkelser för sitt goda företagsklimat och för det starka och framgångsrika näringslivet.

Sävsjös höga och centrala läge gjorde att Sävsjö blev viktigt som handelsplats och rekreationsort när stambanan drogs förbi. I vår tid är läget en ännu viktigare faktor för att näringslivet ska fungera och kunna växa med nya etableringar. En av de större näringslivs-satsningarna är Stockarydsterminalen - belägen mitt i Sävsjö Kommun. Ett miljöprojekt som gör det möjligt att flytta transporter från lastbil/landsväg till det miljövänligare järnvägsnätet. Terminalen invigdes i augusti 2008. Med sitt läge vid stambanan finns stora möjligheter till både lager-, fabriks och logistiklösningar.

Småindustrier samt skogs- och jordbruk dominerar näringslivet. Träindustri med sågverk och hustillverkning är viktiga basnäringar. I kommunen finns husfabriker i alla tätorter t ex Sävsjö Trähus, Vallsjöhus, Rörvikshus, Smålandsvillan (Vrigstad) samt Villa Nordic (Stockaryd).

Det finns flera framgångsrika legotillverkare inom inrednings- och möbelindustrin samt inom fönstertillverkning. Trots nedläggningar av slakteri, mejeri och tillverkning av Stureosten har kommunen en stabil livsmedelsindustri med olika tillverkare av mejeri- och charkprodukter.

Metallindustrin är mycket varierande och här finns bland annat företag som är tillverkare av grävskopor, batterihuvor, inredningsdetaljer, byggreglar och hydraulik.

Ett ganska nytt, lite udda företag, är snusfabriken - Skruf Snus. Den ägs av Imperial Tobacco Group, världens fjärde största tobaksföretag.

I kommunen finns norra Europas största pulverlack-erare av aluminium - Alackering AB. En ständigt aktuell fråga är tillgången till kompetent arbetskraft för expansiva företag i kommunen. En annan näraliggande fråga är att många som bor i Sävsjö kommun har arbete i intilliggande orter. Ur alla aspekter är det viktigt med bra vägstandard samt att allmänna kommunikationer fungerar bra.

AB Sävsjö Industribyggnader är ett av Sävsjö kommun helägt bolag med uppgift att bygga och hyra ut lokaler för industri, hantverk och försäljning. AB Sävsjö Industribyggnader har också till uppgift att tillhandahålla lokaler för tjänsteföretag. AB Sävsjö Industribyggnader är mycket aktiv när det gäller att finna lösningar både när det gäller nyetableringar av industri- och tjänsteföretag samt vid utveckling av befintliga företag.

Strategi

- Aktivt arbeta med infrastrukturfrågor såsom väg, järnväg, terminal, kollektivtrafik
- Aktivt arbeta med tillgången till industrimark med olika förutsättningar och för olika verksamheter t ex med industrispår, för lager, handel, tillverkning etc
- Arbeta aktivt och kreativt med att tillgodose lokalbehov för befintliga växande verksamheter eller för nyetableringar. Arbetet kan innebära okonventionella samspel med flera olika aktörer
- Aktivt arbeta för att få fram kompetent personal till företagandet i kommunen
- Synliggöra och marknadsföra Sävsjö kommun som

NÄRING -Skog

etableringsort

- Fortsätt satsa på företagande med anknytning till upplevelser, rekreation och trädgård till nytta för befintliga och nya invånare
- Arbeta med förståelse för företagandets villkor vilket innebär bl a smidig myndighetshandling
- Hållbar utveckling ska vara en grundläggande värdering – med perspektiv på jämställdhet, integration och internationalisering

Skruf snus

Skog

Sävsjö kommun är en skogskommun vilket innebär att skogen har stor ekonomisk betydelse och utgör vår viktigaste råvaruresurs. Hoten mot skogen är många. Utarmningen av näringsämnen genom vårt ökande uttag av biomassa blir ett allt större problem. Kvävened-fallet ökar problemet. Tekniken att återföra aska för att sluta cirkeln är viktig att utveckla och genomföra. Försurningen är ett av de allvarigaste globala miljöproblemen. Kalkningsåtgärder för att upprätthålla balansen fram till dess att situationen förändras är nödvändig. Den statliga skogspolitikens syftar till att åstadkomma en varaktig hushållning med skogarna och botten i principen om en hållbar utveckling. Detta innebär att miljömål och produktionsmål är jämställda. Tillsammans med vägar och järnvägar är ledningsgator det som ger den största synliga påverkan på naturen.

Miljömålet

Skogsmarkens naturgivna produktionsförmåga skall bevaras. En biologisk mångfald och genetisk variation i skogen säkras. Skogen skall brukas så att växt- och djurarter som naturligt hör hemma i skogen ges förutsättningar att fortleva under naturliga betingelser och i livskraftiga bestånd. Hotade arter och naturtyper skall skyddas. Skogens kulturmiljövärden samt dess estetiska och sociala värden skall värnas.

Produktionsmålet

Skogen och skogsmarken skall utnyttjas effektivt och ansvarsfullt så att den ger uthålligt god avkastning. Skogsproduktionens inriktning skall ge handlingsfrihet i fråga om användningen av vad skogen ger.

Kommunens målsättning

- Inom kommunen skall bedrivas ett aktivt och produktivt skogsbruk där hänsyn skall tas till natur och kulturmiljön.
- Det småskaliga skogsbruket bör värnas.

Strategi

För att uppnå produktionsmålet bör följande strategier särskilt uppmärksammas inom kommunen:

- Skogen är en förnyelsebar resurs. Skogen brukas så att den uthålligt producerar en mångfald av värden.
- Den andel av skogsmarksarealen som lämnas orörd av naturvårdsskäl eller sköts för att bevara eller förbättra miljövärdena bör öka.
- De skötselkrävande nyckelbiotoperna vårdas så att miljövärdena bevaras och förbättras.
- Värdefulla kulturmiljöer bevaras och synliggörs. Fasta fornlämningar bevaras i oskadat skick. Övriga kulturmiljöer vårdas så att full hänsyn tas på huvuddelen av arealen.
- Skogsskötsel i känsliga naturmiljöer bedrivs så att miljövärdena bevaras och förstärks. Ungskogarna ges en sådan trädslagssammansättning, täthet och kvalitet att de effektivt utnyttjar marken och får en god värdetillväxt.
- Röjning och gallring utförs i rätt tid, på rätt sätt och i tillräcklig omfattning.
- Skador på växande skog till följd av angrepp av insekter, vilt och svampar begränsas. Därvid beaktas att betesbegärliga trädslag såsom sälg, rönn, ek och asp har möjlighet att utvecklas.
- Virkesvärdet tas väl tillvara och virkesförluster undviks.
- Nyttjande av skogen sker så att skogsmarkens naturgivna produktionsförmåga bevaras. Läckage av näringsämnen begränsas och uttag av biomassa sker så att miljövärdena bevaras.

NÄRING -Jordbruk

Jordbruk

En av de branscher som idag är under stark förändring återfinns inom jordbruket. Konkurrensen är tuff och allt fler gårdar upphör att existera som brukande enheter. Detta är ett stort bekymmer inte bara för näringen utan också för landskapsvården. En av förutsättningarna för ett öppet landskap och bevarande av värdefulla naturmiljöer är ett djurhållande aktivt jordbruk. Ekologisk produktion bör gynnas på olika sätt för att säkerhetsställa landskapsvården.

Den av Sävsjö Biogas uppförda biogasanläggningen vid Djupadal är positiv och utvecklingsbar. Samröttningsanläggningen kommer att producera biogas huvudsakligen av flytgödsel som hämtas ifrån lantbruk i Sävsjö med omnejd. I retur får lantbrukarna en processad biogödsel med högre växttillgänglighet och som luktar mindre. Totalt rör det sig om ca 80 000 m³ gödsel från ca 20 gårdar. Biogasanläggningen kommer att ha en produktion som årligen omfattar 19 GWh komprimerad biogas när den står färdig. Det motsvarar en CO₂-reduktion på 9 000 ton

Kommunens målsättning

Sävsjö kommun skall verka för att förutsättningar skapas till en uthållig jordbruksnäring.

Strategi

- Lokal upphandling av jordbruksprodukter skall aktivt stödjas, dock med hänsyn tagen till givna ramar.
- Medverka till nyetablering, utveckling och avsättning av produkter.
- Aktivt verka för en etablering av tankstation för fordonsgas.
- Sävsjö kommuns fordonspark skall drivas på biogas, där så är tekniskt möjligt, samtidigt som kommunen ska verka för alternativa drivmedel rent generellt.

NÄRING -Övrigt

Täktverksamhet

- Ny täktverksamhet av naturgrus bör undvikas. Behovet av mindre stenfraktioner bör tillgodoses genom krossning av bergmaterial. Detta bör ske på de platser som finns angivna i "Försörjningsplan för ballast i Jönköpings län".
- Inom områden med befintliga, eller framtida, grundvattentäkter skall täktverksamhet ej förekomma.
- Inom områden där särskilt hög radonhalt föreligger skall utvinning av bergkross undvikas för byggnadsändamål. Byggnation i högriskområden skall ske radonsäkert och i normalriskområden med ett radonskyddat utförande.

Miljösaneringar

I kommunen finns listade områden och objekt där miljöfarlig verksamhet har förekommit. Flera av dessa utgör troligen ingen miljöfara och bör, efter kontroll, avfärdas från listan. Där en misstänkt förorening verkligen kan finnas bör noggrannare undersökningar utföras. I de fall som en utredning visar att marken bör saneras skall sådana åtgärder då vidtagas.

Gödsel i kretslopp

Miljösanering

FRITIDS- OCH BESÖKSNÄRING *-Nationella mål*

Levande sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och variationsrika livsmiljöer. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.

Myllrande våtmarker

Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.

Levande skogar

Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras och kulturmiljövärden och sociala värden värnas.

Ett rikt odlingslandskap

Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.

God bebyggd miljö

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö och fungera för alla och bidra till en förbättring av den regionala och globala miljön. Natur- och kulturvärden skall tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och energi och andra naturresurser främjas.

Giftfri miljö

Miljön ska långsiktigt vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Skyddande ozonskikt

Ozonskiktet utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.

FRITID

-Fritids- och idrottsanläggningar

Kommunens målsättning

Målmedvetet skapa goda förutsättningar för idrott och rekreation för föreningslivet och kommuninvånarna med inriktning mot ungdomar. Kommunen har ett övergripande ansvar för att det finns en väl fungerande fritidsgårdsverksamhet med ett bra och modernt ledarskap. Verka för att kommuninvånarna ges möjlighet till stimulerande inomhusbad året om. Överföring och drift av anläggningar i föreningsregi ska göras där föreningslivet har vilja och kapacitet att överta ansvaret.

Strategi

Utveckling av Familjebadet

För att bibehålla Familjebadets attraktionskraft måste en satsning ske på nya attraktiva verksamheter. Vilket samtidigt innebär en utveckling av anläggningen.

Utveckling av idrottsanläggningarna

För att utveckla idrottsanläggningarna i kommunen och inom Sävsjö FritidsCenter bör en av de befintliga gräsplanerna inom området byggas om till en konstgräsplan med belysning. Fördelar med denna åtgärd är att det därigenom skapas en fotbollsanläggning som kan utnyttjas av kommunens alla fotbollsföreningar, året runt. Samtidigt läggs grusplanen vid Sturevallen ned.

-Motions- och friluftsanläggningar

Kommunens målsättning

Tillgängligheten för allmänheten bör säkerställas genom att kommunen äger eller har långsiktiga nyttjanderättsavtal, tillgång till markområden för motions- och friluftsverksamhet i anslutning till kommunens fyra större tätorter. Speciella och skonsamma skogsavverkningsplaner ska finnas för kommunens olika motionsområden. För att säkerställa ett bra friluftsliv måste kommunen, i första hand på kommunägd mark, beakta att t.ex. inte utarrendera jakträtt i tätortsnära friluftsområden. Se till att det, i anslutning till de befintliga idrotts- och fritidsanläggningarna (kommun- och föreningsägda), reserveras områden för en framtida utbyggnad av denna typ av anläggningar.

Strategi

Motionsspår runt Eksjöhovgårdssjön

Motionsspåret runt Eksjöhovgårdssjön i Sävsjö är mycket populärt och används flitigt. Kommunen bör se till att den mark som används för detta ändamål blir tillräckligt säkrat och skyddat mot annan användning och intrång från annan verksamhet.

Sävsjö Skyttecenter

BESÖKSNÄRING

Kommunövergripande

Kommunens målsättning

Kommunen skall genom samverkan med enskilda och organisationer aktivt verka för att besöksnäringen utvecklas i en positiv riktning och Sävsjö kommun blir ett attraktivt besöksmål för utomstående likaväl som för kommuninvånare att tillbringa sin fritid i. Denna utveckling skall vara i samklang med de övergripande miljömålen och vara ett sätt att uppnå dessa.

Strategi

Kommunledningskontoret en samordnad roll för glesbygds-, turist- och naturfrågor. Med samverkanskontrakt mellan kommunledning och samhällsorganisationer skall träffar regelbundet ordnas där dessa frågor behandlas. Genom fördjupat kontaktnät i hela kommunen skall handlingsprogram för dessa frågor förankras och utvecklas samt genomdrivas. Samarbetet med Smålands Turism AB bör fortsätta och utvecklas för att stärka regionen som helhet. Inom dess ramar bör dock de ingående kommunernas särarter och specialiteter marknadsföras och utvecklas individuellt.

Handlingsprogram

Sävsjö kommun har mycket att erbjuda. Det finns ett stort antal entreprenörer inom besöksnäringen och genom samarbete kan den styrka som behövs för att göra Sävsjö till ett attraktivt besöksmål. Genom samordning av de olika verksamheterna och attraktionerna kan detta tillsammans skapa sådant som kan vara slagkraftigt. Samarbete med etablerade researrangörer och lokala näringsidkare bör utvecklas. Den kommunala turistverksamheten bör utvecklas mot att mer främja de lokala turistsatsningarna och privata engagemangen. Inom kommunen finns ett antal samman-

hållande projekt som kan fungera som teman och magnet för att få turister att komma till just Sävsjö kommun. Till uppräknade teman kan ett flertal andra verksamheter knytas och marknadsföras tillsammans. Behovet av övernattning kan tillgodoses genom hotell, pensionat, stug- och rumsuthyrning samt camping. Genom cykelvägar kan man bese målen och cyklar kan hyras ut. Fiske och fiskekort kan ordnas. Hantverkare kan besökas och kanoter hyras ut. Vilt safari och andra naturorienterade aktiviteter kan arrangeras mm. Målet bör vara att först locka hit turisten för att sedan kunna bjuda ut allt annat som finns.

- Eksjöhovgårdsområdet med slottsruin, herrgård, fritidsanläggningar, vandringsstigar mm. Här har Familjebadet redan idag en stor dragningskraft.
- Komstad med sin välbevarade miljö har stor potential att vara ett attraktivt besöksmål

1100-talskyrkorna

Inom kommunen finns ett flertal intressanta kyrkor från medeltiden. Dessa är Vallsjö gamla kyrka, Hylletofta, Norra Ljunga, Hjärtlanda och Gamla Hjälmseryd. Här har ett attraktivt informationsmaterial tagits fram och vägvisningen har förbättrats.

Vägsträckan Möcklehult-Slättö-Karshult

Vägen går genom gammal välbevarad kulturbygd med flera stengårdsgårdar. De flesta av byggnaderna är av äldre ursprung. I närheten finns också ett äldre urskogslikt område och flera vandringsleder i det hävdade beteslandskapet. Naturmiljöerna runt Hultsjö Runt Hultsjö finns flera naturmiljöer som är skyddsvärda. Bland dessa kan nämnas Linneåns mader, sjön Övingen och naturreservatet Kråketorpsskogen.

Familjebadet, Sävsjö

BESÖKSNÄRING

Vattenvägarna vid Vrigstad

Väster om Vrigstad finns ett omfattande sjösystem med bl a Slättsjön, Lundholmssjön och Storsjön. Dessa förbinds av Storån som flyter vidare ut i Rusken. Området är mycket fågelrikt och vattendragen lämpar sig mycket väl till paddling.

Gamla Hjälmseryd

Eva Spångbergs anläggning vid Gamla Hjälmseryd är en av de mest välbesökta attraktionerna i kommunen.

Äventyrshuset Boda Borg

Utgör kommunens största attraktion, när det gäller antalet besökande.

Samordning

För att få en helhet på turistsatsningarna bör verksamheter samordnas. Bland dessa kan nämnas:

- Ett enhetligt fiskekort, gemensamt för hela kommunen.
- På de attraktioner som är välbesökta bör ordentlig information och marknadsföring ske för de övriga turistprojekten.
- Turistinformationen samordnas och placeras på strategisk plats.
- Markansföring av samtliga verksamheter med turistanknytning sker genom

www.upplevelseriket.se

- Kommunledningskontoret ansvarar för att uppdatera material såsom kartor, broschyrer mm och når ut med denna information både via Internet och via normala informationskanaler.

Bodaborg, Sävsjö

TRAFIK -Nationella mål

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.

God bebyggd miljö

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö och fungera för alla och bidra till en förbättring av den regionala och globala miljön. Natur- och kulturvärden skall tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och energi och andra naturresurser främjas.

Giftfri miljö

Miljön ska långsiktigt vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Nollvisionen

Grundbulten i Regeringens proposition 1996/97:137, "Nollvisionen och det trafiksäkra samhället". Där anges bl a "att det långsiktiga målet skall vara att ingen dödas eller skadas allvarligt till följd av trafikolyckor inom vägtransportssystemet, samt att vägtransportssystemets utformning och funktion anpassas till de krav som följer av detta".

FN:s standardregler för funktionshindrade

Tillgänglighet

"Staterna bör inse tillgänglighetens betydelse på alla områden i utvecklingen mot full delaktighet oavsett vilka eller hur stora funktionshinder människor har skall staterna a) införa handlingsprogram som gör den fysiska miljön tillgänglig för dem och b) se till att de får tillgång till information och möjlighet till kommunikation".

Kommunens målsättning

Sävsjö kommuns miljöpolicy anger följande:

1. Ämnen från jordskorpan får inte öka i naturen.
2. Naturfrämmande ämnen får inte öka i naturen.

- Enligt trafikpolicy för Sävsjö kommun baserad på kommunens miljöpolicy och ett nollvisionstänkande: "Sävsjö kommun skall aktivt medverka till att uppnå en miljövänligare, säkrare och trivsammare trafikföring"
- Enligt "Handikappolitiskt program - Sävsjö kommun" är målet att trafikanter med funktionshinder ska kunna färdas inom kommunen på samma villkor som övriga trafikanter.
- Enligt Sävsjö kommuns allmänna övergripande mål skall kommunens utveckling inriktas på att hela kommunen skall leva.
- Vid utformningen av den fysiska miljön i Sävsjö kommun skall brottsförebyggande aspekter beaktas. Den fysiska miljön skall så långt det är möjligt utformas så att risken för brott minimeras.
- Sävsjö kommun skall tillse att gällande miljö kvalitetsnormer efterlevs.

TRAFIK -Riksintressen

Kommunens målsättning

Sävsjö kommun skall i sin planering ta hänsyn till vägar och järnvägar som är av riksintresse enligt de förutsättningar som anges av Trafikverket.

Vägar och järnvägar

Med stöd av miljöbalken 3 kap 8 § har följande vägar och järnvägar inom kommungränsen utpekats som riksintresse:

Vägar

Riksväg 30. Den utgör förbindelse mellan regionala centra; Ronneby – Växjö – Jönköping. Detta medför att vägsträckan skall skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar tillkomsten av eller utnyttjande av väganläggning. Trafikverket anser att det innebär att vägens funktioner skall skyddas avseende möjligheterna att erhålla:

- god transportkvalitet
- god tillgänglighet
- god trafiksäkerhet
- god miljö

Järnvägar

Stambanan, Stockholm - Nässjö. Avgränsningen inkluderar de stationer för resandebytten och bangårdar för godshantering och övriga spåranslutningar som behövs för att säkerställa transportfunktionen samt även nya stråk och markreservat som kan förväntas ingå i detta nät.

TRAFIK -Kommunikationer och infrastruktur

Allmänt

Väl fungerande allmänna kommunikationer är av yttersta vikt för kommunens utveckling. Idag tillhör Sävsjö arbetsmarknadsregion Vetlanda/Sävsjö, men det krävs tillgång till en betydligt större arbetsmarknadsregion för en god utveckling i kommunens företag och för att arbetskraften skall ha ett tillräckligt utbud av arbetstillfällen och det sker genom väl utbyggda allmänna kommunikationer. Det är angeläget att arbeta för att allmänna kommunikationer etableras för att passa såväl inpendling som utpendling. För de lokala företagens arbetskraftsförsörjning är inpendlingen angelägen att bygga upp.

Enskilda vägar

I Sävsjö kommun finns ca 31 mil enskilda statsbidragsvägar och ca 7 mil enskilda utfartsvägar. Åt ca 65 samfälligheter har Sävsjö kommun påtagit sig skötselansvaret för ca 23 mil statsbidragsvägar. Sävsjö kommun sköter även utfartsvägar vad gäller grusning, hyvling och snöröjning. Målsättningen är att Sävsjö kommun verkar för att en bra standard och framkomlighet erhålls på det enskilda vägnätet. Kommunen bör även fortsättningsvis ta på sig enskilda samfälligheters skötselansvar av statsbidragsvägar i de fall vägsamfälligheterna så önskar.

TRAFIK -Vägar

Kommunens målsättning

Sävsjö kommun skall, i samarbete med Trafikverket, verka för att såväl det allmänna som det enskilda vägnätet får en bra vägstandard och god utformning ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Strategi

För utförlig redogörelse av förslagen se Projektkatalogen s.39,49

V1-Ny väg mellan Stockaryd och riksväg 30.

V2,3,4-Planerad förbifart i Vrigstad, vägreservat för planerad förbifart

T5-Ny väg genom södra Mäjensjöområdet.

- **Riksväg 30**, länsväg 127 och 128. Säkerheten förbättras allmänt med åtgärder i form av t.ex. ”mjukgörande” av vägområdet. För Rv 30 bör framkomligheten allmänt höjas och standardhöjande åtgärder utföras företrädesvis med en 2+1 fils utformning.
- En satsning på **vägarna 748, 758 och 759** bör göras för att uppnå bra vägkommunikation med Vetlanda kommun och vidare öster ut mot Kalmar län.
- **Väg 756**, mellan Stockaryd och Rörvik bör upprustas och standardhöjande åtgärder utföras.

TRAFIK -Järnvägar

Kommunens målsättning

Sävsjö kommun skall verka för att möjligheterna att använda järnvägen för både person- och godstransport ökar samt att säkerheten på och kring järnvägsområdet säkerställs såsom planskilda korsningar, stängseluppsättning mm.

Strategi

Omfattning

Regionaltrafiken bör utökas på stambanan i södergående sträckning, samt att tågen gör fler stopp vid kommunens stationer. Stockaryds station återetableras och kommunen skall arbeta för att etablera tågstopp även i Rörvik.

Ombyggnad av stationsområdet i Sävsjö till Resecentrum med anpassning för funktionshindrade och säker busshållplats bör ske snarast.

Arbetet med att förbättra förutsättningarna för södergående trafik från Stockarydsterminalen skall intensifieras.

Ett industrispår i anslutning till nytt industriområde vid Aleholm skall etableras.

Planfria korsningar

Ombyggnad till planfria korsningar med Södra stambanan. Gäller väg 822 (Skrapstad) och väg 740 (Kullen) bör ske och finns med i föreslagen plan för uppgradering av Södra Stambanan till 250 km/tim.

TRAFIK -Busslinjer

Kommunens målsättning

Sävsjö kommun skall verka för att det kollektiva resandet ökar samtidigt som ett bra kollektivtrafiknät till angränsande arbetsmarknadsregioner upprättas/upprätthålles.

Strategi

Allmänt

Busstrafiken kompletterar tågtrafiken och skall anpassas för övergångar till tågtrafiken. Busstrafiken har också en viktig roll för att sammanbinda målpunkter där tågtrafik inte finns eller inte är konkurrenskraftig. Ett system med snabba transporter med buss kan etableras om pendlerparkeringar finns och om systemen med gång- och cykelvägar utvecklas.

Inom kommunen finns närtrafik för att ge de boende på landsbygden möjlighet att, med hjälp av allmänna kommunikationer, ta del av det utbud som finns i tätorterna.

Omfattning

Kollektivtrafiken bör utökas både vad gäller målpunkter, turer och turtäthet. Det gäller framförallt busstrafik i nya riktningar för att förbättra möjligheter till arbetspendling, studiependling och pendling för fritidsresor.

Hållplatser/Stationsområden

Allmänt bör handikappanpassade och trafiksäkra bussfickor anordnas för av- och påstigning. Prioritering bör göras för busshållplatser vid Nya Hjälmseryd, Gamla Hjälmseryd, Norra Ljunga, Väg 128 norr om Sävsjö och Vallsjö.

TRAFIK -Gång- och cykelnät

Kommuntäckande GC-nät

Kommunens målsättning

Sävsjö kommun ska, i samarbete med Trafikverket, upprätta en genomförandeplan för ett kommunomspännande säkert och lättframkomligt gång- och cykelnät. Tillsammans med lokala organisationer kan detta nät utvidgas till att omfatta även andra delar inom kommunen.

Strategi

Förslag på ett kommuntäckande gång- och cykelnät framgår av karta i **Projektkatalogen s.50**

TRAFIK -Farligt gods

Kommunens målsättning

Sävsjö kommun skall förebygga och upprätta en beredningsplan för att hantera miljöolyckor.

Strategi

Förebyggande åtgärder vid miljöolycka

Utmed rekommenderad transportled för farligt gods bör konsekvensbeskrivning utföras och åtgärder vidtagas för att säkra upp den omgivande miljön vid en ev olyckamed utströmmande vätska vid följande platser:

Riskklass 1 (vattentäkter)

- Allgunnen är ytvattentäkt för Rörvik och Lammhult samhälle. Här bör även järnvägen tas som utgör en stor riskpotential. En riskutredning för ytvattentäkten är gjord 1996. I denna ingår riskinventering angående det allmänna vägnätet och järnvägen. Ett fullföljande av det åtgärdsprogram som ingår i denna är synnerligen viktigt.
- Området vid Nya Hjälmseryd är grundvattentäkt för detta samhälle.

Trafikverket har genomfört åtgärder till skydd för Vallsjöns- och Vrigstads vattentäkter.

Riskklass 2 (naturmiljöer)

- Naturområde vid Skrapstadsjöns östra sida.
- Biskopsbo-Köpstad som är ett bevarandeklassat område nordost om Vrigstad.
- Område vid Brohultasjön.
- Naturområde vid Alsarpasjöns östra sida.
- Eksjöhovgårdssjön

Riskklass 3 (säkerhetsrisk)

Järnvägen skär genom tre av kommunens fyra tätorter, Sävsjö, Stockaryd och Rörvik. Detta utgör en stor

riskpotential. Insatsplaner bör upprättas för att effektivt och snabbt kunna åtgärda eventuella olyckor. Vid nyetablering i närheten av järnvägen är en ordentlig riskanalys viktig att utföra med avseende på bl.a. säkerhetsavstånd för olika verksamheter och bostäder.

TRAFIK -Buller

Buller definieras som oönskat ljud och är den störning som berör flest antal människor i Sverige. Buller kan påverka människors hälsa och välbefinnande både direkt och indirekt.

Samhällsbuller, som omfattar buller från biltrafik och järnväg, är en viktig planeringsfråga. I Sävsjö kommun är de flesta samhällena uppbyggda kring järnväg eller kring vägar med tung genomfartstrafik. För att uppfylla riktvärdena finns olika planeringsåtgärder såsom skyddsavstånd, bulleravskärmning samt tystare trafik. Det senare kan uppnås bl a med lägre hastighet, mindre trafikmängd eller förbud mot tung trafik vissa tider.

Oftast krävs samband med detaljplanering för nya bostäder att det anordnas ett skyddsavstånd till bullerkällan. Dessa avstånd blir många gånger mycket stora. Stora avstånd till bullerkällan i centrala lägen kan ge en i övrigt oönskad, gles och ödslig samhällsbyggnad.

Självklart bör det finnas mycket välgrundade skäl att bygga bostäder i ett trafikbullerutsatt läge. Men där det finns goda motiv kan man även överväga andra åtgärder än stora skyddsavstånd. Bostadshus i bullerutsatta lägen kan utformas utifrån platsens förutsättningar. Det kan innebära att den tillkommande bebyggelsen behöver utformas på annat sätt än befintlig bebyggelse.

TRAFIK -Tätorter

Strategi

Upprätta trafikanalyser för olika trafikslag och inventera konfliktsituationer och befintliga förhållanden som grund för ombyggnad och anpassning av trafiksystemet. Detaljutformning av åtgärder skall ske i samarbete med de lokala handikapporganisationerna. Följande kvalitetsanspråk bör vara grundläggande för detta utförande:

Trafiksäkerhet och trygghet

De som går eller cyklar inom tätorten bör inte hindras eller störas av biltrafiken så att deras livskvalitet begränsas i avsevärd grad. Särskilt gäller att barn, äldre och funktionshindrade bör kunna förflytta sig tryggt och säkert mellan bostaden och sina vanligaste målpunkter.

Framkomlighet och tillgänglighet

Tätortens gatunät bör utformas så att samtliga trafikslag ges möjlighet att med rimlig lätthet få tillgång till ortens utbud och aktiviteter. Därvid bör barnens, de äldres och de funktionshindrades behov och prestationsförmåga vara dimensionerande. I konfliktsituationer skall oskyddade trafikanter samt busstrafikanter och utryckningsfordon prioriteras.

Orienterbarhet och tydlighet

Utformningen bör underlätta orienteringen för trafikanterna. Särskilt bör synskadades orienteringsbehov beaktas och prioriteras. Nätutformningen samt detaljutformningen av varje enskild gata bör ge tydlig och entydig information till trafikanterna om gatans trafikfunktioner och om önskvärt beteende för olika trafikantkategorier.

Miljöskydd och kretsloppsanpassning

Trafikens emissioner bör begränsas och gatubygandet bör anpassas, så att de mål kan uppnås som Riksdagen antagit, såsom riktvärden för föroreningar och buller samt en övergång till en kretsloppsanpassad infrastruktur.

Hastighetsanpassning

Sävsjö kommun har tillsammans med övriga Höglandskommuner arbetat fram en policy för vilka hastigheter som är lämpliga inom tätort. Arbetet har genomförts i samarbete med NTF.

Nuvarande begränsningsintervall om 30 km/tim och 50 km/tim inom tätort kommer i stor utsträckning att överges. I stället kommer de nya huvudintervallerna handla om 40 km/tim och 60 km/tim.

Generellt kommer 40 km/tim att gälla inom tätort med vissa undantag för genomfartsgator där gång- och cykeltrafik separerats från körbanan. I dessa fall kommer 60 km/tim att tillåtas. I specifika fall kan även 30 km/tim att tillämpas, t ex vid skolor.

”Vägportar” vid övergång från landsbygd till tätort sänker hastigheten. Behovet av dessa bör särskilt diskuteras med Trafikverket.

Gång- och cykelpassager

Lagstiftningen kring vem som har företräde vid formellt skyltade övergångsställen är oklar. Tyvärr har detta lett till ökade olyckor mellan bilister och fotgängare/cyklister. Trafikverket förordnar därför att kommunerna endast i tvingande fall anlägger formella övergångsställen. I stället rekommenderar man att skiljehägringar utförs. Passagen ska utföras så att den är synlig för bilisten och tillgänglighetsvänlig

för gång- eller cykeltrafik. Men det är bilisten som har företräde före gångare eller cyklist.

Sävsjö kommun har arbetat utifrån de nya rönerna och tagit bort ett stort antal formella övergångsställen. Detta arbete bör fortsätta och ske i samråd med Trafikverket. I centrala delar av Sävsjö och Vrigstad är formella övergångsställen motiverade.

TRAFIK -Sävsjö

För utförlig redogörelse av förslagen se Projektkatalogen s.13-24

Vägar

T1- Väg 128:s barriäreffekt mot friluft- och rekreationsområdet i öster. Trafiksäkerhetshöjande åtgärder genom byggande av gc-tunnel.

T2- Vid infarten till Sävsjö i väst kan en rondell komma att placeras.

T3- Väg 127 skär igenom Sävsjö och skapar flera problem i sin nödvändighet. Buller är en faktor som spelar stor roll för de som bor och rör sig i området men även för framtida bebyggelse då kraven på buller nivåer är högre än någonsin.

T4- Separat GC-väg från väg 128 till Källeryd.

T5- Ny väg genom södra Mäjensjöområdet.

T6- Ny rondell vid Djupadalsverket.

T7- Ny rondell vid infarten till Skruf snus.

T8- Uppgradering av Eksjöhovgårdsrastplatsen.

Övrigt

- Cirkulationsplats, Eksjöhovgårdsvägen-Storgatan-Linnégatan.

- Cirkulationsplatser på väg 127:s östra infart mot Sävsjö.

- Väg 127:s barriäreffekt genom riksintresset.

- Eksjöhovgård. Trafiksäkerhets- och miljöhöjande åtgärder.

Järnväg

- Bullerskärm bör placeras vid vissa sträckor.

TRAFIK -Vrigstad

För utförlig redogörelse av förslagen se Projektkatalogen s.29-34

Vägar

T1- Ny avlastningsväg från länsväg 127 till Trävaruvägen.

T2- Trafikförtydligande åtgärder vid bensinmacken samt infarten till Vrigstad skola

T3- GC-väg och bro över Vrigstadån.

T4- GC-väg till Hagens camping.

Övrigt

- Vägreservat för planerad förbifart norr och öster om samhället bör tas bort med hänsyn till bl a den känsliga naturen. Ett nytt vägreservat skapas för att, ev i framtiden, knyta ihop riksväg 30 och länsväg 127

- En gc-väg/vandrigsled bör skapas utmed ån.

TRAFIK -Stockaryd

För utförlig redogörelse av förslagen se Projektkatalogen s.37-39

Vägar

T1- GC utbyggnad mot Tallbacken.

T2- Tydligare portar till samhället för att öka medvetenhet om vart samhället börjar och slutar.

U1- Utveckling av stations området med ny perrronger mm.

Järnväg

U1- Utveckling av stations området med ny perronger. Bil- och cykelparkering längs ömse sidor av södra stambanan vid nya perronger.

- Bullerskärm bör placeras mot järnväg i samhällets södra del.

TRAFIK -Rörvik

För utförlig redogörelse av förslagen se Projektkatalogen s.42-47

Vägar

T1- Hastighetsdämpande åtgärd vid västra infarten.

T2- Ny vägsträckning av väg 740 i syfte att leda tung trafik i utkanten av Rörviks samhälle.

T3- Separat GC-väg utmed den östra infartsvägen.

T4- Trafiksäkerhetshöjande åtgärder samt separat GC-väg längs genomfartsgatan.

Övrigt

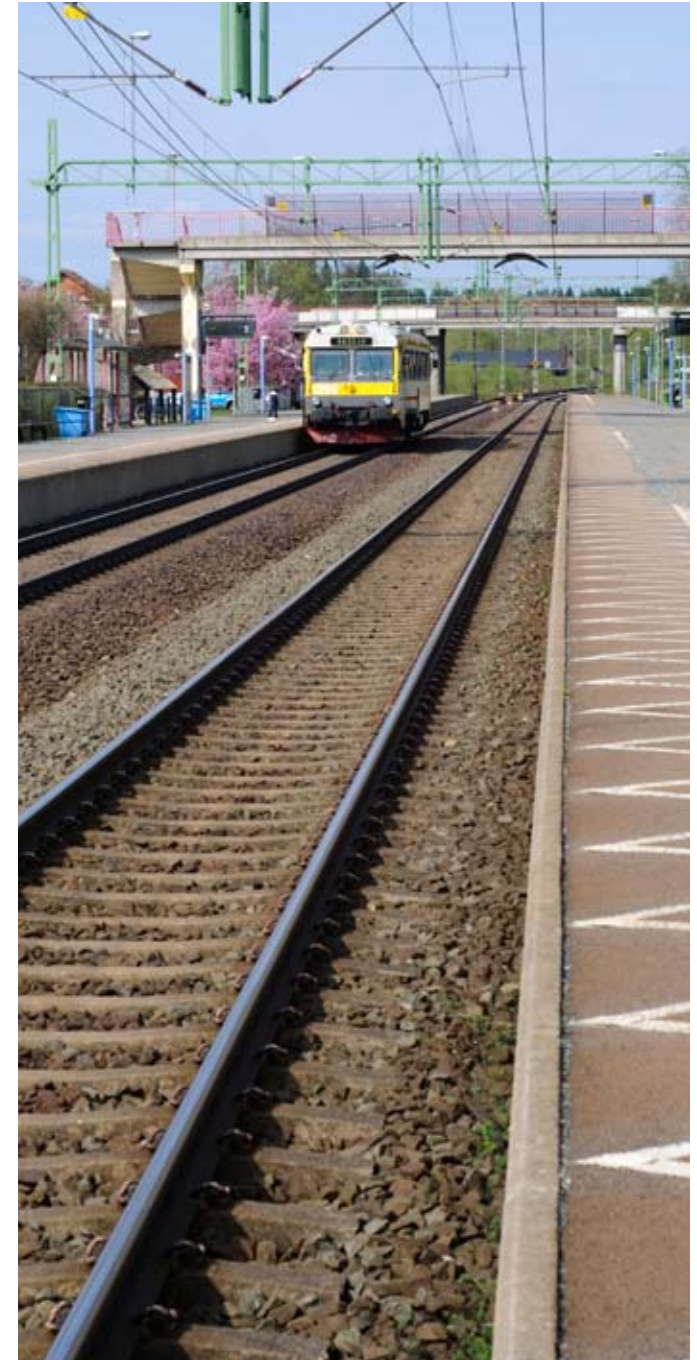
- Befintligt vägreservat till förbifart norr om samhället slopas.

- Trafiksäkerhetshöjande åtgärder såsom t ex separering av gc-väg och säkrare korsningar bör genomföras på den gata som tung trafik använder för transporter till industriområdet i södra delen av samhället.

Järnväg

U1- Hållplats för järnväg bör skapas och regionaltågtrafiken påverkas för att utöka trafiken till Rörvik.

- Bullerskärm bör placeras mot järnväg söder om viadukt.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Bakgrund och syfte

Under år 2009 diskuterades inriktningen för arbetet med nästa översiktsplan. Ställningstagandet innebar att nästa översiktsplan skulle bli strategisk och genomförandeinriktad.

Enligt miljöbalken tillhör översiktsplaner den typen av planer som ska åtföljas av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Miljökonsekvensbeskrivningen av översiktsplanen är ett beslutsunderlag och utgör ett stöd i planeringsprocessen.

Denna MKB håller en detaljeringsgrad som är möjlig med hänsyn till översiktsplanens strategiska nivå. MKB:n innehåller resonemang kring de miljökonsekvenser som kan uppstå av den nya översiktsplanen. Viktiga faktorer att bevaka i framtidens mer detaljerade planering identifieras och möjliga konflikter mellan områden pekats ut.

Så här säger lagen:

Miljöbalken 6 kapitlet (rubrik ”Miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar av planer och program”):

11 § När en myndighet eller kommun upprättar eller ändrar en plan eller ett program, som krävs i lag eller annan författning, skall myndigheten eller kommunen göra en miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen, om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen eller programmet så att en hållbar utveckling främjas.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka slags planer och program som alltid kan antas medföra en betydande miljöpåverkan samt om undantag från kravet på miljöbedömning. Regeringen får också meddela föreskrifter om samråd i samband med bedömningen av om en plan, ett program eller en ändring

kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Lag (2004:606).

Plan- och bygglagen 4 kapitlet:

2 a § Vid upprättandet av översiktsplanen skall också bestämmelserna i 6 kap. 11-18 och 22 §§ miljöbalken tillämpas, om planen kan antas medföra en sådan miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken. Lag (2004:603).

MKB-förordningen

4 § Vid tillämpningen av 6 kap. 11 § miljöbalken ska genomförandet av en plan, ett program eller en ändring i en plan eller ett program antas medföra en betydande miljöpåverkan om

1. genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, eller
2. planen, programmet eller ändringen anger förutsättningarna för kommande tillstånd för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i 3 § första stycket eller i bilaga 3 till denna förordning och är a) en översiktsplan enligt 4 kap. plan- och bygglagen (1987:10),

Avgränsning

Avgränsningen fokuserar på de miljöområden som är relevanta i detta skede. Avgränsningen har skett med utgångspunkt i en identifiering av väsentliga miljöaspekter i samtal mellan representanter för Sävsjö kommun och för Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Miljöpåverkan av översiktsplanen orsakas främst av planerad bebyggelseutveckling, framtida transportbehov och valet av transportslag. Trafiken orsakar påverkan i form av buller, utsläpp av luftföroreningar,

utsläpp av växthusgaser, olycksrisker, utsläpp av trafikdagvatten, intrång i natur- och kulturmiljöer samt i rekreationsområden.

Då översiktsplanen är strategisk och översiktlig har bedömningen inriktat sig på att identifiera potentiella konflikter med studerade miljöaspekter. De slutgiltiga konsekvenserna är helt beroende av vilka delar av översiktsplanens förslag som genomförs och hur de genomförs.

Nedan redovisas endast en mycket kort sammanfattning av samrådsunderlaget för Sävsjös nästa översiktsplan. Fokus ligger på de frågor och utgångspunkter som är viktiga för MKB:n.

Bedömningen är gjord med en bred definition av ”miljö”. Bedömningen avgränsas i tid utifrån planens förmodade verkningar på kort, medellång och lång sikt. Bedömningen avgränsas i rum, bl.a. med beaktande effekter som kan öka med tiden, och indirekta effekter. Bedömningens fokus är mark- och vattenanvändning och det är den betydande miljöpåverkan som den förändrade mark- och vattenanvändningen kan ge upphov till.

Frågor som bedöms bättre i en detaljplan eller i en tillståndsprövning har inte tagits med.

MKB:n omfattar samma område som översiktsplanen, det vill säga mark och vatten inom hela Sävsjö kommun.

Planens tidsmässiga avgränsning är ca 15-20 år, till omkring 2030.

Påverkan, effekt och konsekvens

MKB:n skall identifiera och beskriva de direkta och indirekta effekter som den planerade verksamheten eller åtgärden kan medföra dels på människor, djur, växter, mark, vatten, luft, klimat, landskap och kulturmiljö. Även effekten på hushållning med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt identifieras. Även effekterna på annan hushållning med material, råvaror och energi redovisas. Vidare är syftet att möjliggöra en samlad bedömning av dessa effekter på människors hälsa och miljön.

Uppföljning

Översiktsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen skall följas upp tillsammans i samband med att beslut om aktualitet i framtiden tas av kommunfullmäktige.

Förslagen

Förslagen för **Sävsjö** är till största delen förtätningar av samhället eller bebyggelse i anslutning till tätorten, vilket är bra ur miljösynpunkt. Att samhället byggs tätt ökar underlaget för service.

Förslagen B1, B2, B12 och B13 innebär att skogsmark och odlad mark i anslutning till tätorten tas i anspråk.

B1 "tätortsnära hästgårdar" innebär inte säkert att det blir hästhållning men om så sker är det numera inte avståndet till bostad som räknas ur allergisynpunkt. Skyddsavstånden togs fram på 1990-talet då hästnäringen inte alls var lika stor som idag. I samarbete med Socialstyrelsen sattes 500 meter som riktlinje mellan bostäder och större hästanläggningar vid nyetableringar. Avståndet byggde delvis på gamla rekommendationer för grisstall och delvis på tron att allergener från hästar lätt kunde färdas med vinden.

Forskning har visat att hästallergener inte rör sig långt alls med vinden och just när det gäller hästar är inte luktproblemen lika stora som för exempelvis grisar.

Närheten till samhället gör att det blir cykelavstånd till all samhällsservice. Eftersom det är sannolikt att det blir barnfamiljer i området är lokaliseringen bra för miljön.

T1 och T4 innebär att GC-nätet görs trafiksäkrare även för friluftslivets intressen.

T2, T3, T5 och T6 och syftar till att öka trafiksäkerheten och vägtrafikbullret genom samhället.

I1 kan bli ett miljövänligare logistik-/industriområde där man kan minska lastbilstransporter till förmån för järnvägstransporter.

Syftet med S4 är att skapa förutsättningar att minska den sällanköpshandel som i allt större utsträckning sker med bil i regioncentra långt från bostadsorten.

Förslagen för **Vrigstad** är, även dem, till största delen förtätningar av samhället eller bebyggelse i anslutning till tätorten. Att samhället byggs tätt är bra ur miljösynpunkt bl a ökar underlaget för service.

Norra och västra förbifarter samt T1 är olika steg för att leda trafiken utanför centrum. Risken att förlora underlag för centrumhandel, restauranger, hotell m m har gjort att man hittills velat satsa på "miljöprioriterad genomfart". Om trafikmängderna - inte minst den tunga trafiken - fortsätter att öka bör man hålla vägreservat för den genomfartstrafik som inte ska till centrum. Alltför mycket trafik i centrum kan på lång sikt medföra problem med framkomlighet, med trafiksäkerhet, buller och utsläpp.

S1 och S2 är avsett för verksamheter som behöver ett exponerat läge t ex sällanköpshandel. En icke störande verksamhet i ett så här centralt läge är positivt ur miljösynpunkt eftersom transportbehoven hålls nere.

Förslagen för **Stockaryd** handlar mycket om trafikfrågor: T2 ska ge lägre hastighet in i samhället efter att man passerat en "port". T1 är en fortsatt utbyggnad

av GC-vägarna som ska ge bl a tryggare skolvägar. U1 ska bidra till ökat tågresande.

Attraktiv tomtmark B1 föreslås vid N1. Dammen ska vara ett fördröjningsmagasin, en enkel reningsanläggning samt ett vackert inslag då man kommer till samhället.

Förslagen för **Rörvik** handlar också mycket om trafikfrågor:

T2 är ny anslutningsväg till Rörvik Timber, som förbättrar trafiksäkerhet och miljö i centrum. T3 är en separat GC-väg vid östra infarten, som höjer säkerheten för cyklister och gående. T1 är hastighetsdämpande åtgärd – en port – vid västra infarten. T4 är säkerhetshöjande åtgärder längs med Storgatan och dess genomfartstrafik.

Attraktiv, sjönära tomtmark B1, B2, B3 föreslås i anslutning till tätorten. De områden som ianspråktagas är närmast att likna vid impediment.

I kommunen i övrigt föreslås

- Utvecklingsområde för Vallsjön. Syftet är att förbättra befintliga avloppsförhållanden genom att förtäta området samtidigt som det förses med godtagbara avloppsförhållanden.

- Sävsjö Trädgård ska stärkas. Parkmiljön betyder mycket för det mänskliga välbefinnandet.

- Bosättningar på landsbygden ska stimuleras. Anpassning till lokal tradition ska gälla både vid lokalisering och utformning.

- Kommuntäckande GC- nät. För rekreation och som ett alternativ till bil- eller kollektivtrafik bör det byggas ut separata cykelvägar.

- Förbättringar och nya vägar föreslås. Runt Vrigstad samt mellan Gamla Hjälmseryd och Stockaryd föreslås nya vägar. Förbättringar föreslås Sävsjö/ Stockaryd/ Rörvik.

Nollalternativ

Nollalternativet är det troliga utvecklingsalternativet om man inte satsar på de förändringar som planen föreslår.

Konsekvenserna blir att inga nya bostadsområden kommer till. Genom den utglesning som sker kommer kommunen inte att kunna motverka befolkningsminskningen. Flyttkedjorna minskar och därmed blir det i slutändan inga billigare bostäder lediga för äldre och ungdomar.

Förutsättningarna att flytta transportbehovet till järnväg minskar i nollalternativet, likaså möjligheten att öka kollektivresandet med tåg från Stockaryd med omnejd.

Vid nollalternativet kan problemen med trafiken genom tätorterna öka i samma takt som trafikmängderna ökar. Trafiksäkerheten för de oskyddade blir inte bättre om det inte görs förbättringar såsom GC-vägar och bättre passager.

Förutsättningarna att förbättra VA-standarden vid Vallsjön fördyras så att det inte går att genomföra.

Planförslag som bedöms medföra betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer inte att planförslagen i översiktsplanen kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan om de genomförs. Vid områden där detaljplaner upprättas skall översiktsplanen följas upp med behovsbedömningar. Behovsbedömningarna anpassas efter planens förutsättningar och kommunen och länsstyrelsen tar ställning till om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Behovsbedömningen används för att integrera miljöfrågor i planeringen och för att utreda konsekvenser av planförslagen, miljö aspekter osv.

Förebyggande åtgärder

Mark och vattenområden

Vid lokalisering av besöks- och transportfunktioner samt bostäder ska alltid tillgängligheten för äldre och funktionshindrade samt barns behov beaktas. En geoteknisk undersökning ska utföras vid större markgrepp. Nivån för hundraårsflöden i de större vattendragen ska utredas. Målsättningen är att lokalt omhändertagande av dagvatten skall tillämpas. Vid behov skall fördröjning eller lokalt omhändertagande anordnas på såväl kvartersmark som allmän platsmark. Hårdgjorda ytor skall undvikas för inte riskera att begränsa grundvattenbildningen. Lämpligen anläggs exempelvis parkeringsytor med t.ex. genomsläpplig markbeläggning. Förändringar i markanvändning ska ske så att tillgång och kvalitet på grundvattnet samt på vattnet i sjöar och vattendrag inte påverkas negativt. Anläggningar där farligt gods används skall lokaliseras så att transporter av farligt gods undviks genom känsliga områden.

Miljö och klimat

Vid beslut om markanvändning ska påverkan på trafiksäkerhet, bilberoende, transportarbete och belastning på transportsystemet alltid beaktas. Möjligheterna att ordna säkra cykelförbindelser till viktiga målpunkter inom tätorten och dess omgivning ska uppmärksammas. Säkra cykelförbindelser mellan tätorterna föreslås och kan genomföras tillsammans med Trafikverket. I samband med hållplatsförändringar ska möjligheterna att ordna säkra cykelförbindelser och cykelparkering vid kollektivtrafikhallplats beaktas i vidare detaljplanearbete. Hållplatserna - såsom väderskydd - är en viktig utformningsfråga. Vid planläggning av bebyggelse i närheten av vägar och järnvägar ska risken för olyckor med farligt gods beaktas.

Rörligt friluftsliv

Parker och närnatur i tätort bör i huvudsak detaljplanläggas som park eller natur och skötas så att deras kvalitet och funktion bevaras.

Det ska erbjudas tillräckligt med goda lekplatser för barn, förskolor och skolor i orternas olika delar.

Medborgardialog

Kommunen skall aktivt verka för att skapa en dialog med kommuninvånarna. Dialogen skall hjälpa kommunen i arbetet med att tillgodose allmänna intressen och för att öka kunskapen om lokalsamhället och förbättra beslutsunderlag. Vad som är allmänhetens intressen speglas enklast i en tvåvägskommunikation. Denna dialog ska också kunna hjälpa kommunen att skilja på särintressen och allmänna intressen.

Samlad bedömning

Samrådsunderlaget är skrivet på en strategisk nivå med flera ambitiösa mål ur miljösynpunkt och man konstaterar också att målen är en utmaning att åstadkomma. I de strategier som presenteras är det en tydlig strävan att Sävsjö kommun ska fortsätta vara en kommun där människor har ett bra liv. I flera av strategierna lyfts vikten av att minska bilberoendet fram, samtidigt som grundtesen också är att trafiken kommer att öka i enlighet med allmänna prognoser, trots dessa satsningar. Investeringar behöver göras i ny- och ombyggnad av infrastruktur, i huvudsak vägar men även i anslutning till järnväg såsom plattformar samt omlastningsterminal väg/järnväg. Då man själva konstaterar att det är en utmaning att klara miljömålen vore det positivt med en tydligare vägledning inför framtida planering. Det gäller exempelvis hur utbyggnad av kollektivtrafik respektive biltrafik ska prioriteras sinsemellan. Det gäller ur hälsosynpunkt om biltrafiken i de tätbebyggda delarna

av Sävsjö stad genererar oacceptabla halter luftföroreningar och bullernivåer. Samrådsunderlaget utgår från förutsättningen att Sävsjö kommun kommer att fortsätta ha en måttlig befolkningsförändring under lång tid framåt.

Många förslag bygger på förtätning. Att förtäta innebär dock att de lokala påfrestningarna på miljön blir större. Grönytorna blir mindre till ytan, men istället kan man utveckla kvarvarande ytors kvaliteter. Detta bör kunna innebära att naturvärden kopplade till rekreation kan öka. Med en ökad förtätning finns också förutsättningar för att bygga energieffektivt och att utveckla GC-nätet samt kollektivtrafiken, vilket också är ett mål i samrådsunderlaget.

I många områden som är tänkta ligger också trafikleder eller järnväg. Här kan det bli högre luftföroreningshalter och bullernivåer nära bostäder och det krävs ordentlig planering av var bostäderna placeras och behov av skyddsåtgärder för att inte människors hälsa ska påverkas negativt. En alltför utglesad bebyggelse på grund av en bullerkälla är inte alltid en attraktiv miljö. Detta kan generera tekniska lösningar i bygglovskedet i stället för en planläggning med långa avstånd.

Samrådshandlingen är medvetet strategisk och tar inte ställning i alla konflikterande mål utan hänvisar till vidare arbete.

LÄNSSTYRELSENS GRANSKNINGSYTTRANDE

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

GRANSKNINGS- Datum Befeckning
YTTRANDE 2011-12-20 401-6259-2011

Sida 1/3

Karin von Zweigbergk
Miljö- och samhällsbyggnadsavd.
Samhällsbyggnad
036-395158

Sävsjö kommun
Byggnadsnämnden
576 80 Sävsjö

Översiktsplan för Sävsjö kommun

Sävsjö kommun har under utställningen översänt rubricerad översiktsplan till Länsstyrelsen enligt 4 kap. 7 § plan- och bygglagen (1987:10).

Frågor av särskilt intresse för staten

RIKSINTRESSE

Avsnittet om riksintressen saknar en beskrivning av det påverkansområdet från Hagshults övningsflygplats (riksintresse försvarsmakten) som berör Sävsjö kommun. Översiktsplanen behandlar frågeställningen till viss del i avsnittet om vindkraft. Dock borde även samrådsområdet (den s.k. MSA-ytan) för höga objekt ha framgått av redovisningen.

Naturrestativet Brunnskäret är ett Natura 2000-område och därmed av riksintresse enligt 4 kap miljöbalken, vilket borde ha framgått av planen.

Vad gäller riksintresse för vindbruk så gör kommunen bedömningen att ett av de två utpekade riksintresseområdena inom kommunen är olämpligt för vindkraftsetablering, på grund av närheten till bostäder. Det gäller Lönås/L. Kråkhult. Det andra riksintresseområdet, Bökås/Klerebo, sam ytterligare ett område anges i översiktsplanen som lämpligt för vindkraft. Länsstyrelsen anser att kommunens bedömning är rimlig och därmed att riksintresse för vindbruk har beaktats på ett godtagbart sätt.

Övriga riksintressen är enligt Länsstyrelsen behandlade i översiktsplanen på ett tillfredsställande sätt.

MILJÖKVALITETS NORMER

Översiktsplanen är inte helt tydlig gällande hur själva planförslagen förhåller sig till miljö kvalitetsnormerna för vatten. En analys av hur föreslagen mark- och vattenanvändning kan komma att påverka vattenförekomsternas status saknas. Länsstyrelsen bedömer dock att översiktsplanen i sig inte behöver medföra att gällande miljö kvalitetsnormer för vatten överskrids, men att denna fråga likväl måste studeras och redovisas närmare i kommande fördjupningar av översiktsplanen och i efterföljande detaljplaner.

I redovisningen av vattenstatus i sjöar och vattendrag saknas en karta över kemisk ytvattnetsstatus.

Länsstyrelsen i Jönköpings län | Besöksadress Hamngatan 4, Jönköping | Postadress 551 86 Jönköping
Telefon 036-39 50 00 | Fax 036-12 15 58 | E-post jonkop@lanstyrelsen.se | Webbplats www.lanstyrelsen.se/jonkop

GRANSKNINGS- Datum Befeckning
YTTRANDE 2011-12-20 401-6259-2011

Sida 2/3

HÄLSA OCH SÄKERHET SAMT RISKFAKTORER

I översiktsplanen behandlas frågan om risk för översvämning på en övergripande nivå. Det finns dock ingen redovisning av hur föreslagna utbyggnadsområden förhåller sig till översvämningens problematik. Detta är en fråga som måste beaktas i vidare detaljplanarbete och bygglovhantering.

MELLANKOMMUNAL SAMORDNING

Planen innehåller inte några mellankommunala frågor av sådan karaktär att de behöver samordnas av Länsstyrelsen.

LANDSBYGDsutveckling I STRANDNÄRA LÄGEN

Av Länsstyrelsens granskningsyttrande ska det framgå om redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

Sävsjö kommun antog 2011-04-18 ett tematiskt tillägg, som behandlar landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS). När en ny kommunomfattande översiktsplan tas fram ska sådana tematiska tillägg inarbetas i den nya planen vilket kommunen till viss del har gjort. Dock borde även de kriterier som kommunen har haft som utgångspunkt i sin utredning av lämpliga LIS-områden ha funnits med i översiktsplanen. Länsstyrelsen har därför använt sig av det tematiska tillägget som planeringsunderlag för bedömningen av de föreslagna LIS-områdena i den kommunomfattande översiktsplanen. Länsstyrelsen har följande kommentarer kring de utpekade LIS-områdena.

Länsstyrelsen anser att de områden som ligger i närheten av Sävsjö tätort inte kan godtas som LIS-områden då dessa snarare bidrar till tätortsutveckling än landsbygdsutveckling. Det gäller områdena vid *Sävsjön*, *Holmsjön* och *Vallsjön*.

Vad gäller områdena vid sjöarna *Hultsjön* och *Linneshöjden* anser Länsstyrelsen att dessa ligger alltför långt från befintlig service för att kunna utgöra LIS-områden för bostäder. För turism är LIS-områdena godtagbara.

Länsstyrelsen anser att områdena vid *Norrjön*, *Byrnskögsjön*, *Ärnansjön*, *Norrjön*, *Sörjön*, *Slättsjön*, *Vrigstadån*, *Svinasjön* och *Hallen* utgör godtagbara LIS-områden, då dessa kan antas bidra till landsbygdsutveckling genom att stötta befintlig service i Stockaryd respektive Vrigstad och Rörvik.

Sjöarna *Allgunnen*, *Furusjön* och *Övingen* ligger inom ett område med höga natur- och friluftslivsvärden som gör det attraktivt ur turist synpunkt. Vidare skapar närheten till orterna Rörvik och Lamnhult samt mindre byar som Allgunnaryd en potential för att utveckla landsbygden. Länsstyrelsen anser därför att områdena vid dessa sjöar är godtagbara LIS-områden.

Länsstyrelsen i Jönköpings län | Besöksadress Hamngatan 4, Jönköping | Postadress 551 86 Jönköping
Telefon 036-39 50 00 | Fax 036-12 15 58 | E-post jonkop@lanstyrelsen.se | Webbplats www.lanstyrelsen.se/jonkop

GRANSKNINGS- Datum Befeckning
YTTRANDE 2011-12-20 401-6259-2011

Sida 3/3

Övrigt

Länsstyrelsen har uppmärksammat att naturrestativet Hatten saknas i redovisningen.

Länsstyrelsens granskningsyttrande ska fogas till den antagna översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del, ska detta även anmärkas i planhandlingen.

Det ska tydligt framgå av antagandebeslutet att tidigare antaget tematiskt tillägg ersätts av den nya kommunomfattande översiktsplanen, detta eftersom tillägget är antaget som ett tematiskt tillägg till den gamla kommunomfattande översiktsplanen. Det tidigare tematiska tillägget kan dock användas som planeringsunderlag, vilket bör framgå av översiktsplanen.

Annelie Johansson
avdelningschef

Karin von Zweigbergk
planarkitekt

Kopla till

Lantmäterimyndigheten
Försvarsmakten, Höghälsö, 107 85 Stockholm
Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 Växjö
Trafikverket Region Syd
Intern per e-post: Mari-Janne Möller, Anna Langhelle, Annelie Johansson, Pär Nilsson, Erica Storckenfeldt
Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen, Karin von Zweigbergk,
Diarief

Länsstyrelsen i Jönköpings län | Besöksadress Hamngatan 4, Jönköping | Postadress 551 86 Jönköping
Telefon 036-39 50 00 | Fax 036-12 15 58 | E-post jonkop@lanstyrelsen.se | Webbplats www.lanstyrelsen.se/jonkop

Kommunfullmäktiges beslut

Sävsjö kommun
Kommunfullmäktige

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Sammanträdesdatum
2012-04-23

Side 21

72.2012.212
KF § 42
KS § 60
Utskottet § 47

Sävsjö kommuns översiktsplan 2012

Föredragna handlingar Antagandehandling upprättad av samhällsbyggnadsavdelningen.
Tjänsteskrivelse upprättad av samhällsbyggnadschef Kennert Gustafsson.
och Utlåtande upprättat av samhällsbyggnadschef Kennert Gustafsson
stadsarkitekt Jan-Olof Olson.

Redogörelse Redogörelse Planen har varit på samrådsremiss under tiden 2011-06-01 – 2011-08-15. Efter ändringar och kompletteringar har förslaget varit utställt under tiden 2011-11-01 – 2012-01-13.

Förslag Utskottet föreslår kommunstyrelsen yrka att kommunfullmäktige beslutar
att förslag Sävsjö- B10 ska utgå, samt
att i övrigt anta förslag till ny översiktsplan för Sävsjö kommun.

Delges:
Per Thörnqvist
Kommunstyrelsen -----

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:
Enligt utskottets förslag.

Delges:
Kommunfullmäktige -----

Beslut Kommunfullmäktige beslutar
att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Delges:
Utvecklingsavdelningen -----

Medverkande tjänstemän:

Kennert Gustafsson	Samhällsbyggnadschef
Mikael Klaesson	Planeringsarkitekt
Jan-Olof Olson	Stadsarkitekt
Bennie Gunnarsson	GIS chef
Göran Broddegård	Exploateringsingenjör
Michael Wirestam	Bygg- och miljö chef
Folke Mökander	Miljösamordnare
Yvonne Gill	Informationschef
Stefan Lagerqvist	Stadsträdgårdsmästare
Roger Torstensson	Fastighetschef
Jan Fransson	Gatu chef
Bo Widestadh	Planeringschef
Tomas Storck	Ansvarig rehallning
Esbjörn Jonsson	Fritidschef
Bo Christensen	Räddningstjänst chef

Justerares sign

Utöversbestyrkande

Carin Gustafsson
Exp 12-05-03

SÄVSJÖ KOMMUN

